

... na pogorišču Rudnika Mežica ... intervju: Drago Golob ... pretep v parlamentu ...
... sreča je biti župan ... s kanujem po Dravi ... avtomobili: Jaguar

PREPIH

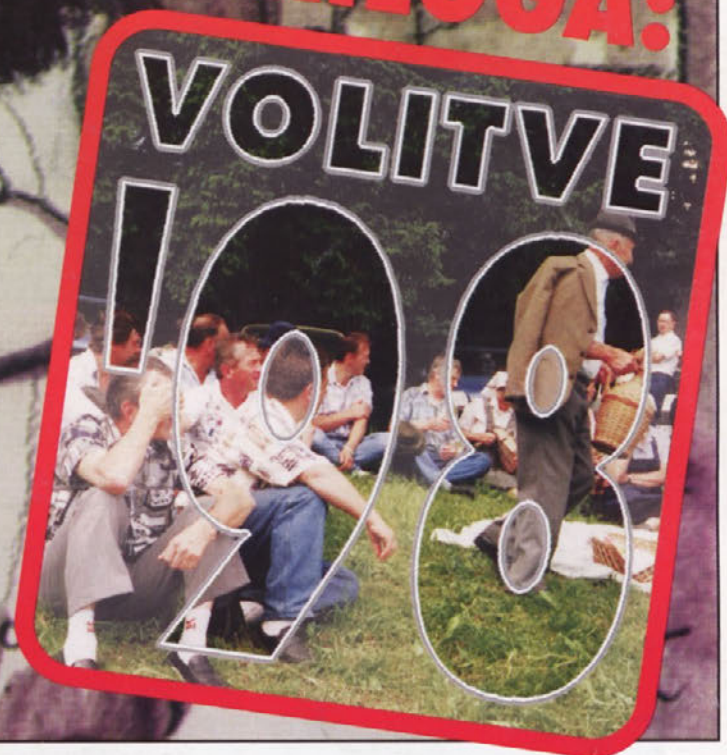
11/VIII • november 1998 • cena 250 SIT • Poština plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

**Odšel je
Jože Tisnikar**

PRILOGA:

VOLITVE

ZM d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

UGODNO: KASKO ZAVAROVANJA MOTORNIH VOZIL
NOVO: POTRESNO ZAVAROVANJE

**SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM**

ENOTE IGEM
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
TRGOVINA d.o.o.

- Dravograd - Črna -
Slovenj Gradec - Mislinja - Prevalje
- Nama Ravne - Lena Levec -

OBLAZINJENO POHIŠTVO.

IZDELANO V SLOVENIJI

KAJA

CIRUS

PLATANA

UGODNI PRODAJNI POGOJI

**NOVA
OPREMA**

Tovarna oblaženega pohištva, d.d.
2380 Slovenj Gradec ■ Pod gradom 4
tel.: 0602 42 051 ■ fax: 0602 50 500

Prodajni salon
SLOVENJ GRADEC
Pod gradom 4,
telefon: 0602 44 185,
0602 50 500

PLES KANDIDATOV 1998

»Polka je ukazana, tla so namazana...«

GLOSA

DELO NE SME BITI KAZEN

Nekoč so nas starši strogo vzgajali. Poslušnost so sprejemali brez pohval, prestopke so strogo kaznovali: "Molči in delaj!" smo slišali doma, v šoli in v cerkvi.

Časi so se korenito spremenili. Vzgojne metode staršev, učiteljev in kaplanov se prilagajajo znanstvenim teorijam o uspešnosti sodelovanja med vzgojiteljem in vzgajancem. Uporaba vzpodbud je zdaj primernejša od kaznovanja. Če pa je kljub mednarodni konvenciji o pravicah otrok še kje v uporabi kazen, mora biti skrbno izbrana. Najmanj primerna kazen je menda DELO, saj bi ga kaznovani lahko zasovražil.

Demokracija je prevladujoči sistem sodobnih družb. Čeprav je za ta pojav značilna enakost pravic posameznikov, pa so si nekateri zagotovili imuniteto, da so posebej zavarovani za svoja dejanja, verbalna ali fizična. Zlorabljeni imuniteto pa ni dobro. Lahko jih dobiš z DELOM po glavi. To pa nikakor ni vzgojno. Če se bo tovrstno strankarsko obračunavanje ponovilo, bom deklarirano nevtralen in neodvisen časopis odpovedal in naročil glasilo MIR. Predvidevam, da bodo v tem glasilu reklame za ušesne zamaške in za temna očala, da ne bomo prisiljeni poslušati in gledati norosti najvišjih predstavnikov ljudstva.

Ker je menda v demokraciji vse dovoljeno, še predvidevam, da bo na dan volitev večina ljudstva ostala za skrbno zaklenjenimi vrati in tako izrazila svojo voljo. Dopuščam pa tudi možnost prevzgoje, saj tudi za nas velja načelo vseživljenjskega učenja.

Miroljubnež

Kdor se rad ponuja, rad vzame.

NIKO

Iz vsebine:

<i>RM: se ob umiranju starega rojeva novo?</i>	4
<i>Koroška v sliki</i>	6
<i>Sreča je biti župan</i>	10
<i>Intervju Drago Golob</i>	
<i>IGEM - GOK Koroške</i>	11
<i>Odšel je slovenski samorastnik</i>	12
<i>Ekologija:</i>	
<i>še enkrat več v vetru</i>	15
<i>Nove obleke za Miss Slovenije</i>	20
<i>Pretep v slovenskem parlamentu</i>	27
<i>S kanujem po Dravi</i>	30
<i>Sto let OŠ Sele-Vrhe</i>	33
<i>Pričevanja</i>	36
<i>Dva obraza</i>	
<i>odbojkarjev fužinarja</i>	41
<i>Pisma, odmevi</i>	44

Na naslovnici: Jože Tisnikar
Dokumentacija Prepiha

PREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava: CERDONIS, d.o.o.,
Slovenj Gradec, teh. urednik Blaž Prapotnik
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne
Naslov uredništva: ČZP VORANC, d.o.o.,
Ravne na Koroškem, Prežihova 24,
tel. & faks: 0602/22-999

Na osnovi mnenja republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis med proizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

DESET LET PO SPREJETJU ZAKONA O POSTOPNEM ZAPIRANJU MEŽIŠKEGA RUDNIKA

Se ob umiranju starega rojeva novo?

Letos mineva deset let od sprejetja zakona o postopnem zapiranju rudnika svinca in cinka in v Mežici in po več kot treh stoletij kopanja svinčeve in cinkove rude bo čez nekaj let rudarjenje dalo dokončno slovo. Rudnik svinca in cinka v Mežici bo čez dve ali tri leta na rudniške vhode obesil navček, od nekdanjih podjetij, ki zaposlujejo omembe vredno število ljudi, bosta ostala le Tovarna akumulatorskih baterij in MPI. Elmonta in Tovarne opreme Mežica ni več.

Manj raziskav, manj rude, manj rude - zapiranje

Danilo Pudgar, direktor Rudnika svinca in cinka v Mežici v zapiranju, pravi, da kljub temu, da je bil zakon o zapiranju mežiškega rudnika sprejet leta 1988, je bil šele leta 1993 na nadzornem svetu sprejet sklep, da v Mežici prenehajo s proizvodnjo. Sredstva za raziskave so se po letu 1988 stalno zmanjševale, leta 1991 pa so dokončno presahnile, kar za rudarjenje tudi pomeni, da ni bila več mogoča načrtna proizvodnja.

Ker ni bilo nobene projektne dokumentacije, ki je po rudarskem zakonu obvezna za zapiranje vsakega rudnika, so v Mežici najprej pričeli s pripravo rudarskega projekta. Na osnovi obstoječih rudnih zalog so sprejeli odločitev, da proizvodnje ne ukinejo takoj, ampak rudo z večjo vsebnostjo kovine še izkopljejo in hkrati rudnik tudi zapirajo. Proizvodnja pa se je dokončno ukinita aprila leta 1994.

"Odločitvi za zapiranje rudnika v Mežici sta botrovala dva temeljna dejavnika," pravi Danilo Pudgar.

"Najprej, stalno zmanjševanje ravni rudarskih raziskav, kar je pripeljalo do tega, da so se zmanjšale tudi kvalitetne rudne zaloge. In drugič, za nadaljevanje rudarjenja bi seveda morala biti rentabilna proizvodnja, kar pomeni, da bi morala biti vsebnost kovine v rudi preko pet odstotkov. To smo nekaj časa dosegali, saj je rudnik od leta 1988 do leta 1990 pozitivno posloval: zaradi selektivnih izkopov smo izboljšali izplen rude, ker pa so usahnile raziskave, so padle količine kvalitetnih rudnih zalog. Poleg tega so se stroški eksploatacije izjemno večali, to pa zaradi vse večjega poglobljanja rudnika, kjer je bil glavni strošek črpanje vode, seveda pa tudi zračenje in transport. Rudišča so bila samo še v globini in poleg zračenja in črpanja vode bi bilo treba izjemno veliko vlagati še v posodobitev.

Leta 1982 smo v rudniku uvedli breztržno mehanizacijo, kasneje se je izkazalo, da je to podaljšalo življenje rudnika še za štiri leta. Poleg tega smo v Mežici oziroma v žerjavski topilnici prenehali s predelavo cinka in svinca leta 1988, saj je topilnica ukinita prazarno in je bila predelava samo še v Nemčiji oziroma v Avstriji. Tudi v srednji Evropi svinčeve in cinkove rudnike zaradi podobnih razlogov zapirajo, svinca pa pridobivajo pretežno iz sekundarnih surovih."

V rudnik svinca in cinka v Mežici so leta 1986, ko je bilo zaposlenih 368 delavcev, nakopali 300 tisoč ton rude, v njej je bilo 271 ton svinčevega in 493 ton cinkovega koncentrata.

To je bilo leto, ko je še bila normalna proizvodnja. Leta 1990 je bilo v rudniku zaposlenih še 278 delavcev, saj se je zmanjševala proizvodnja, takrat pa je bil tudi velik val upokojitev. Zdaj v tem rudniku v zapiranju dela še 145 delavcev.

Leta 1992, ko je bilo zadnje leto normalne proizvodnje, so v jami izkopali 152 tisoč ton rude, iz njej so pridobili 102 toni svinca in okoli 400 ton cinka. Leta 1993, ko je bil sprejet sklep o prenehanju proizvodnje, so iz jame vozili samo še kvalitetno rudo in so zabeležili proizvodnjo 14.564 ton rude samo z vsebnostjo cinka (139 ton). V najboljših časih, to je sredi šestdesetih let, ko je v mežiškem rudniku delalo tudi preko tisoč knapov, so izkopali tudi do 576 tisoč ton rude na leto. Ko bo rudnik zaprt, morajo državi posredovati tudi poročilo, kakšne rudne zaloge puščajo za sabo.

Kaj pa nova delovna mesta?

Sanacijo hald v Mežici zaključujejo. Sanacija je uspela in ni erozije, večina vhodov v jamo je zaprtih, udori pa so zasuti. Del rudarskih objektov bo v prihodnje porušen, ostali objekti in zemljišča bodo predana v uporabo drugim, tudi podjetju, ki bo ustanovljeno takoj po zaprtju rudnika. To podjetje, ki seveda ne bo bremenilo proračuna in države, bo nasledilo zatečeno stanje ob dokončnem zaprtju rudnika. Danes v Mežici načrtujejo, da bi v krovnem podjetju kot pravnemu nasledniku rudnika bil turistični rudnik in muzej, minerske storitve, razna vzdrževalna dela za jamske objekte, saj sta v jami poleg turističnega rova še dve manjši hidroelektrarni, skrbeli pa bi za distribucija tehnološke vode za železarno in domača podjetja. Dejavnost krovnega podjetja bi bil tudi monitoring jame vse do leta 2005.

Osrednji del zapiranja rudnika je tudi odpiranje novih delovnih mest. Danilo Pudgar:

"Ko bo na rudnik obešena ključavnica, naj bi bilo v krovnem podjetju zaposlenih 25 delavcev. Projekt prestrukturiranja že vključuje hčerinsko podjetje Gradbeni materiali, ki ga bomo še razširili in letos vlagamo skoraj 200 milijonov tolarjev v posodobitev tega obrata, saj pričujemo z novim programom suhih malt. Sedaj je v Gradbenih materialih zaposlenih 17 delavcev, po končani investiciji bi dobilo delo še 16 delavcev. Po zaprtju rudnika leta 2001 bi v družbi Gradbeni materiali delalo okoli 40 delavcev.

V teh dveh letih, kolikor je ostalo do zaprtja, je gotovo osrednje vprašanje, kako pridobiti nove projekte, da bi povečali število delovnih mest. Država zagotavlja ta denar, problem so pro-

grami. Nove projekte smo razdelili na dva dela: tisti programi, ki temeljijo na osnovi lastne surovine, lastnega znanja in delavcev. Pri tem smo uspešni: ohranili bomo dediščino, ki smo jo znali ponuditi obiskovalcem in rudnik obišče na leto več kot deset tisoč ljudi. Imamo pesek in podjetje Gradbeni materiali obratuje že tri leta in ima zelo velik dobiček na zaposlenega. In končno, tu je še kvalitetna voda. Tehnološko vodo bomo lahko tržili, ko bomo dobili koncesijo. Vir pitne vode v izviru Topla smo ustrezno zaščitili, ta vir je dovolj izdaten in čakamo samo še na ustreznega partnerja, ki bi zagotovil tudi trg. Po tehnični plati je vse pripravljeno in upamo, da nam bo v prihodnjih dveh letih to uspelo. Polnilnica vode bi zagotovila okoli 20 delovnih mest.

V tem postopku prestrukturiranja bi z lastnimi programi, ki obogatijo našo surovino, lahko leta 2000 zagotovili kakšnih 85 delovnih mest. Problem pa so novi izdelki in nova znanja, kjer pa se pogovarjamo v treh smereh: z Lesno o proizvodnji lepljenih profilov, in tu je sedaj na potezi partner. Drugi program je šivanje za Novo opremo, kjer smo snovali kooperacijo, vendar še ni prišlo do realizacije. Pogovarjamo se še o programu skupaj z invalidskim podjetjem iz Velenja, kjer so spet zastoji. Če bi uresničili še te preostale programe, ob zaprtju rudnika ne bi bilo brezposelnih rudarjev."

Tudi TAB že ima znanega lastnika

Družba Rudnika Mežica Tovarna akumulatorskih baterij (TAB) je največje podjetje, ki je po razpadu enovite delovne organizacije Rudnik Mežica nastalo v zgornji Mežiški dolini, saj je zaposlenih več kot 350 delavcev. TAB pa je sedaj dokončno dobil lastnike: lastnili so premoženje vredno nekaj več kot 664 milijonov tolarjev. Z interno razdelitvijo in notranjim odkupom so delavci in bivši zaposleni dobili več kot 36 odstotkov delnic, Rudnik Mežica d.o.o. nekaj več kot 31, kapitalski sklad PIZ dobrih 11, odškodninski sklad nekaj manj kot 7 odstotkov, ostalo investicijske družbe (Krona senior PID, Infond zlat PID, Zlati medaljon PID, Zlata moneta, Zlata moneta PID).

Na prvi skupščini so obravnavali poslovanje za letošnje leto, revidirani poročili za leti 1996 in 1997, imenovanje nadzornega sveta, na skupščini pa so se dogovorili, da bodo dobiček, ki je bil ustvarjen v letih 1993 do 1996, namenili za izplačilo dividend, v naslednjih petih letih v približno v enakem znesku. Dobiček za leto 1997 bodo večinoma namenili za investicije v novo opremo in za investicije v ekologijo.

Skupno je bilo v teh letih okoli 270 milijonov tolarjev dobička, letos pa so razdelili 53 milijonov tolarjev, kar pomeni dividendo v višini 80 tolarjev bruto. Za dobiček, ki ga bo podjetje ustvarjalo v prihodnjih letih, pa se bodo sproti dogovarjali.

Anton Krajnc, direktor družbe TAB:

»Lanskoletni čisti dobiček je znašal 285 milijonov tolarjev in smo prvenstveno namenili za investicije v ekologijo in energetiko. Lani smo tako investirali 256 milijonov tolarjev v posodobitev pastirne linije v obratu starter baterij Topla in obratu industrijskih baterij, namestili robota za zlaganje baterij, dokončali smo še nekaj ekoloških investicij, tako da smo tudi osvojili ekološki standard ISO 14001.

V lanskem letu smo na področju industrijskih baterij dosegli kar za 24 odstotkov večjo proizvodnjo, kot smo jo načrtovali. Povečana proizvodnja je bila predvsem jeseni, ko se je tudi cena svinca znižala. Industrijskih baterij smo izdelali 5725 ton ali za skoraj 24 milijonov mark. Starter baterij smo izdelali za 3 odstotke več in iztržili okoli 20 milijonov mark. Na roko nam je šel tudi tečaj dolarja, vendar smo hkrati morali v Rusiji zniževati cene. V letošnjem letu načrtujemo realizacijo v višini 48 milijonov mark.

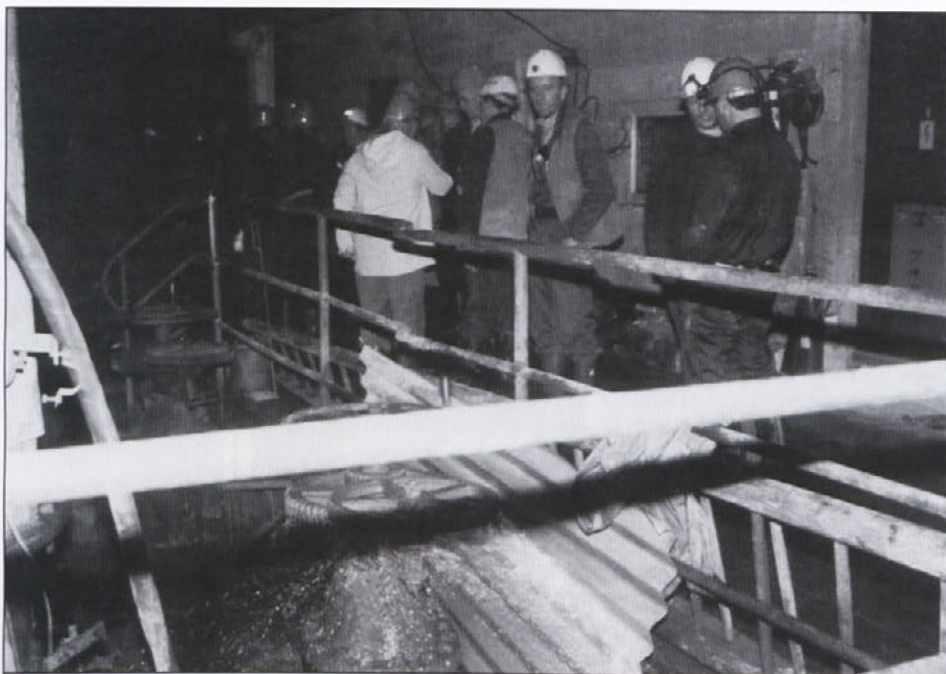
Na področju industrijskih baterij imamo precej razpršen trg, največ izvažamo v zahodne države, od tega je največji kupec v Italiji. Pri starter baterijah Topla pa imamo dva velika kupca v Rusiji, kjer prodamo več kot polovico teh baterij. Slovenski trg je namreč tako majhen, da TAB ne bi imel niti za mesec dni dela.«

V družbi TAB vlagajo izjemne napore, da bi baterije Topla vgrajevali v Renaultove avtomobile v novomeškem Revozu. V družbi TAB imajo glede tega visoko postavljene cilje, hkrati pa so tudi zahteve v Revozu izjemno visoke. Brez večjih vlaganj jim to ne bo uspelo, zato načrtujejo preskok v tehnologiji in produktivnosti. Predvidevamo, da bo za takšen korak potrebna investicija v vrednosti nekaj milijonov mark. Vsakih sedem let je v tej branži potrebno posodobiti tehnologijo, sicer podjetje na tržišču ne vzdrži. Zahteve za prvo vgradnjo pa so izjemno visoke.

Družbi TAB pri starter baterijah nikakor ne gre na roko kriza v Rusiji, poleg tega je v akumulatorski industriji ogroženost malih proizvajalcev zelo velika, saj so Amerikanci v zadnjih letih kupili od 45 do 48 odstotkov evropskih zmogljivost. Tu so še Fiamm, Varta in nekaj drugih velikih tovarn, tako za majhne ostane razmeroma malo prostora.

Po prvih desetih letih zapiranja rudnika se je ob akumulatorski industriji potrebno spomniti tudi na zagrebško Munija in mariborsko Vesno. Prva je v času, ko je bila v okviru mežiškega rudnika, dosegla precej visoko raven, kasneje razvoja niso več dohitevali, sedaj pa je kupila delež v mariborski Vesni. Vesna je bila do leta 1988 prav tako del rudnika Mežica in če bi bili danes tako ali drugače povezani, bi imela TAB in Vesna bistveno boljše pogoje za preživetje, predvsem pa večje možnosti, da bi dosegli kakšno prvo vgradnjo, saj bi bili po kapacitetah močnejši.

»Vesna in TAB bi bila skupaj sposobna hitro doseči sam vrh evropskih proizvajalcev akumulatorskih baterij, za vsakega posebej pa bo

Jama v začetku zapiranja

to težja, daljša in dražja pot,« je prepričan Anton Krajnc.

Družba TAB je v tem letu dobila tudi ekološki standard ISO 14001, po naših podatkih je bila sedma po vrsti v Sloveniji. Slavje ob osvojitvi tega standarda je skalila ekološka katastrofa v reki Meži konec julija, toda TAB je te dni na tem področju uspešno opravil že drugo presoj. V zadnjih letih v podjetju v ekološke izboljšave vsako leto vlagajo okoli 400 tisoč mark. TAB je edino podjetje na Koroškem s tem standardom, razlog za ta standard je preprosto: na eni strani morajo delati v skladu z evropskimi standardi na področju ekologije, na drugi strani pa ima Mežiška dolina glede ekologije negativni predznak in ga želijo tudi na ta način opraviti.

Za MPI odločilna ekološka sanacija

Podjetje MPI, Metalurgija, Plastika, Inženiring, ki edino v državi predeluje stare akumulatorske baterije (letna količina predelave se vrti okoli 25 tisoč ton), je v fazi ekološke prenove in za nadaljnji obstoj mora rešiti dve ekološki vprašanji: razžvepljevanje dimnih plinov in odlaganje odpadkov (žlindra, opeka odporna proti ognju, sadra, umetne snovi, to je trda guma in PVC).

Za odlaganje odpadkov je bilo v tem letu aktualno deponiranje v jamske prostore, nekakšne silose. Okrog odlaganja odpadkov v podzemne rove pa se je precej zapletlo: občina Mežica, ki je sodelovala v javni razpravi, je na občinskem svetu sprejela sklep, da mora ministrstvo za okolje in prostor pred izdajo soglasja za izgradnjo podzemnih silosov, namenjenih za odlaganje metalurških odpadkov, podeliti koncesijo za pridobivanje pitne vode iz jamski virov. Odlagališče podzemnih odpadkov bi se sicer nahajalo v revirju Graben v katastrski občini Žerjav, ki sodi v občino Črna, mežiški svetniki pa so imeli pomisleke zaradi bogatih virov pitne vode, ki so v tej jami; sto metrov pod predvideno lokacijo izdaten vodni vir, ki daje

kar okoli 400 litrov vode na sekundo.

Ministrstvo za okolje in prostor pa družbi MPI soglasja ni izdalo in na tej osnovi je upravna enota Ravne na Koroškem izdala odločbo o zavrnitvi zahtevka tega podjetja za izdajo lokacijske dokumentacije za gradnjo podzemnega odlagališča odpadkov. Ker se deponija na Glančniku sanira in polnjenje zaključuje, mora MPI v kratek priti do novega odlagališča. Zaradi zapletov s podzemnim odlaganjem nimajo časa za iskanje nove podzemne lokacije in občinski svet Črne je dal soglasje - ob upoštevanju določenih pogojev - za nadzemno odlaganje v Dolini smrti. Če se bo tudi pri projektu odlaganja v Dolini smrti kje zapletlo, potem se bo proizvodnja v žerjavski topilnici pričela ustavljati. To pomeni trajno izgubo 170 delovnih mest, za državo pa nekaj milijonov mark za razgradnjo topilnice.

Strokovnjaki inštituta Jožef Štefan so v svojem poročilu o stanju obremenitve okolja v zgornji Mežiški dolini ugotavljali, da je delovanje podjetja MPI ekološko pozitivno, saj predeluje oziroma regenerira svinčeve odpadke v surovino. Seveda pa ob tem navajajo tudi dejstvo, da so še vedno presežene maksimalno dovoljene emisijske koncentracije za žveplov dioksid v dimnih plinih. Podjetje MPI je sicer izvedlo nekaj tehnoloških izboljšav, dokončno in celotno rešitev pa predstavlja izgradnja razžvepljevalne naprave po mokrem kalcitem postopku; podobne naprave uporabljajo v termoelektrarnah in tudi drugod. Tovrstna čistilna naprava bi znižala emisije žveplovega dioksida v zakonsko določene meje ter še dodatno znižala emisije prahu in svinčevih spojin v atmosfero.

Slaba stran tega projekta je sadra, ki sama po sebi ni nevarna, zaradi kontaminacije s svinčevimi spojinami pa je predvideno, da se bo odlagala v novem podzemnem odlagališču odpadkov. Izbrana tehnologija tudi predvideva zaprt obtok vod in tekoče odplake niso predvidene.

(mp)

Bil je oktober '98...

Zbogom, Jože

Letošnji oktober bi na Koroškem lahko odšel takoj v pozabo, če se ne bi zgodila tragedija, ki je ta mesec zaznamovala s črno: v prometni nesreči je umrl Jože Tisnikar, slikarski genij in izjemen človek. Naj bi se zgodilo kar koli, mogoče še tako pomembnega, oktober 1998 je mesec, ki bo v koledarjih zaznamovan s smrtjo Jožeta Tisnikarja. Čudna usoda: umrl je pod avtom, tisto čudno rečjo, do katere je imel odpor, sam avta namreč ni nikoli vozil. In umrl je v dneh okrog 1. novembra, ko se spominjamo mrtvih. Skorajda polovico življenja je imel z njimi opravka v bolnišnici, v ateljeju jih je obujal s slikami, včasih pa tudi s harmoniko.

Tistim, ki smo imeli srečo in ga bolje poznali, je bogatil naše življenje z duhovitostjo, izjemno življenjsko energijo, pristnostjo, človečnostjo, da o njegovih umetninah sploh ne govorimo. Z Jožetovim izjemnim in edinstvenim slikarskim opusom se bodo še v prihodnjih stoletjih zagotovo vedno znova ukvarjali umetnostni zgodovinarji, čeprav se je zdelo, da je bilo o njegovi umetnosti povedano že vse. Nikakor, njegova umetnost bo gotovo izziv za kritiško in znanstveno presojo vedno nove in nove generacije kritikov. Jožeta Tisnikarja sem osebno poznal kakšnih dvajset let: prvi intervju s Tisnikarjem sem še kot študent napisal za Mladino po nagovarjanju takratnega urednika kulture Blaža Ogorevca. Takrat sva si z Jožetom prvič segla v roko in skupaj ostala kar dva dni, seveda tudi s harmoniko tja do Mislinje. In nato še velikokrat, ob razstavah, kulturnih prireditvah, na ulici, v gostilni.

Kljub svetovnemu slovesu je ostal tak kot pred desetletji. Le da je z leti postajal srečnejši: ob upokojitvi se je vsaj deloma znebil duha bolnišnične prosekture, ki pa ga je v podzavesti še vedno spremljala. Liki iz te kleine bolnišnične sobe, v kateri so s stropa viseli netopirji, bi lahko njegovo slikarstvo polnili vsaj še eno življenje. Njegova sreča se je kazala tudi v svetlejših barvah, ki jih je začel uporabljati.

In končno še najin zadnji pogovor za Večer na predvečer letošnje pregledne razstave, ko je na prigovarjanje, da bo čez desetletje, ob osemdesetletnici sledila nova retrospektivna, v njemu značilnem slogu odgovoril: »Le še pri svetemu Petru!« In se pri tem kajpada glasno nasmejaj.

Tisnikar je bil že za življenja prava slovenjgraška legenda. Tisnikar je Slovenj Gradcu pretežno dajal, od njega ni kaj prida dobival in tudi ni kaj terjal. Slovenj Gradec bo brez Tisnikarja siromašnejši, upajmo le, da zaradi napovedane spremembe financiranja kulture ne bo postal sivina in puščava. Galerija likovnih umetnosti in osebnost Jožeta Tisnikarja sta v mesto miru zvbila množice znanih umetnikov, kulturnikov, politikov in ljudi kar tako. Gotovo ni šla mimo Slovenj Gradca kakšna pomembna osebnost kulturnega ali javnega življenja, ne da bi se oglasila pri Jožetu ali da ne bi skupaj z njim odšli v njegovo sobo pri Bučineku. Nekoč mi je potožil, da je tega že skoraj preveč, da se obiskov sicer veseli, vendar mu to jemlje moč in čas, on pa je že v letih in mora še veliko naslikati. In Jože bi zagotovo še veliko naslikal.

Veliki umetniki ne umirajo v posteljah, in Jože Tisnikar je bil eden od njih. Zbogom, Jože.

Piše: Miro Petek, novinar Večera

Koroška v sliki

Člani gobarskega društva Ježek z Mute so bili letos izjemno aktivni. Sicer pa mnogi trdijo, da je letos tudi izjemno gobarsko leto. Ježki so pripravili dve razstavi, prva je bila v Vuzenici, druga - poznojesenska pa na Jerneju. Skupaj z mariborskimi in drugimi gobarji in strokovnjaki so predstavili mnoge vrste gob, celo pripravo raznih gobjih specialitet, kakor tudi mnogo drugih stvari, ki zadevajo čuvanje narave in sožitja, ki ga pravi gobarji vedno znajo ustvariti med ljudmi in naravo. Posnetek Kristl Valtl

Ravne so oktobra svečano obeležile 750 let prve omembe kraja. Vrsta prireditev je razgibala mesto, osrednja slovesnost pa je bila pod šotorom na Čečovju (na posnetku Dušana Petroviča). V okvir številnih prazničnih aktivnosti je sodil tudi obisk župana Maksa Večka in sodelavcev pri Marjeti Podravnik z Raven (desno), ki je pred kratkim praznovala 97 let svojega večkrat težkega in z delom prežetega življenja. Posnetek Franc Jurač

Močno deževje in narasle vode so v začetku oktobra zalile nekatere stanovanjske hiše, športne objekte in igrišča na območju Dravograda in Vuzenice. V Dravogradu je Drava na sotočju z Mežo prestopila strugo in zalila dvorišče pred garažami policijske postaje, kleti treh zasebnih stanovanjskih hiš... Narasla voda je zalila tudi kleti sedmih stanovanjskih hiš in poslovni prostor v Vuzenici.

Še hujše neurje je puščalo v začetku novembra, ko je bilo najhujše v občinah Mislinja in Slovenj Gradec. Deroča reka in njeni pritoki so ponekod pustili za sabo pravo opustošenje in zalili kleti več stanovanjskih hiš.

Posnetka: Jasmina Detela

V koroških občinah so v okviru tedna vseživljenjskega učenja potekale številne prireditve. Zelo živo je bilo v Dravogradu. Na dnevu odprtih vrat v knjižnici se je predstavila plesna šola Devžej in Slovenj Gradca, odprli so razstavo o drogah, ki jo je v sodelovanju s knjižnico pripravil pokrajinski muzej iz Slovenj Gradca, v šoli je potekalo svetovanje o pomoči pri učenju. Na libeliškem vzletišču so predstavili letalsko šolo, na PP Dravograd pa vzgojo in šolanje psov..., dan odprtih vrat so imeli vrtci, v šoli pa so otroci ustvarjali v klekljarski in likovni delavnici...

Posnetek Jasmina Detela

V domu Ajda (centra šolskih in občinskih dejavnosti) na Libeliški gori je potekal prvi medgeneracijski tabor, kjer se je tri dni družilo 65 mladih in starejših. Pripravilo ga je združenje Lučka Meziška dolina, na njem pa so sodelovali mladi iz Črne, Mežice, Raven na Koroškem in Mute, ki se srečujejo s skupinami za samopomoč v Mežici, na Ravnah in v Koroškem domu starostnikov v Črnečah.

Na taboru so se srečali pripadniki vseh treh generacij, ki so od jutra do večera skupaj ustvarjali, se spoznavali in se učili drug od drugega.

Posnetek Jasmina Detela

V okviru prireditev ob tednu vseživljenjskega učenja so v črnojanski občini priredili več ustvarjalnih delavnic. V kulturnem domu so pripravili likovno delavnico, ki jo je vodil domači slikar Leander Fužir, predice pod vodstvom Cvetke Fajmut in aranžerka cvetja Zdenka Šipek pa so obiskovalce poskušale naučiti svojih spretnosti. Ena od delavnic je potekala tudi v Centru za usposabljanje, delo in varstvo, kjer so se kratkočasili ob glasbi, organizirali so srečanje otrok ob zabavnih igrah na šolskem igrišču.

Posnetek Petra Lesjak

V Topli nad Črno na Koroškem so slovesno odprli tri kilometre in pol dolgo občinsko cesto Črna-Topla. Posebej so je veseli tamkajšnji prebivalci, ki so se dolga leta v dolino vozili po luknjasti makadamski cesti. Nova asfaltna preobleka jim bo tudi v zimskih dneh omogočila lažjo pot in privabila večje število turistov v kraj. Posnetek Jasmina Detela

V Dobji vasi pri Ravnah na Koroškem smo dobili sodoben gostinski objekt z restavracijo, točilnico, sobami za zaključene skupine, letnim vrtom in apartmaji. Lastnik gostišča Drago Delalut je s to investicijo zakoličil nove kriterije v koroški turistični ponudbi, ki so namenjeni tako poslovnim kot družinskim ter posameznim gostom in njihovim zahtevam. Njegova želja je, da bi gostišče bilo v veliki meri tudi izhodiščna točka za obiske številnih koroških turističnih zanimivosti in naravnih lepot.

Posnetek Zlatka Strgar

V Knjižnici Ksaverja Meška v Slovenj Gradcu je bilo več zanimivih dogajanj. Med drugim smo doživeli večer s knjižnimi presojami s kakovostno strokovno zasedbo domačih literarnih kritikov (posnetek Metoda Hovnik Rek) in potopisno predavanje fotografkinje Tine Hauser z diapozitivi in izvirno glasbo iz Pakistana, Indije, Bangladeša in Nepala.

Posnetek desno: Stanko Hovnik

Visoko priznanje je oktobra prejela tudi Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec za svoj prispevek k razvoju kulture v ožjem in širšem prostoru. Priznanje je galeriji v letu turizma in kulture podelila Turistična zveza Slovenije. Na sliki: direktorica Milena Zlatar prevzema vredno priznanje. Posnetek Stanko Hovnik

Hotuljci so od 17. do 25. oktobra obeležili Kuharjeve dneve, v okviru katerih so župnišču odprli Kuharjevo spominsko sobo. Vrsto kulturnih in drugih prireditev je na zadnjo oktobrsko nedeljo zaokrožila osrednja prireditev v počastitev krajevnega praznika Kotelj.

Posnetek Stanko Hovnik

Četi koroških podjetij, ki se ponašajo s certifikatom kakovosti ISO 9001, se je pridružila tudi Energetika Ravne. Direktorici Mojci Kert-Kos je priznanje na svečanosti na Rimskem Vrelcu predal mag. Zoran Lekić, direktor ljubljanske podružnice podjetja BVQU.

Mežičani so dočakali dolgo želeni dan, ko so po štirih mesecih dela odprli prenovljen zdravstveni dom. V njem so vse potrebne ambulante, prostor za laboratorij in za zobotehnično dejavnost, bolj primerno streho je z adaptacijo doma dobila tudi lekarna. Franc Jurač

Pisateljica Marjana Kolarja je ob 65 letnici z razstavo njegovih del počastila Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, v klubskih prostorih hrama kulture v Starem trgu pa s pisateljem na literarnem večeru kramljala gospa Marjana Vončina. Posnetek Metoda Hovnik Rek

Ob dnevu OZN je bila osrednja slovenska proslava v Galeriji likovnih umetnosti s Slovenj Gradcu. Udeležil se je tudi predsednik države Milan Kučan, slavnostni govornik pa je bil minister za zunanje zadeve Boris Frlec. Slovenjgradčani in okoliški prebivalci so se proslave udeležili v velikem številu.

Posnetek Stanko Hovnik

Župan mestne občine Slovenj Gradec je ob dnevu prosvetnih delavcev podelil letošnje Vrunčeve nagrade.

Posnetek Stanko Hovnik

Ob dnevu mrtvih so bile po vsej Koroški številne žalne slovesnosti, na katerih smo počastili spomin na svojce in na vse, ki jih ni več med nami. Na sliki: komemoracija ob dnevu mrtvih pri spomeniku talcev v Pamečah.

Posnetek Stanko Hovnik

Z občine Ravne-Prevalje so sporočili, da so prejeli sklep Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da so vsi projekti v redu in da lahko pričnejo z gradnjo Doma starejših na Fari pri Prevaljah. Datum polaganja temeljnega kamna tako ni več daleč. Risba: iz projektne dokumentacije Studia Varia Ravne na Koroškem.

Piše: Niko R. Kolar

SREČA JE BITI ŽUPAN

Dvanajst koroških občin je lahko obvladljivih kadar naštevamo župane po vrstnem redu, pa čeprav od Črne na Koroškem preko Raven, Slovenj Gradca, do Radelj in Podvelke. Še zlasti takrat so nam imena in priimki županov zanimivi, ko pride čas novih volitev. To pa zato, ker občane najpogosteje vznemirja vprašanje, ali bo prišlo do kakšne spremembe, ali bo obstoječi župan ostal še naprej na svojem županskem mestu ali pa ga bo izpodrinil oziroma zamenjal kakšen nov človek.

Tudi v letošnjem volilnem letu je nekaj podobnega. Županskih kandidatov v posameznih, uvodoma naštetih občinah, je veliko. Številka sedeminštirideset evidentiranih kandidatov za dvanajst prostih županskih mest se mi zdi naravnost presenetljiva. Pretirano visoka. Skoraj bi lahko zapisal, da ne more biti v skladu z razvojem slovenske lokalne samouprave. Tranzicijskega obdobja bo namreč konec in naš politični sistem se bo vendarle moral stabilizirati na področju parlamentarnega delovanja. Zapustiti bo moral strankarsko razdrobljenost in fantaziranje, da lahko vsak posameznik ustanovi takšno ali drugačno asociacijo političnega namena in se spusti v neenakopraven ter odvečen boj za parlamentarne sedeže. Pa še posledice so običajno krute in za kandidate življenjsko usodne.

Nasploh mi je nerazumljivo, da v posameznih lokalnih okoljih stranke ne znajo in ne želijo imeti več skupnih programskih in v nadaljevanju kadrovskega interesov. Bilo bi veliko lažje izbrati skupne kandidate, ki bi s svojimi človeškimi vrlinami in strokovnimi kvalitetaami zagotavljali uspešnost županovanja.

Posredno s tem pa bi prihajalo do dogovorjene formalne strankarske koalicije, ki bi imele tak ali drugačen ideološki pečat, se tega zavedale in odigrale pošteno vlogo ne glede na to, ali bi bila ta pozicijska oziroma opozicijska. To pa bi bil tudi korak k polarizaciji dveh polov v občinskih svetih, v državnem zboru in še kje...

Da ne bi pisal na pamet, bi se nekoliko dotaknil srednje velike občine, v kateri se pojavlja sedem kandidatov za župana in ena kandidatinja za županjo. V tej občini ima vsaka stranka svojega kandidata. Prava ironija nastane, ko človek začne razmišljati o ljudeh - kandidatih. Poznamo jih. Zelo dobro jih poznamo skozi pretekla srečevanja, tako zasebno kot službeno. Vsak izmed njih ima svoje strokovne izkušnje, svojo človeško dozorelost in svojo strankarsko zavezanost. Bolj hudo se mi zdi, da nekateri od njih nimajo prav nobenih političnih in vodstvenih izkušenj. Niso šli skozi obdobja parlamentarnega dela, pa naj je bilo to bivše skupščinsko delovanje ali pa delo v preteklem svetniškem mandatu.

Recimo, da tudi to ne bo kaj posebej narobe, saj se da marsikaj nadoknaditi, marsikaj postaviti na novo in po svoje. Še več, pri občanih se prenekaterikrat razmišlja o osvežitvi županskega prestola in pričakovanja, da bodo spremembe koristne.

Seveda vsega prej naštetega ne moremo posploševati, ker se lahko v tej občini zgodi, da bo zdajšnji župan izvoljen še za en mandat in bodo na tak način odpravljeni vsi moji pomisleki in razglabljanja o sreči, ki veljajo za vlogo, biti župan. Zakaj o sreči? Zato, ker me ves čas preveva misel, da si ljudje predstav-

ljajo županovanje kot obliko vplivnosti in uspešnosti, kot funkcijo, ki prinaša določene koristi in kot funkcijo, ki je prežeta s častjo in še marsičem. Iz svojih skupščinskih in svetniških izkušenj pa vem, da v tej, meni sicer sosednji občini, vloga župana ni prav nič rožnata, da je naporna in izjemno odgovorna. Da zahteva sposobnega človeka, ki nekaj velja pri občanih, ki lahko nekaj pridobi s svojim vplivom pri vladnih ministrstvih in ki zna s svojimi sodelavci ustvarjati pogoje za boljše življenje občanov. Pa še srečo mora imeti z občinskim svetom, za katerega naj bi veljala konstruktivna kritičnost, kooperativnost in vzajemnost ob strateškem načrtovanju razvoja občine.

Slabo se pa piše županom, ki ne ustvarijo omenjenega odnosa in so prepuščeni delovanju v prostoru med kladivom in nakovalom. Prepuščeni na milost in nemilost različnih subjektivnih naključij, ki jih včasih kar na veliko ustvarjajo svetnice in svetniki...

Ob zaključki bi skoraj lahko zapisal, da se človeku nehote vsiljujejo tudi vprašanja, zakaj se povsem anonimni občani pojavljajo na kandidatnih listah, zakaj se potegujejo za tako zahtevne funkcije, zakaj stremijo k vlogi, ki ima v zahodnih demokracijah marsikdaj ali celo v večini primerov, družinska kapitalna zaledja, ki imajo povsem drugačne tradicionalistične strankarske podlage in ki se zavedajo, da ne morejo mimo kontinuitetne prisotnosti na političnem prizorišču.

Tudi nikakršne privoščljivosti ne občutim ob številki sedeminštirideset, se bom pa po svoje v mislih družil tudi z vsemi tistimi, ki ne bodo po dvaindvajsetem novembru tega leta imeli te sreče, da bi bili župani ali županje.

PIŽAMARJI

Bor Zupančič

Drago Golob, direktor GOK Koroške

REDIVIVUS EST!

Že kar folklor je, da mora najprej na Koroškem na drobno v franže, da potem kaj dobrega na novo zraste. Podobno se je zgodilo z gradbeništvom. Oba, ki sta kaj pomenila - Kograd in Gradis (ta celo v dveh različicah), sta v stečaju, kot feniks pa se je dvignil IGEM - GOK Gradbena operativa Koroške in kar kaj že ima pokazati. Zadaj siva eminenca - Ločičnik, direktor IGEMa in spredaj Drago GOLOB, direktor Gradbene operative. Kot zdaj kaže - dobra kombinacija. Kaj pravi GOLOB?

Vstali ste iz pepela.

Nameravate še kar rasti?

Začeli smo 1995 z okoli 80 ljudmi na pogoriščih Stavbenika in Gradbenega podjetja Slovenj Gradec in postali gradbena operativa v okviru IGEMa. Ločičnik me je povabil k uresničevanju ideje o oživitvi gradbeništvu, ki je ugašalo. Zame je bil to velik izziv. Ljudi sem sicer poznal, vedel sem, da ni problem v znanju, treba je bilo organizirati le pravi pristop in poiskati delo. Tako zdaj živimo.

Zdaj vas je 140. So to v glavnem blišči Kogradovi delavci?

Ne. Letos smo z nakupom baze Log od podjetja Gradis prevzeli tudi obveznost za 45 njihovih delavcev. Vsi so se neverjetno dobro vživeli v naš sistem dela in lahko rečem, da gre za dobre zidarje in tesarje. Zadovoljni so tudi oni.

S številom zaposlenih je rasel tudi obseg dela...

Leta 1996 smo imeli 673 milijonov realizacije, zdaj se že približujemo dvema milijardama.

V tem času ste dosegli tudi nekaj uspehov, ki so GOKu pridobili tudi dobro ime. Spoštovano, kot ga prej Kograd ni imel?

To nam je uspelo, ker se zavedamo, da investitor, ki nameni denar za gradnjo, hoče to hitro realizirati. To je seveda zdaj naša osnovna naloga - objekt čimprej in kakovostno postaviti. V teh letih nam je to dokaj dobro uspevalo. Zato nam zdaj investitorji zaupajo in znani smo po kratkih rokkih in dobri kvaliteti.

Naša formula je: napravi naročeno pred rokom in lahko pričakuješ naslednje naročilo.

Kateri so vaši referenčni objekti?

Dravske elektrarne oziroma njihova obnova, Kompas MTS - izvedli smo štiri večje projekte, ki smo jih vse dokončali celo predčasno, Petrolov bencinski servis na Prevaljah nam je odprl še eno gradbišče - bencinski servis v Selnici pri Mariboru, skupaj pa skušamo pospešiti tempo gradnje takega servisa na Ravnah. Potem so tukaj še telovadnica Šentjanž, rekonstrukcija Nove opreme, ravno smo dokončali Zdravstveni dom Mežica, na Prevaljah že pokrivamo streho novi telovadnici...

In perspektiva?

Predvsem želimo ohraniti renome hitrega in kakovostnega izvajalca, želimo si biti izbrani za gradnjo doma starostnikov na Prevaljah, pripravljamo se na izbiro graditelja Zdravstvenega doma v Črni, prenove uprave MPI v Žerjavu, računamo, da bomo nadaljevali dela v Posočju, kjer smo že kot izvajalci, bili pa smo solidarni tudi s pomočjo s kontejnerji.

Pomembno v naši organizaciji je, da bomo kmalu imeli svojo enoto v Slovenj Gradcu. Ta bo po novem letu samostojno podjetje, ki bo tako bliže investitorjem v Mislinjski dolini.

Kaj pa konkurenca?

Je res, da vsaj v Mežiški dolini konkurence večjih podjetij ni več?

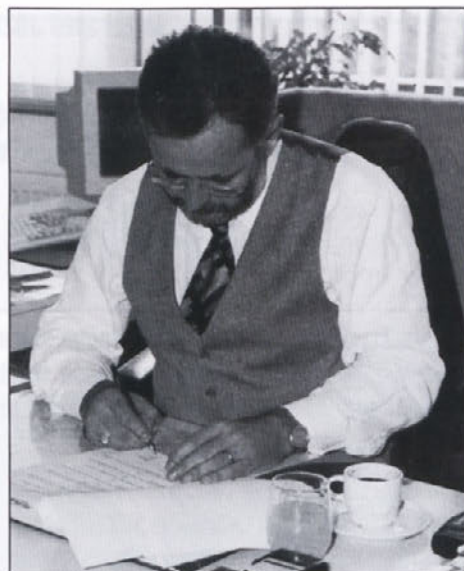
Ne bo držalo. S konkurenco se srečujemo pri vseh ponudbah. Gre za podjetja, ki so v tem prostoru - Gradbeno podjetje Radlje, velenjski Vegrad..., konkurenca v tem prostoru torej je. Cena seveda še vedno igra vlogo.

Kaj pa velika podjetja? Včasih je bila samo železarna sposobna zaposliti toliko gradbincev kot jih je v GOKu sedaj... Je še kak tak eldorado za gradbince na Koroškem?

Seveda železarna ni več, kar je bila. Še delamo v njej, vendar manj.

Včasih je bilo s Kogradom približno takole: služba je sicer bila, delati pa je bilo treba toliko, kot so bile plače. Bolj slabo. Kako je s socialno varnostjo zdaj, ko pravite, da delate več in bolje?

Mislím, da imajo vsi naši delavci občutek, da so socialno varni. Plače imamo redne, nikoli še nismo imeli plače dan kasneje,

Drago Golob: »Naša formula je: napravi naročeno pred rokom in lahko pričakuješ naslednje naročilo.«

vse, kar sodi zraven - regrese, dodatke in podobno - dobijo delavci pravi čas. Seveda je res tudi, da je to mogoče samo, če ohranimo tempo dela, ki ga imamo sedaj, ali preprosteje povedano - samo pridno delo nam lahko take razmere zagotavlja še naprej.

Gradbeno operativo Koroške oziroma ponovno rast koroškega gradbeništvu mnogi povezujejo z vami. Ste vi tudi zadovoljni z doslej narejenim?

Predvsem je to rezultat celega tima, ki to počne. Seveda smo ponosni, da nam uspeva, je pa to obveza, da še naprej vse storimo za uspešne rezultate dela. Pomembno je tudi, da skoraj polovico realizacije ustvarimo izven Koroške regije. Ne čakamo samo, kdaj nam bo kakšna občina dala delo, temveč delo iščemo zunaj. Tako denar pride na Koroško od drugod, kar je seveda za položaj Koroške, kakršen je, zelo pomembno.

Znani ste tudi po tem, da imate do življenja Koroške poseben odnos. Ne vezan samo na industrijo, življenje teče tudi izven industrijskih plotov.

Vsekakor skušamo s sponzorstvom podpreti Koroško tudi tako. Pomagamo športu - pred kratkim smo podpisali pogodbo, po kateri se zdaj OK Fužinar imenuje Fužinar - GOK IGEM. Pač sodimo, da oboji spadamo v prvo ligo. Podobno skušamo na kulturnem področju ugoditi prošnjam in potrebam. Sam sem bil iniciator Kafeteatra v Črni, ki bo zdaj začel z drugim letom dela na Koroškem. Mislím, da te stvari morajo biti vzporeden del dela. Delo samo, brez zadovoljstva, pač ni toliko vredno.

Edi Prošt

IMELI SMO JOŽETA TISNIKARJA

ODŠEL JE SLOVENSKI SAMORASTNIK

Jožeta Tisnikarja, slikarja in vodilnega slovenskega samorastnika ni več. Tragična smrt v prometni nesreči ga je iztrgala iz naše sredine na pragu njegovih enainsedemdesetih življenjskih let. Bil je preprost človek in velik umetnik. Praznina ne bo zapolnjena nikoli.

Novica o tragični nesreči Jožeta Tisnikarja je globoko pretresla Slovenj Gradec, vso Koroško, posebno pa Mislinjo, katere rojak je bil. V številni delavski družini, kjer je bilo dvanajst otrok, je Jože leta 1928, 26. februarja prirojil na svet v Mislinjskem jarku materi Greti in očetu Frideriku. Že kot otrok je spoznal revščino, ki ga je spremljala vsa otroška leta. Nikoli in nikdar pa mu ni bilo pretežko, vse je vzel za dobro, srečen in ponosen je bil na Mislinjo in na ljudi, s katerimi je preživljal svojo mladost.

Tisnikarjeva rojstna hiša

“BILI SMO VELIKA DRUŽINA...”

Brat pokojnega Jožeta, **Pavel Tisnikar**, ki nikakor ne more razumeti njegove vse prezgodnje smrti, nam v veliki žalosti pripoveduje.

“Naša družina je bila velika. Dvanajst otrok nas je rodila mati, vendar so trije umrli zelo zgodaj. Potem je naš bilo še devet. Najstarejši je bil Jože. Že kot otroci smo čutili veliko pomanjkanje. Očetov zaslužek tovarniškega delavca takratne mislinjske fabrike je bil skromen. Ni bilo kruha, ki smo ga otroci takrat najbolj potrebovali.

Po smrti očeta leta 1946 smo v družini čutili še večje pomanjkanje. Trije bratje smo mrli iti služiti h kmetom. Jaz sem šel k kmetu Vodamu, brata Friderik in Ivan k Križevniku, brat Jože pa se je zaposlil v tovarni lepenke v Mislinji. S svojim zaslužkom nas je Jože oskrboval dobri dve leti, dokler ni odšel k vojakom. To pa je

bila za nas velika izguba, kajti mama brez službe in brez zaslužka nas ni mogla preživljati. Težki in slabi časi so bili in ne spominjam se jih rad,” pravi Pavel.

“Pokojni Jože je zelo rad zahajal v svoj domači kraj. Rad je obiskoval svoje prijatelje in za vse je imel čas, da se je z njimi pogovarjal in obujal spomine. Veliko smo bili skupaj in na Mislinjski jarek, kjer je preživljal mladost, je bil nad vse ponosen. Ne morem razumeti, da brata Jožeta ne bo nikoli več med nas, ki smo ga bili vedno veseli in ki smo ga imeli tako zelo radi.”

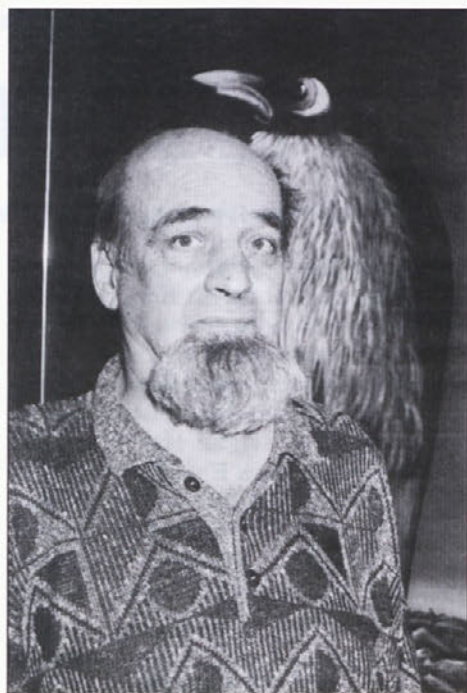
UTIHNILA JE FRAJTONERICA

Pokojni Jože Tisnikar je že v mladih letih vzljubil harmoniko in, če mu je le dopuščal čas, je na njo rad zaigral. Vesel je bil vsakega srečanja s svojim **nečakom Dragom**, saj sta veliko skupaj igrala na harmoniko.

“Stric Jože mi je že v otroških letih vcepil veselje do harmonike. Nešteto je bilo raznih domačih zabav, ko sva skupaj igrala in razveseljevala ljudi. Ne morem pozabiti teh lepih trenutkov. Ne vem, kako bom prenesel to tragično nesrečo in izgubo dragega strica...”

Drago Tisnikar

Jože Tisnikar

“JOŽE JE BIL MOJ SOŠOLEC”

Anton Pungratnik je bil sošolec in bratranec Jožeta Tisnikarja:

“Leta 1938 sva skupaj pričela hoditi v šolo v Šentilj pod Turjakom. V drugem razredu, tega se dobro spominjam, sva oba zaostala. Pa vendar se za to nisva sekirala. Bo že šlo nekako, sva mislila. Veselje do slikarstva je Jože kazal že takrat. Spominjam se, da je nekega dne narisal učiteljico, ki nas je učila nemščino, pod sliko pa je napisal, to je frau Marija.

Ko sva pozneje končala osnovno šolo, so prišli časi, ko smo začeli zahajati h dekletom. Lepi so bili ti trenutki. V lepem spominu pa mi je ostal tudi trenutek najinega odhoda k vojakom. Tisto soboto 24. oktobra leta 1948, ko bi morala iti k vojakom, sva bila celo noč na kmečki veselici pri kmetu na Tolstem vrhu. Pozabila sva, da bi morala k vojakom in ko sva se vrnila proti Mislinji, sta tu naju že čakala miličnika. Za dve uri sta naju zaprla, potem pa z vlakom odpeljala v Dravograd. Tu sva morala počakati tako dolgo, da nama od doma niso prinesli vojaških kovečkov.”

JOŽE JE BIL VESELJAK

Marija Buč, soseda Jožeta Tisnikarja, pravi, da je bil že kot otrok vedno vesel in da je že takrat kazal veselje do slikarstva. Spominja se, kako je rad zahajal na drugi breg reke Mislinje in iskal motive za slikanje.

“Ker sem od njega pet let starejša, sem ga večkrat tudi pestovala. Ko je prihajal domov, me je večkrat obiskal, skupaj pa sva obujala spomine na težka leta, ki smo jih v tistih časih preživljali...”

Franc Jurač

BIL JE NAŠ ROJAK

Izguba našega rojaka, častnega občana in umetnika Jožeta Tisnikarja je močno prizadela tudi naše občane. Z občani in občino je bilo zelo povezan.

Naš Jože se je vselej čutil Mislinjčana. Nikoli ni zatajil rojstnega kraja. V Mislinji ni obiskoval le svojih bratov in sestra, ampak se je rad pojavljal tudi na številnih naših prireditvah. Mislinjski gozdni tek je pri nas kar 18 let zbiral najboljše slovenske maratonce tudi po njegovi zaslugi, saj je zmagovalcu vselej namenil svojo likovno mojstrovino. Večkrat je razstavljal na mislinjski šoli. Zadnja leta je kot mentor vodil likovno kolonijo. Ta srečanja smo poimenovali Tisnikarjeva likovna kolonija. In še bi lahko naštevali.

Občinski svet je Jožetu Tisnikarju 28. junija 1997 kot prvemu podelil naziv častnega občana Občine Mislinja.

Že pred leti smo sklenili, da bomo v Tisnikarjevi rojstni hiši uredili spominsko sobo. Pri pripravljanju idejnih rešitev je zelo zavzeto sodeloval tudi sam in tako pripomogel, da bo spominska soba urejena tako, kot se je spominjal in želel.

Tako kot je sam pogosto rekel, da v srcu je in ostaja Mislinjčan, tudi Mislinjčani zagotavljamo, da bo v naših srcih ostal Mislinjčan, ki se ga bodo kot velikega umetnika in domoljuba spominjali sedanji in bodoči rodovi.

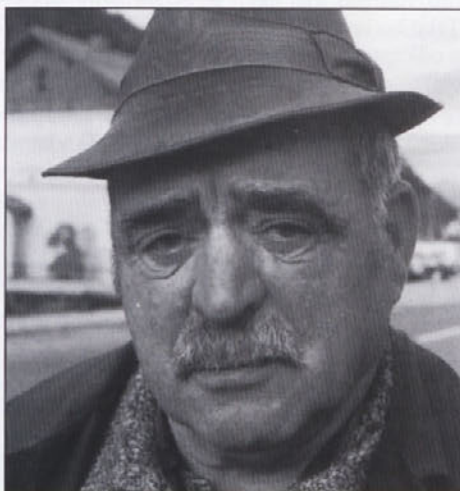
Mirko Grešovnik, župan Občine Mislinja

Anketa:

“JOŽE JE BIL NAŠ“

Tragična in vse prerana smrt Jožeta Tisnikarja je hudo in boleče prizadela vse, ki smo ga poznali. Z njim je odšel človek in pripovedovalec nepozabne slikarske zgodbe. Odšel je velik umetnik. Tako pa se ga bodo še dolgo spominjali domačini, s katerimi je živel svojo skromno, toda bogato življenje.

LUDVIK KREBL:

“Jože je bil moj sošolec. Njegova smrt me je hudo prizadela. Vse skozi je bil skromen človek in dober prijatelj. Ni še dolgo, ko sva se srečala. Ob vsakem srečanju je rad obujal spomine na čase, ki smo jih skupaj preživljali. Ne bom ga pozabil.”

POLDIKA BEZLAJ:

“Smrt Jožeta Tisnikarja me je globoko prizadela. Bil je človek, s katerim smo delili lepe trenutke. Nikoli nam ni dal čutiti razlik, ki so nastale v obdobju njegove ustvarjalnosti. Dal pa nam je udeležbo pri svojih uspehih.”

MIHAELA PUŠIČ:

“Ni besed, s katerimi bi dojela, da našega Jožeta Tisnikarja, velikega človeka, ni več. Bil je skromen človek in velik umetnik, ki ga gotovo ne bo nikoli nihče nadoknadil. Svojih načrtov ni dokončal, in to je za nas velika izguba.”

IVAN KRENKER:

“Pokojnega Jožeta sem poznal vse od svojih otroških let. Čeprav je bil velik umetnik, je bil skromen in bil je naš človek - v gornji Mislinjski dolini. Težko ga bomo pozabili, globoko bo ostal v naših srcih.”

F. JURAČ

Zastoj pri investicijah

V Radljah se je že pred časom pričela investicija v ureditev Maistrove ulice na odcepu med Obrtno in Pohorsko ulico, ki pa je bila za tem tudi ustavljena. Vzrok za zaustavitev teh del je v nerešenih zemljiških zadevah, za katere je bil s strani občine Radlje zadolžen Bernard Bauer, ki je hkrati tudi izvajalec del na tej ulici. Kot je povedal župan občine Radlje **Herman Tomažič** je občina takoj, ko je ugotovila, da zemljiške zadeve niso uspešno rešene s soglasji, investicijo ustavila in naročila meritve, izvajalec del pa je, kot je zatrdil, cestišče saniral do te mere, da je prevozno.

Investicija se bo nadaljevala, ko bodo zemljiške zadeve v celoti rešene. Nevšečnosti pri teh delih v Radljah niso pričakovali, saj gre za domala edino neasfaltirano ulico v mestu, je k temu dodal župan Herman Tomažič.

Podoben problem se je pojavil tudi v **Vuhredu**, kjer so bila ustavljena dela na tamkajšnjem avtobusnem postajališču. Do zaustavitve del je prišlo, ker jih je zahteval lastnik zemljišča Franc Gašper, kljub temu, da je občina s strani lastnika pridobila soglasje za izvajanje del v skladu z ureditvijo. Lastnik soglasja ob spremembi ureditve ni preklical.

Glede na dejstvo, da so dela trenutno ustavljena, se je svet občine Radlje odločil, da se bo med tremi ponujenimi rešitvami s strani lastnika odločil za odkup zemljišča, saj so menili, da je adekvatna zamenjava zemljišča v Vuhredu z enako velikim zemljiščem v Radljah nesmiselna. Enako mnenje je veljalo tudi za vzpostavitev platoja v centru Vuhreda, kjer naj bi bilo avtobusno postajališče, v prvotno stanje. Tako bo investicija v avtobusno postajališče v Vuhredu stekla takoj po odkupu zemljišč, s čemer bo tudi center tega kraja pod Pohorjem pridobil ustrezno podobo.

Vuhred:

Za zloženko zmanjkalo denarja

V Vuhredu je tamkajšnje Turistično društvo že pripravilo obsežno gradivo za zloženko, ki naj bi jo izdali o tem kraju pod Pohorjem. Kot nam je povedal predsednik Turističnega društva Vuhred Karli Gosak, so za zloženko, ki naj bi obsegala 16 strani manjšega formata, zbrali tako slikovno kot tekstualno gradivo o Vuhredu in okolici.

V zloženki so člani turističnega društva želeli predstaviti turistične zanimivosti Vuhreda z okolico ter možnosti za organiziranje enodnevnih izletov iz kraja. Zato so vanjo vključili okoliške turistične kmetije in točke, ki se nahajajo ob evropski pešpoti E 6. V projekt zloženke pa so vključili tudi lovni turizem in ribolov ter zanimivosti na tem delu Pohorja, od ogleda Sgermove smreke do etnološkega muzeja v Ribnici.

Turistično društvo Vuhred je želelo zloženko izdati že ob 590 letnici kraja Vuhred, a se je tudi tokrat zataknilo pri denarju. Kot je povedal Karel Gosak, jim trenutno manjka še polovica sredstev, kljub temu, da jim je občina Radlje polovico že zagotovila. Kot kaže, bo zloženska morala vsaj zaenkrat še počakati v takoimenovanem surovem stanju, dokler se ne bodo našla potrebna sredstva za njeno izdajo.

Poslanca bosta skušala obvoznico umestiti v proračun do leta 2000

V teh dneh se Državni zbor ukvarja z obravnavami državnega proračuna za prihodnje leto. V predlogu se v različnih variantah pojavljajo različne postavke za eno izmed najpomembnejših zadev za občino Radlje - za obvoznico. Tako naj bi po zadnji varianti za obvoznico Radlje bila šele v letu 2001 namenjena glavnina sredstev v višini ene milijarde in 100 milijonov tolarjev. Ne glede na to pa je bilo s strani obeh poslancev iz Zgornjedravske doline, **Hermana Tomažiča** in **Darinke Mravljak**, zagotovljeno, da bosta prek koalicijskih prizadevanj skušala obvoznico Radlje umestiti v proračune do leta 2000, kar je tudi v skladu z dosedanjimi prizadevanji. Med pomembnejšimi podatki na temo obvoznice Radlje je tudi ta, da se bodo letošnja proračunska sredstva za obvoznico vsekakor porabila za odkupe zemljišč, čeprav je bilo podjetje Gipit d.o.o. iz Maribora obveščeno, da letos za te namene ne bo na voljo več kot 60 milijonov tolarjev. Že doslej je bilo za odkupe za okoli 75 milijonov tolarjev podpisanih pogodb, pripravljenih je še za okoli 70 milijonov tolarjev pogodb. Za sofinanciranje izgradnje nadomestnih stanovanj znaša skupna vrednost 100 milijonov tolarjev, pri čemer naj bi občina sodelovala s 50 odstotki.

Kljub tem dejstvom obvoznica Radlje še zdaleč ni postavka, ki je bi bila za državo v prioritetna, zato bodo prizadevanja obeh poslancev še kako potrebna. V podporo jima je tudi podatek o gostoti prometa, ki obvoznico Radlje uvršča v sam vrh s prek 6500 vozili dnevno, med njimi pa je tudi 10 odstotkov tovornih vozil in avtobusov ter prek 1.100 manjših tovornih vozil.

Svet občine o TIC-u

Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki občine Radlje na pobudo predsednika sveta Alojza Koširja razpravljali tudi o pismu, ki ga je vsem svetnikom poslal gospod Jaka Ličen in v katerem izraža nestrinjanje s postopkom ustanovitve Turistično informacijskega centra, ki ga je ustanovila občina. V razpravi je tajnik občine **Milan Šarman** razložil kronologijo postopka ustanovitve TIC-a in poudaril, da je svet 22. junija letos sprejel sklep o podpori za ustanovitev TIC-a, da je bil v dneh 3. 4. in 6. septembra objavljen javni razpis, na katerega se je prijavil en ponudnik, delniška družba **Merx Kozjak Radlje**, ki je tudi izpolnjevala pogoje, zato je bila z njo 15. septembra podpisana pogodba.

Med pogoji za pridobitev Turistično informativnega centra so bili tudi zagotovitev prostora in pokritje materialnih stroškov ter tretjine plače zaposlenega. Gospod Jaka Ličen se na razpis ni prijavil, meni pa, da je bil v tem primeru oškodovan in diskreditiran. Gospod Ličen je osporaval tudi temu, da je skladno s sklepom, ki ga je svet sprejel 22. junija bilo opredeljeno, da se pripravi odlok za Turistično informacijski center s strategijo razvoja turizma, a je svet na zadnji seji ponovno potrdil to odločitev. S tem je svet razpravo na temo TIC-a tudi zaključil.

Vsi teksti: Tomaž Karat

Ekologija:

ŠE ENKRAT VEČ - V VETER!

23. oktobra je bila v Črni okrogla miza na temo - **Problem težkih kovin v gornji Mežiški dolini.**

Ob rob okrogli mizi je treba povedati, da so organizatorji in sklicatelji skrbno gladili vsak poskus zaostritev zaradi še vedno (in nič manj) alarmantnega stanja zaradi svinca in kadmija. Temu so prilagodili tudi sestavo sodelujočih, visoka raven diskusije pa je že vnaprej izobčevala poskuse preprostih ugotovitev in iz njih izhajajočih zahtev. Te bi seveda lahko postavilo "ljudstvo", ki bo po tej preprosti logiki moralo biti cilj in začetek vsega, kar velestrokovnjaki z raziskavami počnejo.

Dr. Dodičeva z Inštituta za varovanje zdravja iz Ljubljane je v nekem trenutku spontano zabelila razpravo o že znanih in nekoliko manj znanih dognanjih o težkih kovinah v ljudeh, rastlinah in tlemi z ugotovitvijo, da se gredo na okrogli mizi larparlartizem - besedičenje zaradi besedičenja. Vprašala je tudi, zakaj ob vseh spoznanjih ni ukrepov in odprla novo

poglavje razprave s spoznanjem, da statistika prebivalcem gornje Mežiške doline ni naklonjena. Vedno da bodo rezultati vplivov okolja na njihovo zdravje statistično nepomembni (spomnimo se podobne ugotovitve ob spoznanju, da so bili mežiški rudarji izpostavljeni prevelikim dozam radona), ker jih je pač premalo.

Toda zakaj torej obstojajo normativi Svetovne zdravstvene organizacije o opozorilnih in kritičnih količinah težkih kovin!? Ali ti normativi v Mežiški dolini ne veljajo, ker je prebivalec statistično nepomembno število? Samo ciniki lahko ugotavljajo, da bodo normativi veljali vedno manj, ker je tudi prebivalec vedno manj...

Opazovalcu ni ušlo, da je takoj sklicani odmor prekinil debato, in da je potem kar nekaj razpravljalcev na to temo ugotavljalo, da je potrebno prebivalcem Mežiške doline dopovedati, da se je treba držati civilizacijskih higienskih navad (nihče od domačinov ob tem javnem razglašanju, da ne znajo ali nočejo prati solate, ni protestiral). Zlasti raziskovalci iz zdravstvenih logov so to radi ugotavljali, čeprav je (že spet) pobuda, da je treba dopolniti raziskave tudi o vplivih na ljudi, prišla iz Zagreba. Od gospe dr. Majić-Prpičeve, ki je rudniško gospodo že zdavnaj opozarjala na ogroženo zdravje ljudi. Zlasti otrok v Žerjavu, ki se igrajo skorajda v koncentratih svinca.

Novo poglavje je kadmij. Medtem ko za svinca velja, da ga je kolikor ga je, in da ga ne dodajajo več (čeprav tisto o obveznem pranju solate seveda pravi, da to ne drži povsem), se ta element pojavlja v vseh rezultatih raziskav na vseh vzorčevanih mestih. V solatnicah ga je celo toliko, da seveda ne pomaga nobeno pranje, ponekod ima celo

trend rasti.

Žalostna podrobnost ob tem seveda je, da to ugotavljajo (vsaj na okrogli mizi je bilo tako) biologi, veterinarji in gozdarji. Spet ni nikogar med zdravniki, ki naj bi jih skrbeli ljudje, ki bi se vsaj vprašal, zakaj na kadmij opozarjajo gozdarji, ko ga najdejo preveč v divjadi... Ali pa bi se vsaj kdo vprašal, ali je akumulatorska tovarna sredi Črne najprimernejša lokacija zanj, če pa strokovnjaki transport kadmija tesno povezujejo s predelavo svinca...

Posebno poglavje je še - **denar.** Skorajda bi se zgodilo, da sklicatelji ne bi napisali zaključkov, ker ni bilo jasno, kdo bo zagotavljal denar. Onesnaževalci so bili modro tiho, čeprav se koncentrični krogi okrog topilnice v Žerjavu ne ožijo. Postali so državni in skoraj komično je bilo, da je Država (Sekretar z Ministrstva za gospodarske dejavnosti) sama morala ponuditi sodelovanje pri potrebnih novih raziskavah. Kje so zlati časi, ko je topilnica plačevala raziskave zato, da jih je imela v predalih...? Časi, ko se je treba izgovarjati na druge zato, da ne ukrepaš, pa so ostali.

Za okroglo mizo sta sedela črnjanski in mežiški župan in bila modro tiho. Nič nista rekla, ko so primerjali njuni občini s Celjem (kjer so se menda ljudje mirne duše odpovedali vrtovom zaradi težkih kovin), nič nista rekla, ko so padali pozivi, da ni čas za paniko, in nič nista rekla, ko so spet hoteli denar od njih (resda za raziskave) - onesnaževalec pa se je spet hvalil, da je naredil, v kar so ga prisilili ljudje. Bila sta tam in čakala no volitve, ko se ni dobro zameriti nikomur ne za naprej in ne za nazaj. Vsa čast **Zoranu Mlakarju** iz Mežice, ki vsaj ni bil tiho. Da bi kaj zahteval v imenu ljudi, ki živijo v tem okolju, je bilo seveda iluzorno pričakovati. Oglasila se je še ne Mežičanka - **dr. Ingrid Falnoga**, ki je povedala tudi edini aktualno podatek o svincu v krvi ljudi, omenila je otroka iz Žerjava, ki da naj bi imel svinca preveč... Iz tega je očitno potem nastal šesti zaključek posvetovanja.

Nekoč so Črnjani že zahtevali tako okroglo mizo. Bilo je, še preden so postavili filtre v Žerjavu in se v Črni v še tako lepem jutru niso oglašali ptiči. Potem so v topilnici marsikaj postorili, toda nikoli vsega, kar je bilo takrat zahtevanega. Zlasti pa niso nikoli poskrbeli za sprotno nevtralno kontrolo vplivov na okolje... In še vedno si upajo vse in še več...

namesto avtomobila

PIVOVARNA

Informacije:

0602/810 - 200, 810 - 210

EDI PROŠT

ZAVAROVANJE STANOVANJSKIH ZGRADB V UPRAVLJANJU

V praksi se je pokazalo, tako v tujini kot pri nas, da je najprimernejša metoda za zavarovanje stanovanjskih zgradb preko enega upravljalca. Zato želi Zavarovalnica Triglav d.d. to obliko za varovanja čim bolj razširiti tudi na Koroškem.

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Slovenj Gradec že vrsto let uspešno sodeluje s Stanovanjskim podjetjem Ravne na Koroškem, kjer zavaruje tudi večji del stanovanjskega fonda, s katerim upravlja to podjetje. Da bi to prakso razširili v večji meri tudi v občini Dravograd in občinah v Dravski dolini, so se pred dnevi sestali v prostorih zastopstva Zavarovalnice Triglav d.d., OE Slovenj Gradec v Dravogradu; župan občine Dravograd gospod Rado KRPAČ, gospod Stojan GERDEJ, direktor Stanovanjskega podjetja Ravne in gospod Boris KRALJ, direktor Livarne v Vuzenici.

Udeleženci sestanka v prostorih Zavarovalnice Triglav v Dravogradu

Na sestanku, ki ga je vodil gospod Lojze KAMNIK, vodja premoženjskih zavarovanj pri Zavarovalnici Triglav d.d., OE Slovenj Gradec, je bila skupna ugotovitev, da je zavarovanje stanovanj v okviru stanovanjskih fondov, ki jih upravlja en upravljalca in to ne glede na lastništvo (etažni in drugi lastniki stanovanj ter poslovnih prostorov) dosti cenejše od zavarovanja posameznih enot, je pa tudi ustrežnejše, hitrejšo in kvalitetnejše pri reševanju in odpravljanju škode, ki nastane na katerem koli delu zavarovanega stanovanjskega fonda.

Skupni sklep in dogovor je torej bil, da bi prakso upravljanja, kot jo ima razvito Stanovanjsko podjetje Ravne na Koroškem in njihov način zavarovanja, poskušali dogovarjati tudi z upravljalci stanovanjskih fondov v drugih občinah. Ker pa so ti skladi predvsem v pristojnosti občin in njihovih županov, pa seveda tudi z njimi.

16. slovensko zborovsko tekmovanje NAŠA PESEM 1999

Skladi RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti in Organizacijski odbor Naše pesmi razpisujeta 16. slovensko zborovsko tekmovanje, ki bo od 23. do 25. aprila 1999 v Mariboru. Udeležijo se ga lahko pevski zbori iz Republike Slovenije in slovenski zbori iz tujine. Razpis za tekmovanje je na voljo na vseh območnih izpostavah SLKD in občinskih zvezah kulturnih društev.

Atlantida ponovno vznemirja

Slovenjgraški nočni klub Atlantida v Katici je v začetku novembra svečano otvoril novo obdobje v svoji »potopljeni« zgodovini. Na slavnostni otvoritvi, manjkal ni niti župan, so nastopili plesalci plesne šole Devžej in popularni gost Vlado Kreslin (na sliki). Klubsko

nočno življenje v mestu miru se torej zopet pričinja. Kakšna bo ponudba (mišljena je predvsem vsebinska plat) pa bomo še videli, saj disko-teke brez prepoznavne vsebine in tematskih večerov

res ne bi kazalo posebej omenjati. Še ena pač, podobna drugim. Bo ta drugačna? Bo sooblikovala okus s plesnimi večeri, s kvalitetno glasbo, živi jazz nastopi, promocijami... Tudi ta vprašanja, ne le golo dejstvo, da je klub odprt, zopet vznemirjajo zabave in družabnega življenja željno mladino in tudi manj mlade. Vznemirjeni pa so vsekakor tudi prebivalci okoliških stanovanjskih blokov (le kateri načrtovalec postavlja zabavišča v spalna naselja?!), ki so zaradi razposajenih nočnih veseljakov prisiljeni prebedeti tudi kakšno urico v manj veselem razpoloženju.

Najbolj pa preseneča, da ustrezni organi, kljub opozorilom, ne naredijo nič, da bi preprečili nočno motorizirano divjanje s cviljenjem gum po parkiriščih okrog Katice. Za lahko noč.

Blaž Praprotnik

KOROŠKI
97,2 FM Radio
SLOVENJ GRADec

Meškova 21 / 2380 Slovenj Gradec
tel. (0602) 41 245, 41 818 / fax: 42 600

Spoštovani radijci!
Ljubljani je Koroški radio Slovenj Gradec v skupni razvrstitvi za NAJ RADIO 1998 osvojil drugo mesto med petnajstimi radijskimi postajami.
Zelo me veseli, da smo edina radijska postaja, ki je točko pridobila v prav vseh tekmovalnih kategorijah. Torej uspeh ni delo posameznikov, ampak celotnega kolektiva.
Še posebej čestitam nagrajenem.
Druga mesta so osvojili: Marko Vrečič v kategoriji komentar - "V senci katastrofe", Irena Fasvald v kategoriji reportaža - kontaktna oddaja - "Kdo se boji pastirjev", Božo A. Kolerič je v kategoriji glasbena oddaja osvojil s "Pesmijo zvonov" tretje mesto. Montaža nagrajenih prispevkov je delo Aleša Jevšnika.
Znamo, če to želimo. Zmoremo, če hočemo. Priznanje dobro dene. Verjamem in upam, da veselje ob uspehu naših programcev delim tudi s poslušalci Koroškega radija.

Direktor Koroškega radija
Danilo Vute, c. pl.
polstolog

gou...

ZA GOSPODARSKI RAZVOJ DRAVOGRADA

**ZA
USPEŠNOST,
POŠTENOST,
SOLIDARNOST
IN
PRAVIČNOST!**

Na volitvah pod
številko

1 Vinko Poderžan

**ZA
DEMOKRATIČNOST
ODLOČANJA!**

Neodvisna lista za
hitrejši gospodarski
razvoj Dravograda
pod številko **10**

Vinko Poderžan
neodvisen kandidat za župana

**NE BOM DOVOLIL ZAPRTJA IGRIŠČ, ŠE VEČ,
GRADILI BOMO NOVA!**

Cenjeni volilci,
pomagali ste nam dograditi program, ki ga bomo skupaj uresničevali pri
razvoju občine. Pomagali ste obrtniki, mladi, krajanke in krajani,
zato je to NAŠ PROGRAM

ZA razvoj gospodarstva, obrti in podjetništva ter občine kot celote, **ZA** več
občine mladim, **ZA** kulturo, šport in zdravstvo, **ZA** prijaznejšo upravo,
ZA USPEŠEN DRAVOGRAD!

LDS

Liberalna demokracija Slovenije

Spoštovane volivke, spoštovani volivci!

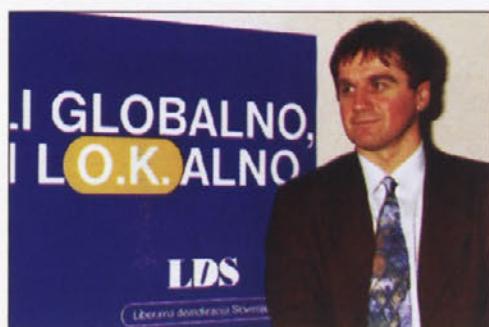
Kakor bomo volili, tako bomo živeli. Zato si vzemite čas in dobro premislite: kdo pri nas kaj zna in zmore, komu lahko zaupate in s kom bi radi delili prihodnje uspehe.

LIBERALNI DEMOKRATI ZNAMO IN ZMOREMO

MEŽICA – **STOJAN GERDEJ** (5)

Za boljši in prijaznejši jutri naše občine!

Lista kandidatov LDS za svet Občine Mežica pod št. (10)

(3) **VILKO ČERNOVŠEK** – RAVNE NA KOROŠKEM

Za srečnejše in lepše Ravne!

Lista kandidatov LDS za svet Občine Ravne na Koroškem pod št. (13)

MUTA – **BORIS KRALJ** (2)

**Za sodobno in racionalno občino!
Varstvo zakonitosti v vseh pogledih.**

Lista kandidatov LDS za svet Občine Muta - vol. en. 1: (12)
- vol. en. 2: (1)

(5) **FRANC JURIČAN** – PREVALJE

**Kot župan bom angažiran 100 % in profesionalno.
V Ljubljani so nam vrata že odprta!**

Lista kandidatov LDS za svet občine Prevalje pod št. (7)

MISLI GLOBALNO – VOLI LOKALNO

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

Območna enota Ravne na Koroškem

Ob Suhi 11b, (p.p. 91), 2390 Ravne na Koroškem, Slovenija

Tel.: 0602/22-461, Fax: 0602/23-379

KAKO NAPREJ S PROSTOVOLJNIM ZDRAVSTVENIM ZAVAROVANJEM V SLOVENIJI

Uvod

Nedavno sprejete spremembe Zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju v svojih določilih zavezujejo vse ponudnike prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj za doplačila, da uskladijo vsebino zavarovanj z zahtevami tega zakona.

V nadaljevanju objavljamo nekaj osnovnih dejstev o novostih na področju prostovoljnega zavarovanja, za kakšne spremembe gre in kako k spremembam pristopa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Vsebina zakonskih sprememb

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje poznamo pri nas že od leta 1993. Zanj se je odločilo skoraj 1,4 milijona prebivalcev, ki so si s tem zagotovili določeno zdravstveno varnost. Doslej sta takšno zavarovanje izvajala le Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, pri katerem je zavarovanih prek 1,1 milijona prebivalcev Slovenije in Adriatic, d. d. Spomladi letos pa je Državni zbor sprejel spremembe in dopolnitve zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki se nanašajo prav na to področje.

Zakon določa, da morajo vse zavarovalnice, ki izvajajo zavarovanje za doplačila do polne cene zdravstvenih storitev, to organizirati kot dolgoročno zavarovanja in oblikovati zavarovalno tehnične rezervacije za starost. Realna višina premije bo rezervacije tudi zagotavljala.

Prav tako nalaga Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju Zavod), da za izvajanje tega zavarovanja ustanovi specializirano zavarovalnico v obliki vzajemne družbe.

Ustanavljanje vzajemne družbe

Ta družba naj bi bila ustanovljena do konca letošnjega leta. Kljub intenzivnim pripravam pa še niso izpolnjeni vsi pogoji, da bi zaživel že z novim letom. Bo pa vsekakor ustanovljena najpozneje do jeseni naslednjega leta. Ves ta čas bodo vse osebe, prostovoljno zavarovane pri Zavodu, imele zagotovljene pri njem vse pravice na način, kot so sklenili zavarovalne pogodbe. Zato so strahovi in določena namigovanja, da bi utegnili z novim letom ostati brez kritja, povsem neutemeljeni.

Po ustanovitvi nove vzajemne družbe ni pričakovati, da bi se pravice in položaj zavarovancev poslabšal. V bistvu gre bolj za pravno formalno in organizacijsko spremembo, po kateri bo prišlo do še večje razmejitev nalog pri izvajanju obveznega in prostovoljnega zavarovanja v Zavodu. Ta ne bo vplivala na varnost oseb, ki so že zavarovane pri Zavodu in ki bodo prenešene na novo družbo. V tej družbi lahko celo pričakujejo nekatere ugodnosti, ki jih v sedanji ureditvi ni bilo mogoče povsem zagotoviti.

Nova družba, ki jo ustanavlja Zavod, bo delovala na načelih vzajemnosti in ji bo v ospredju zadovoljevanje interesov članov - zavarovancev. Po tej svoji naravnosti se bo bistveno razlikovala od drugih zavarovalnic, ki so organizirane kot delniške družbe, katerih cilj je ustvarjenje dobička. Pristop, ki temelji na vzajemnostnih odnosih na področju zdravstvenega zavarovanja, je značilen za večino evropskih držav.

Prva prednost, ki izhaja iz te oblike neprofitnih zavarovanj, je dolgoročno naravnost, kar onemogoča spekulativnost pri cenovnih politikah. Z vzajemnimi zavarovanji namreč skušajo v Evropi na področju prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki so tesno povezana s pravicami s področja obveznega oz. osnovnega zdravstvenega zavarovanja, vzpostaviti dolgoročno zdravstveno varnost prebivalstva. Ugotavljajo namreč, da bolezen in njeno zdravljenje ne moreta biti predmet zgolj dobička delničarjev. To v realnosti pomeni praviloma postavljanje kratkoročnih zavarovanj in izvajanje posebnih pogojev oziroma zavračanje ljudi z večjimi zdravstvenimi tveganji (bolni, starejši).

Druga prednost takšne ureditve je v dejstvu, da so njeni člani istočasno zavarovanci in lastniki ter upravljalci družbe in si tako sami določajo pravila pri uresničevanju skupnih interesov. Tako za vzajemna zavarovanja velja pravilo, da se v njej tudi morebitni presežki prihodkov nad stroški namenijo članom oz. zavarovancem in za izboljšanje njihovih bonitet.

Medgeneracijska izravnava in dolgoročna varnost prostovoljnih zavarovanj

Vzajemnostni odnosi v novi družbi, ki jo ustanavlja Zavod, tako predvidevajo medgeneracijsko izravnavo stroškov, s katero bo omogočena tudi starejšim in zdravljenja bolj potrebnim osebam dosegljivost prostovoljnega zavarovanja za doplačila in ustrezno zdravstveno varnost. Takšna medgeneracijska izravnava je pridobitev, ki jo poznajo skoraj vse evropske države in je ena izmed značilnosti socialne politike in naravnosti družbe.

Novost, ki izhaja iz zakona in bo uresničena z ustanovitvijo Zavodove družbe, je tudi uvedba zavarovalno tehničnih rezervacij za starost. To bodo posebna sredstva, ki jih bodo mlajši zavarovanci vplačevali in varčevali za svoja starejša leta, ko so stroški za zdravljenje v poprečju 3 in večkrat višji kot v mladosti. Te rezervacije so poročstvo, da bo družba zagotavljala zdravstveno varnost svojim članom praktično dosmrtno. To je eno izmed pomembnih dejstev in novosti, po katerem se bo družba po vsej verjetnosti razlikovala od drugih zavarovalnic, ki ne izvajajo teh zavarovanj na načelih vzajemnosti.

V novo leto torej z normalnim izvajanjem prostovoljnih zavarovanj

Na koncu velja tako še enkrat poudariti, da se ob novem letu za zavarovance Zavoda ne bo zgodilo nič usodnega in da jim ni treba sprejemati kakšnih novih odločitev o svojem zavarovanju. Sklenjene večletne pogodbe so namreč veljavne in zavezujejo oba partnerja, zavarovance in Zavod. K normalnem izvajanju obveznosti brez pretresov za zavarovance pri uvajanju sprememb zavezuje Zavod tudi zakon. Vendar bi tudi brez zakonskega določila Zavod v celoti izpolnil svoje obveznosti, kot jih je že doslej v zadnjih 6 letih.

Zato ni razlogov za zaskrbljenost in še manj za nasadanje nekaterim netočnim informacijam, po katerih naj bi Zavod z novim letom celo prenehal izvajati prostovoljna zavarovanja in zagotavljati pravice iz sklenjenih pogodb.

O vseh pomembnih aktivnostih za ustanovitev nove vzajemne družbe in vseh novostih na področju izvajanja prostovoljnega zavarovanja bo Zavod pravočasno in sprotno obveščal celotne javnost in svoje zavarovance.

Piše: Stanka Blatnik

DOBRA MODNA REVIIJA IN RAZOČARANJE ZMAGOVALNIH KREACIJ

NOVE OBLEKE ZA MISS SLOVENIJE '98

Tri zmagoslavne: druga in prva večerna obleka ter kontrastna dnevna kreacija Renate Rudolf

Po nestrpnem pričakovanju velikega modnega dogodka se je zgodil tretji, že tradicionalni izbor oblek za miss Slovenije. Lepa in gala modna revija s predstavitvijo šestnajstih mladih modnih oblikovalk in dvaintridesetih večernih ter elegantnih dnevnih oblek je z razglasitvijo zmagovalnih kreacij mnoge razočarala.

Med tekmovalkami za najboljše kreacije smo lahko prepoznali že uveljavljena imena. Obenem pa tudi povsem neznane, mlade oblikovalke, katerih pot na modne piste se še odpira. Temu primerna je bila tudi njihova izredno raznolika predstavitev s po eno dnevno in eno večerno obleko, med katerimi je komisija izbrala zmagovalno dnevno kreacijo **Renate Rudolf** iz Šmarja-Sap, študentke Oblikovanja tekstilij in oblačil na ljubljanski fakulteti ter dve večerni obleki, ki naj bi poudarjali naravno lepoto, eleganco in sofisticiranost letošnje uradne miss **Miše Novak**. Nagrajene kreatorke so **Mojca Polanc** za prvo večerno obleko ter v paru nastopajoči **Irena Torkar** in **Mojca Semprimožnik** za drugo večerno obleko. Po mnenju mnogih in ob upoštevanju dejstva, da je bil letošnji izbor z oblikovalskega stališča na precej visokem nivoju, je »strokovna komisija« svoje delo izpeljala neodgovorno. Njihov najzavednejši član in obenem edini pravi strokovnjak je svoje mesto zapustil, češ da takšne odločitve ne bo podpiral. Kasneje smo tudi izvedeli, da nihče izmed članov komisije še nikoli v življenju ni spremljal celotne prireditve »Miss sveta« niti prek tv sprejemnika, kaj šele v živo.

Kakorkoli že, naš namen je predstaviti sodelujoče kreacije, med katerimi se lahko mnoge mirno kosajo s tistimi z velikih odrov Milana in Pariza. Večerna obleka je namenjena predstavnici lepote, njenemu zastopanju rodne dežele na odru

izbora »Miss world« (prva večerna obleka) in na prireditvi »Miss personality« (druga večerna obleka), kjer med lepoticami izberejo tisto z najbolj zrelo osebnostjo. V tej skupini kreacij je bila posebne pohvale deležna v naši rubriki že predstavljena oblikovalka **Petra Grmek** iz Postojne. Z značilnim 3D tiskom oblikovan vzorec je naselil površino njene večerne obleke, ki pa je zaradi svoje čiste in

Dnevni kostimček Diane Kotnik v svetlečih roza odtenkih in družbi izvornih modnih dodatkov; v ozadju večerna toaleta Mojce Celin

Iz zakulisja: manekenki v večernih oblekah Barbare Plavec in Stanislave Vauda, čakajoči na nastop

rafinirane oblike neprimerna za bleščavost, ki jo zahteva velik oder spektakla. Ko se na odru naenkrat pojavi dvesto lepotic, je potrebna velika mera pompoznosti, da obleke in celotne podobe predstavnice ne zakrijejo kričeče barve in dimenzije sosednjih oblek. Tem merilom sta zadostili lanskoletna finalistka in letošnja ponovna favoritka **Tanja Zorn Grželj** iz Nove Gorice z voluminozno obleko v ročno oblikovani - nagubani kovinski tkanini in barvi starega zlata, kombinirani z vedno aktualnejšo Idrijsko čipko ter kreatorka **Barbara Plavec** s Ptujja z igro vzorca drobnih kovinskih opilkov na svetlečmodri tkanini. Na pogled izredno prestižno večerno kreacijo v temno sivih in lesketajoče srebrnih odtenkih drobnih kristalov je predstavila **Tjaša Lupinc** iz Vrhnike, **Mojca Celin** iz Ilirske Bistrice pa je prefinjenost bele čipke nadgradila z nežnomodrim cvetjem, posutim po svileni sivini osnovnega materiala. Ptujčanka **Stanislava Vauda**, ki se je s svojo »koruzno« kolekcijo pred kratkim že predstavila v svojem rojstnem kraju, je nežno svetlo površino večerne kreacije posula s taistimi cvetovi, oblikovanimi iz posušenih koruznih listov.

Za skupino dnevnih oblačil, ki jih je bilo marsikdaj kar težko ločiti od večernih, je bil predpisan klobuk kot obvezni modni dodatek. Kreacija naj bi bila oblikovana kot popoldanska obleka, namenjena poročni slovesnosti najboljše prijateljice, ki pa nikakor ne bi smela zasenčiti nevestine lepote po svoji intenzivnosti, sporočilnosti in barvi. Veliko pozornost je pritegnila svetla obleka iz vzorčene svile naše znanke **Maje Štamol** iz Žalca. Kreacijo krasita pleten damski senčnik in pripadajoči mošnjček. **Diana Kotnik** iz Petrovč je nežno svetlečemu roza kostimčku pridala zanimiv spiralno zaviti klobuček, posut s transparentnim cvetjem iz tekstila.

Izredno pestra modna revija visoke mode je ponoven dokaz kakovosti slovenskega modnega oblikovanja, ki pa žal niti doma ni vrednoteno na ustrezen način. V tem trenutku to niti ni najpomembnejše, glavni namen izbora oblek je bil dobro in kar se da sproščeno počutje naše miss med njenim bivanjem na rajskih Sejšelih, poudarek njene osebnosti in ustreznega prepoznavnosti dežele, od koder prihaja. Z ozirom na kritičen komentar Miše Novak, ki je spremljala nastanek vseh oblek že od začetka in jih neudrudno pomerjala že teden dni pred prireditvijo, pa lahko le še potrdimo ugotovitev občinstva, da je letošnja razglasitev zmagovalnih kreacij za miss Slovenije - razočarala.

Popoldanska kreacija Maje Štamol za rajsko, sončno otočje...

Bo ali ne bo?, se sprašujeta avtorica Tanja Zorn Grželj in stilist Metod Črešnar. Razkošna večerna kreacija je na manekenki Vesni Dolenc delovala precej konkurenčno...

16. MEDNARODNI BIENALE
INDUSTRIJSKEGA OBLIKOVANJA

OBLIKOVANJE – MODA
UPORABNOSTI ZA DANES

Nagrajena kolekcija »Arctic« Vesne Gabršček Ilgo med revijo na pomladanskem Sejmu mode '98

Še v začetnih novembrskih dneh si je na štirih ljubljanskih lokacijah možno ogledati razstavišča bienala, imenovanega BIO 16 in s tem predstavljenih dosežkov zadnjih dveh let s področja industrijskega oblikovanja, grafičnega oblikovanja oz. informacijskih sistemov ter celostnih podob in oblikovalskih zasnov - osnutkov za serijsko proizvodnjo in širšo uporabnost. Predstavlja se sedemnajst držav s 430 izbranimi eksponati in prav tolikimi oblikovalci oz. podjetji.

Po besedah Maje Križnik, predstavnice prireditvenega odbora, je današnja diktatura trga spodbuja vrnitev k dopuščanju izražanja individualnosti na tako rekoč vseh področjih oblikovanja, pa naj gre za notranjo opremo, arhitekturne elemente, specialne stroje in naprave, športno in turistično opremo, igrače in učila... in nenazadnje nakit, oblačila in galanterijo. Vse bolj se zastavlja vprašanje, ali je slovensko gospodarstvo brez prepoznavnega dizajna še lahko tržno konkurenčno in tržno uspešno. Letošnji bienale želi še bolj kot vsi dosedanja vzpostaviti dialog med gospodarstvom in oblikovalsko sfero,

kar tudi dokazuje z mnogimi realiziranimi oblikami sodelovanja.

Če se osredotočimo na našo oblačilno-modno rubriko, velja izpostaviti najprej nagrado kolekcijo pletenin »Arctic/Zima 98/99« oblikovalke Vesne Gabršček Ilgo v sodelovanju s tovarno pletenin Almira iz Radovljice. Prvič smo jo opazili že na februarjem Sejmu mode, ko nas je žensko-moška kolekcija povsem prevzela z nemirno strukturo udobnih kosov oblačil. Oko so na BIO-tu pritegnili tudi lepi, ročno tkani kosi blaga Nade Bevk iz Ljubljane, pa zanimiva zlata zapetnica italijanskega oblikovalca, sestavljena iz samostojnih reber ter luštni otroški čevlji z dvojnimi repkom nad peto, namenjenim lažjemu obujanju in seveda izgledu, ki spominja na škratke... Kot oblikovalska zasnova s področja oblikovanja tekstilij je tokrat razstavljen jeans, povzročen s postopkom izžigalnega tiska Marije Jenko in Almir Sadar. Minimalistično oblikovana usnjena kolekcija profesorice oblikovanja oblačil, Metke Vrhunc, je našla dialog z utripom časa. Za njeno dobro prepoznavnost je poskrbela modna fotografija. V okviru spremljevalnih prireditev bienala poteka v galeriji Ars samostojna razstava pletenih pisanih pokrival oblikovalke Ksenije Baraga iz Ljubljane z naslovom Kaj se mi pleče po glavi...

Oblikovanje oblačil je le eno izmed področij oblikovanja. Za svoje bivanje, dejavnost in komunikacijo uporablja človek nešteto rekvizitov, ki ga spremljajo prav na vsakem koraku. Največkrat jih niti ne opazi. Namen designa je vzpostaviti odnos med estetikom in namembnostjo izdelka. Po definiciji je oblikovanje proces raziskovanja fizičnih objektov s poudarjeno funkcionalnostjo. Je ustvarjalna disciplina, usmerjena od oblikovalca k uporabniku in zajema vse vidike človekovega okolja, ki so pogojeni s proizvodnjo izdelkov.

Dobro oblikovanje ni nikoli posnemanje nečesa, kar je bilo nekoč že videno, ampak je vedno nekaj novega, še nedoživetelega, ustvarjenega za človeka današnjega časa in tega trenutka. Človek ima vedno neke potrebe, želje in razmišljanja, ki se nanašajo na razmere in čas v katerem živi. To je neobhodno za civilizirano življenje, z medsebojnimi odnosi se pojavlja potreba po komunikaciji in prezentaciji. Tudi in predvsem z oblačenjem...

Foto: Stanka Blatnik

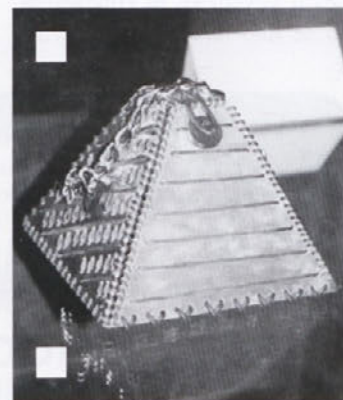
Letošnja prva spremljevalka miss Viktorija Strajnar se je dobro vživela v vlogo manekenke. Na fotografiji v srebrno-sivi dnevni obleki Petre Grmek in družbi prav tako dnevne kreacije Barbare Plavec

»Usnje« Metke Vrhunc

Tanja Pak zastopa Steklarsko šolo Rogaška Slatina s fantazijskimi kozarci »Spiral«

Prešita kovinska torbica kot oblikovalska zasnova. Tanja Lažetič

Osnutek za sedež v javnih prostorih Nike Zupanc, študentke oblikovanja na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani

IVAN TERTINEK - SUŠKOV ATA

Po petdesetih letih se je znova zaljubil v harmoniko

Ob vznožju hriba sv. Primoža leži v breg prislonjena kmetija, kjer že desetletja in desetletja pridno kmetujejo številni rodovi. Od te domačije bomo v našem glasilu predstavili Suškovega ata ali dedija, po katerem so tudi vnukinje podedovale izvrsten glasbeni talent. Že kot majhen deček je rad igral na ustno harmoniko ali orgle. Pa mu je stric v Radljah (tedaj Marenberg) kupil starejšo, že malce razglašeno malo harmoniko, iz katere je uspešno izvabljal lepe melodije, ki si jih je zapomnil od drugih harmonikarjev. Kaset in radia takrat še ni bilo.

Ko je bil šole prost, mu je oče na prigovarjanje soseda Erjavca kupil pravo novo harmoniko. Komaj se je z njo postavil na nekaj veselica in flincarijah, so se nad našo deželjo zgrnili

temni oblaki druge svetovne vojne, ki ga je kot osemnajstletnega fanta prisilno potegnila v svoj grozljiv vrtinec.

Tam daleč od domovine so namesto glasbe rjovele brzostrelke, mine, topovske granate in ranjenci, od katerih je bilo slišati dan za dnem jok in stok. Da, tam daleč na bojnih poljanah je na tisoče in tisoče mladih fantov in mož zrl vsak dan smrti v obraz, umiralo, gladovalo, okušalo žejo in mrz s prisilo za tuje interese.

V nesreči, ko je omrznil v noge, je imel Ivan srečo, da je bil poslan v bolnišnico in potem ujet in po nekaj mesecih ujetništva je ves izčrpan srečno prispel v domovino. A ko je prišel domov, njegove harmonike ni bilo več. Po vojni jo je odnesel eden od partizanskih zmagovalcev, kljub temu, da so

Suškov ata - Ivan Tertinek

bili med vojno na njegovem domu partizani večkrat pogoščeni. Ko je šel Ivan na policijo protestirati zaradi harmonike, so mu rekli: "Kar tiho bodi in bodi vesel, da smo tebe pustili pri miru, čeprav si se boril za Švabe." Kako boleč je bil ta zloben očitek!

Tako je ostal Ivan brez harmonike, tu in tam je zaigral kakšen komad na tuj instrument, med počitkom drugih harmonikarjev na veselicah. Potem pa za godbo ni bilo več časa, saj mu je oče rekel, da kmetovanje in godčevstvo v teh težkih časih ne gresta skup. In, ko se je zaljubil v Krkotovo Micko, je na harmoniko vse bolj pozabljal. Potrebovala ga je kmetija in družina s petimi fantiči.

Ob odraščanju otrok se je družina z vsemi močmi zagnala v posodabljanje kmetije, v gradnje in nakupe strojev. In ko so fantje odrasli in začeli ustvarjati družine, sta jim starša ob vznožju kmetije podarila košček zemlje. Pomagala sta pri gradnji njihovih domov, otroci z družinami pa so staršem in bratu, ki je ostal doma pomagali na kmetiji pri siliranju in drugih večjih delih. Bili so složni kot ena velika družina.

Da bi očetu in dedku znova obudili igranje na harmoniko, so ga sinovi ob njegovi sedemdesetletnici prijetno presenetili z novo diatonično harmoniko. Ta gesta ga je radostno do solz ganila, hkrati pa se je skoraj ustrašil: "Le čemu mi bo, saj sem že skoraj pozabil vse viže!" Prijetno presenečenje mu je vzelo prenekatero noč spanca, melodije so se mu začele spet oglašati v glavi, vstajal je in jih komad za komadom preizkušal na harmoniki.

Prav v tem času sta pri ansamblu DIATON, ki ga zastopa starejša generacija, opešala dva harmonikarja in Ivan je bil še kako dobrodošel.

Hvaležen je Šrajnekerjevemu Gustlnu, ki mu je kot izvrsten mentor dajal strokovne nasvete. Zdaj Ivan že več kot dve leti uspešno nastopa z **Diatonom** in tudi že zmaguje na harmonikarskih tekmovanjih.

Na tihem Ivan upa, da se bo za igranje navdušil kateri od vnukov ali vnukinj in bo glas harmonike še naprej odmeval v njihovem domu v sozvočju pesmi ter uspešnem tekmovanju nadaljnjih rodov.

Ludvik Mori

Koroška cesta 2
2360 RADLJE OB DRAVI
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

89.5 HZ
NOVI VAL

VAL RADIA RADLJE

ŠE VEDNO SMO NEODVISNI ZA SPREMEMBE

Ime in priimek kandidata	Predstavitve kandidata	Prebivališče
1. Srečko MLAČNIK, 19. 07. 1953	dipl. psiholog, direktor	Koroška cesta 20, DRAVOGRAD
2. Adrijan ZALESNIK, 24. 08. 1955	met. tehnik, vodja oddelka	Libeliče 40, LIBELIČE
3. Vladimir HRNČIČ, 26. 03. 1953	dipl. ing. metalurgije, direktor	Šentjanž 101, ŠENTJANŽ
4. Ivan PAVLIČ, 20. 12. 1950	strojni tehnik, sam. podjetnik	Sv. Danijel 76, TRBONJE
5. Alojzij ČREŠNIK, 05. 06. 1949	strojni tehnik, sam. podjetnik	Meža 119, DRAVOGRAD
6. Adi KRALJ, 22. 04. 1939	komercialni tehnik, upokojenec	Pod gradom 39, DRAVOGRAD
7. Robert VINŠEK, 16. 04. 1966	ing. elektrotehnik, sam. podjetnik	Robindvor 109, 109, DRAVOGRAD
8. Branko RIŽNIK, 28. 12. 1951	strojni tehnik, vodja str. parka	Koroška cesta 19, DRAVOGRAD
9. Željko KLJAJIČ, 30. 03. 1957	Pravnik, inšpektor	Robindvor 47, DRAVOGRAD
10. Boris KOLENBRAND, 01. 09. 1946	strojni tehnik, sam. podjetnik	Mariborska cesta 137, DRAVOGRAD
11. Ludvik MORI, 10. 08. 1946	učitelj, pom. ravnatelja	Robindvor 34, DRAVOGRAD
12. Zlatka PŠENIČNIK, 05. 09. 1954	gradbeni tehnik, sam. podjetnik	Gorče 20a, LIBELIČE
13. Marjan EPŠEK, 28. 11. 1953	carinik, carinik	Črneče 41, DRAVOGRAD
14. Jožef FRATAR, 04. 03. 1951	ključavničar, sam. podjetnik	Mariborska cesta 143, DRAVOGRAD
15. Kristina LOČIČNIK, 23. 12. 1947	predm. učiteljica, učiteljica	Trg 4. julija 52, DRAVOGRAD
16. Elfrida KOVŠE, 01. 09. 1943	vzgojiteljica, ravnateljica	Mariborska cesta 149, DRAVOGRAD
17. Marijan POPIČ, 22. 08. 1949	el. mehanik, sam. podjetnik	Robindvor 35, DRAVOGRAD
18. Marijan PUŠNIK, 01. 11. 1960	ekonomski tehnik, referent za šport	Trg 4. julija 10, DRAVOGRAD

ŠE VEDNO SMO

št. 1

ŠE VEDNO SMO

za župana RADA KRPAČA

DOKONČAJMO ZAČETO, KER ...

... POMEMBNI SO LJUDJE

• Vse, kar je bilo narejeno, je bilo narejeno ob pomoči številne strokovne ekipe, za ljudi, za občanke in občane Dravograda

... OBLJUBE NISO NAVADNE BESEDE, SO DEJANJA

• Obljubil sem vam in vam dal besedo. Verjeli ste mi, zaupali ste nam. Zato smo vam zvestobo vrnilli s: knjižnico, telovadnico, čistilnimi napravami, cestami ...

... V NOVO TISOČLETJE GREMO LAHKO LE Z ZNANJEM IN IZKUŠNJIAMI

• To, da znamo, smo že pokazali. Z novimi izkušnjami pa ne le hočemo, tudi zmoremo še več.

Znali bomo:

- dograditi ekonomsko, industrijsko in obrtno cono za razvoj gospodarstva in zagotovitev delovnih mest
- dokončati srednjeročne in dolgoročne družbene in prostorske načrte za celovit urbanistični razvoj občine
- nadaljevali sistemske rešitve na področju ravnanja s komunalnimi odpadki in ravnanja s komunalnimi vodami (sanacija odlagališča, nadaljnja izgradnja čistilnih naprav)

... Z ZAUPANJEM, SPOSOBNOSTJO IN VOLJO - VSE TO, KER GRE ZA NAS

in ker gre za nas imamo v načrtu:

- izgraditi kulturni dom s kino dvorano
- poskrbeti ustrezen prostor za dom upokojencev in invalidov
- ohraniti bogato kulturno dejavnost
- obnoviti glavni vodovod, izvesti, priključiti dodatne vodne vire na osnovi že izdelanih projektov ter napeljati javni vodovod v področja, kjer tega še ni

Štiri leta smo prehodili skupaj, po mojem uspešno. Z vašimi glasovi so tudi moje besede spregovorile v naša skupna dejanja. Dajem vam besedo, da bo tako tudi v prihodnje, zato da bo

... V DRAVOGRADU VSAK DAN KAJ NOVEGA,

- v Črnečah: peš pot - Meža Črneče in skozi vas
- v Dravogradu: kulturna dvorana
- v Libeličah: dokončana kanalizacije s čistilno napravo
- v Šentjanžu: izgradnja prizidka k OŠ in knjižnice, celovita ureditev trga pred domom ZB s parkirišči
- v Trbonjah: dokončati večnamenski dom s kulturno dvorano

Volitve so preresna stvar, da bi jih lahko prepustili naključju. Župana volimo za štiri leta in to je dolga doba, zato naj bo ta človek po vaši volji.

... Rado Krpač

Podpora strank LDS, SNS, Demokrati Slovenije in DeSUS ter liste Neodvisni za spremembe.

Hiša prijaznih ljudi

Da je z zgornjim geslom mislil nadvse resno, je (pri)znan koroški gostinec **Drago Delalut** dokazoval že na otvoritvi svojega novega gostišča v Dobji vasi. Ves dan je prejemal čestitke in komplimente, z enako mero pa je prijaznim gostom seveda vračal. Ob takih čestitkah, kot jo vidite na sliki, mu to tudi ni bilo posebej težko.

NATROSIL JIH JE...

🔪 Opravljivke in lažnivci se zlahka zagovorijo.

🔪 Popok je stičišče kulture in prostastva.

🔪 Slučaji so pravilo.

🔪 Najbolje je po malem na veliko.

🔪 Prvi pri mizi, zadnji v krizi.

NIKO

HITROST JE HITROST

Dušan Stojanovič, ki je zaposlen na Uradu Mestne občine Slovenj Gradec in ima tako raznoliko delo in naloge, da bi lahko imel naziv "deklica za vse", je oni dan pojasnjeval, da se mu vedno mudi, da dela in živi v prehitrem tempu in da zaradi takšnega prehitrega tempa že plačuje "davek pri radarju". Res je, da ga včasih ustavijo policaji z radarjem - zaradi prehitre vožnje - ne zaradi prehitrega življenja.

DURHCUGOV SLOVARČEK

Ni res, da bi bil Anton DROBNIČ, generalni javni tožilec, žalil našo državo Slovenijo, ko je dejal, da je Slovenija barbarska država. V mislih je morda imel, da imamo po Sloveniji že na vsakem vogalu BAR, pa še vmes po ulicah je polno BARBAROV, se pravi, da je bar pri baru.

F.H.

H KRALJU MATJAŽU...

...naj država čimprej pošlje ustrezno delegacijo, ki bo spečega kralja prepričala, naj on prevzame in vodi slovensko vojsko, saj tega v sedmih letih ni uspelo že štirim ministrom.

Ker zdaj Slovenska vojska uradno spet nima svojega ministra, bi bilo res nujno, da bi **Kučan** in **Drnovšek** odšla pod našo Peco po kralja Matjaža ter ga ustoličila za vojaškega ministra. Prepričani smo, da potem v ministrstvu ne bi bilo več nobenih nezakonitosti, samovolje in afer.

...naj nujno odpotuje **Marjan Podobnik**, da bosta z Matjažem skupaj našla izhod iz njegovih kriz, še posebej ker mu žal niti papež Janez Pavel II ob njegovem obisku v Rimu ni znal dati pravih božjih nauk, kako naj skupaj z Drnovškom vlada slovenskim državljanom na sončni strani Pece. Z Matjažem naj Marjan osveži geslo "POŠTENJE NEKAJ VELJA!"

F. H.

PIJAČA NI PLAČA

Direktor Koroškega radia **Danilo Vute** je po 9. festivalu LPR - (nekomercialnih radijskih postaj) dejal, da bo častil za velik uspeh, ki ga je na festivalu dosegel Koroški radio - v skupni uvrstitvi si deli drugo mesto skupaj z radiom Šmarje pri Jelšah. Sicer pa je KR na festivalu zasedel tri druga mesta, eno tretje mesto itd.

Prekaljeni veteran **Tomo Vrunč** pa je ob tej direktorjevi obljubi pripomnil, da bi se uspeh moral poznati pri plači, ne le pri pijači!

Če ni "trden most"

Kadar zagrizete v rezino kruha in najdete v njem kakšen tujek, se prepričajte o izvoru tujka, preden kritizirate peke, kaj vse zmečejo v testo, sicer se vam lahko zgodi tako, kot se je oni dan odgovornemu uredniku Koroškega radia Marku Vrečiču. Marko je ob vgrizu v kruh našel košček zoba. Ko so ga prisotni opozorili, naj vendarle preveri zadevo v svoji ustni votlini, je to res storil in presenečen ugotovil, da je najdeni košček del njegovega zobnega mostička.

ŽELELI STE, OBUPAJTE!

*Ko laž ni laž, ne kraja kraja
in ko zvestoba postala je izdaja,
smrdi: morala se razkraja.*

☹☹☹
Če kupite osebni avto, se spomnite nekdanjih dni za tankanje "par-nepar", kajti avta na boste mogli registrirati na parne delovne dni. Glede "molže" denarja država ni tako občutljiva in nima določenih uradnih ur.

☹☹☹
Veseli me, da sem kot Črnjan dobil prenovljeno zdravstveno postajo v Mežici. Upam, da bom tudi v tej "novi lepoti" porabil pol manj časa za čakanje na zdravnika (z vožnjo vred), kot mi je to "uspevalo" v Črni.

☹☹☹
Koroška bi nujno potrebovala azil za zapuščene živali. Ali pa niti ne, če bi ljudje imeli pol toliko srca kot živali in pol toliko pameti, kot je bi človek moral imeti.

☹☹☹
Menda je neki vodja nekje na Koroškem kar v delovnem času "gradil svoj domek in hotelček" z mehanizacijo in delavci cestnega podjetja. Temu se pa res lahko reče "po domače do svojega doma".

☹☹☹
Pa smo res pravna država, če niti sodišče ne uspe spraviti na sodišče urednice tednika Demokracija. Kot kaže, ženska po potrebi ponikne v neznano.

☹☹☹
Era iz Velenja postaja solastnik trgovskega podjetja Ojstrica iz Dravograda. Nova era, nova Ojstrica.

☹☹☹
IO SLS pričakuje, da bodo aktivnosti kriminalistične službe in drugih pristojnih organov preprečile nadaljnje blatenje stranke. Očitno ni pričakovati, da se bodo sami prenehali blatiti.

☹☹☹
Ni pametnega človeka, ki bi upal dati garancijo za svojo podzavest.

Poiščite v Prepihu

Kdo se skriva pod ogrinjalom ženske noše iz Pakistana? Če (bo)ste pozorno pregledali rubriko Koroška v sliki, boste brez težav rešili tudi to skrivnostno uganko. Za pomoč: fotografiranje ji ni le hobi.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Splača se najti v Prepihu. Gospoda na naši sliki čaka lepa ura budilka pri urarju in zlatarju Stanku Planinšču v slovenjgraški Katici.

V Zlatarstvu in urarstvu Planinšec pa lahko tudi v jesenskih in zimskih dneh kupite zlato in lep zlat nakit.

FORI d.o.o.

Mercedes-Benz

VELENJE 893 884, 893 740

SLOVENJ GRADEC 42 986, 45 169

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER
AVTOMOBILSKIH ZNAMK HONDA IN MERCEDEZ-BENZ

HONDA ŠE VEDNO PRESENEČA

PODALJŠALI SMO AKCIJO STARO ZA NOVO + 110.000 SIT
(PRI NAKUPU NOVE HONDE PO SISTEMU STARO ZA NOVO VAM PODARIMO 110.000 SIT!)

POSEBNO UGODNA PONUDBA - HONDA CIVIC »DREAM«
SANJSKI AVTO ZA SANJSKO CENO!

OB 5. OBLETNICI AVTOSALONOV SMO VAM
PRIPRAVILI ZARES ENKRATNO PRESENEČENJE!

UGODNA PRODAJA IN MONTAŽA ZIMSKIH AVTOPLAŠČEV VSEH ZNAMKI!

PONUDBA ZAVAROVANJ NA EVROPSKI RAVNI

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
tel.: 0602 505 611, fax: 0602 41-840

PREDSTAVNIŠTVI:
Radlje ob Dravi, tel.: 0602 73-024
Ravne na Koroškem, tel.: 0602 23-658

ZASTOPSTVA:
Črna na Koroškem, tel.: 0602 38-488
Dravograd, tel.: 0602 84-506
Mežica, tel.: 0602 37 026

novost v ponudbi: **ŠTIPENDIJSKO ZAVAROVANJE**

Študent naj bo.

Pravočasno *štipendijsko zavarovanje* je naložba v prihodnost naših otrok, vnukov, nečakinj in nečakov, krščenk in krščencev...

Zagotavlja jim svobodnejšo izbiro poklica in dokončanje šolanja brez gmotnih stisk.

Ne sprašujmo se, kaj bo iz njih, ko zrastejo.

Zagotovimo jim štipendijo že danes. Naj sami uresničijo svoje sanje.

Posebej za Prepih: Tomaž Ranc, novinar TV Slovenija

PRETEP V SLOVENSKEM PARLAMENTU

"Neprimeren odnos" Kacina in Hvalice

Petek, 16. Oktobra, je nameraval biti povsem običajen dan v Državnem zboru. Poslanci naj bi z delom končali že ob 14. uri, kar je običajno za konec tedna. Kot so se dogovorili na Kolegiju predsednika Državnega zbora, naj bi obravnavali le še predlog zakona o ustanovitvi 18 novih občin, koalicija naj bi ga zavrnila - potem pa naj bi se raztepli po Sloveniji.

Z BALKONA SE JE LEPO VIDELO

Sejo sem spremljal z balkona, od koder imaš dober pregled nad dogajanjem v dvorani. Po odmoru, ki ga je zahtevala poslanska skupina SDS, okoli 12. ure in 30 minut je predsedujoči Janez Podobnik ravnokar ugotavljal sklepčnost, ko kar naenkrat zaslišim čuden trušč. Ozrem se po dvorani in točno pod sabo vidim, kako poslanec Kacin s časopisom tepe poslance Hvalico. Udari ga nekajkrat - petkrat ali šestkrat. Hvalica se brani z dvignjenimi rokami. Predsedujoči sejo z razburjenim glasom takoj prekine. Presenečenje je popolno. Poslanci se spogledujejo in drug drugemu prefinjeno razlagajo, kaj se je zgodilo. Kužnik se reži na glas. Varnostniki, ki jih je poklical Podobnik, niso potrebni. Kacin se mirno usede nazaj na svoje mesto. To je bil prvi pretep v zgodovini slovenskega parlamenta.

Kacina ujamem, ko zapušča dvorano z blaženim nasmeškom. Pravi le, da ga je Hvalica provociral. Beblerjeva zatrjuje, da je Hvalica Kacina izzval z medklici (beri dobacivanje med klopni, Hvalica sedi nekaj sedežev levo od Kacota), nekdo izmed LDS-ovcev pa ga je dodatno "motiviral" z vprašanjem: »Jelko, a si ti že kdaj v življenju koga na gobec?« Kacin je mirno vstal in ga vžgal na gobec.

Seveda sem drvel do smetalca Živca, ki je bil takrat v dvorani, z vprašanjem, ali je tepeško posnel. Televizija je tu lahko odločilna. Rekel je, da bolj malo ali nič. Tudi Salkič s Pop TV ni imel posnetkov. Kasneje se je izkazalo, da je naša kamera nekaj le ujela. Če ne drugega, dvigovanje rok in Hvaličev prestrašen obraz.

Poslanci LDS s Kacinom vred so nato izginili v prostore poslanskega kluba. Tudi nasmejanega Janjšo je zanimalo, ali imamo posneto.

HVALIČEVA PLAT ZGODBE

Hvalico sem naskočil takoj, ko je prišel iz dvorane. Dejal je, da je Kacina polglasno nagovarjal iz klopi, kako je z njegovo ograjo okoli hiše. "Očitno je Kacin izgubil živce. Takoj sem pomislil, da ga me smem udariti nazaj, saj sem vendar v parlamentu. Seveda bo dejal, da gre za provokacijo, ampak besede so besede, dejanja so pa dejanja, in navsezadnje, g. Kacin ima po vsej verjetnosti tudi pištolo, kot nekdanji obrambni minister, to niso enostavne stvari. In če on zgubi živce na takšen način, se človek lahko ustraši zelo resno."

Razlagal je tudi, da "nekaj čuti" in da bo, če bo potrebno, poiskal zdravniško pomoč. V SDS

pravijo, da še nikoli poslanec DZ svoje nestrpnosti in zaničevanja do poslanskega kolega ni izrazil na tako nekulturen način.

Stvari se odvijajo hitro: s posebno izjavo se oglasi vedno mirni predsednik Državnega zbora Janez Podobnik:

"*Pretesen sem in razočaran, ker je prišlo do fizičnega napada poslanca Kacina na poslance Hvalico - parlament ni mesto, kjer bi poslanec lahko dvignil roko nad poslanca.*"

Sprašujem, kje je Kacin. Anderlič mi prišepne, da je mogoče v svoji pisarni - pisarni predsednika Odbora za mednarodne odnose. Z ekipo odhitimo tja.

PRI KACINU

Potrkam. Tajnica pove, da je Kacin res tam. Po dogovoru z njim me spusti noter. Stopim v pisarno. Takoj opazim, da je pisarna zelo urejena. Krasijo jo Kacinove slike iz časov, ko je bil obrambni minister. Obešene so z milimetrsko natančnostjo. Vojska. Makete letal. Kučanova slika na steni. Pozdravim, se predstavim in zaprosim za izjavo o neprijetnem dogodku.

"Kakšnem neprijetnem dogodku?" sikne Kacin. Kot v filmu z odločnimi koraki izza svoje mize stopi proti meni: "Kaj ste pa vi videli?"

Njegova poza ni nič kaj miroljubna. Kot da pričakuje, da se ga bom ustrašil. Odgovorim: "To, kar se je zgodilo!"

"A sem ga s pestjo, kot laže po radiu?"

"S časopisom," odgovorim.

Nato stopi nazaj. Kot izkušnega medijskega manipulatorja seveda tudi njega zanima, ali imamo dogodek posnet. Nato pristane na pogovor. Prve izjave so ponavadi najbolj sočne. Dejal je, da je dogodek posledica dogajanj v zadnjih tednih, še posebej pa v zadnjih dneh, ko poslanec (njegovega imena ne želi omeniti) iz dneva v dan hodi za govorniški oder, žali vse po vrsti in onemogoča delo Državnega zbora. Pripoveduje, da je Hvalica danes trikrat žalil njega osebno, ko se je drl iz klopi, da je okoljevarstvenik in ograjevarstvenik. Pri tem je mislil na ograjo, ki je nekaj stala okoli vojašnice Ljuba Šercerja v Ljubljani, danes pa varuje

Raziskava TV Slovenija, opravljena med 600 anketiranci.

1. Na vprašanje, kaj menijo o napadu poslanca Kacina na Iva Hvalico, je 41 odstotkov vprašanih odgovorilo, da je napad nedopusten in ga obsojajo. 17 odstotkov vprašanih bi ravnalo enako kot Jelko Kacin, 23 odstotkom pa se napad ne zdi nič posebnega.

2. 28 odstotkov vprašanih za izgrede krivi Iva Hvalico, Jelka Kacina samo 12 odstotkov. Po mnenju skoraj 29 odstotkov anketiranih sta kriva oba, predsednik Državnega zbora pa po mnenju dobrih štirih odstotkov vprašanih.

Jelko Kacin ne izgleda prav agresiven

Kacinovo hišo v Spodnji Besnici:

"*Ta poslanec žali in laže. Zato zastavljam vprašanje vodstvu DZ, kako dolgo bo še to toleriralo. Zato sem storil to, kar bi naredilo 90 odstotkov Slovencev, pržgau bi ga, mislim, da sem ga še premalo.*"

Na vprašanje, ali so mu popustili živci je odločen:

"*Ne, niso mi popustili živci, šel sem tja in ga prtisnu zavestno.*" Predsedniku Državnega zbora pa je svetoval, naj se odloči, ali bo lutka ali predsednik Državnega zbora.

KDO JE KRIV?

Vodje poslanskih skupin vseh strank so Kacinovo dejanje obsodile, le **Zmago Jelinčič** - SNS je po telefonu dejal, da se danes tepejo že po vseh parlamentih, da je to nekaj normalnega in dodal, da s časopisom sicer tepejo pse.

Socialdemokrati so še isti dan zahtevali Kacinov odstop z mesta predsednika odbora za mednarodne odnose. Hvalica je prišel na naslednje zasedanje Državnega zbora s kolesarsko čelado, Rupar z dežnikom. Podobnik Kacinu izreče milo kazen: le opomin.

Javnost Kacina graja in hvali obenem. To so pokazale tudi javnomnenjske raziskave. Verjetno bi bil deležen veliko hujših kritik (tudi kazni?), če bi bil napaden kdo drug in ne Hvalica. Hvalica, poslanec z največjo minutažo za govorniškimi odrom, je namreč v parlamentu provokator št. 1, ki gre mnogim Slovincem na živce. Pogoje za njegov način dela mu zagotavlja Podobnik, ki poslancem dopušča tako rekoč vse. Zavlačevanja, nepotrebna besedovanja, žalitve. Dobra opozicija pa seveda to izkoristi. Podobnikovo vodenje Državnega zbora in želja po tem, da bi ugajal vsem, se včasih kljub dobronamernosti izkaže za neproduktivno, zato je tudi ugled zakonodajnega telesa v javnosti slab. Verbalno nasilje pa je tokrat preraslo v fizično. Zato so po mojem mnenju krivi vsi trije: Kacin, Hvalica in Podobnik.

Osamosvojitveni junak ter pedantni obrambni minister je kasneje dogodek obžaloval in ugotovil, da bi se njegovemu ravnanju bilo mogoče izogniti. Zagotovo pa se je z nepremišljenim dejanjem še enkrat zapisal v zgodovino - tokrat našega parlamenta - in jo, vsaj za zdaj, odnesel cel.

TOMAŽ RANC

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA JAGUAR

Avtomanija je na Koroškem radiu na sporedu vsakih štirinajst dni med 9. in 10. uro.

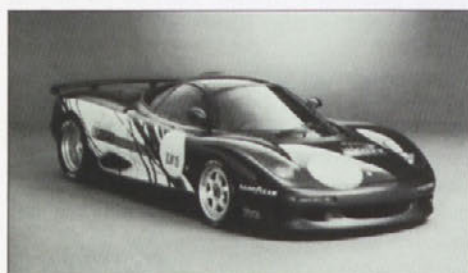

Plemenita mačka po imenu Jaguar teh vozil ni krasila od vsega začetka. Najprej se je znamka imenovala Swallow Sidecar Company, ustanovila pa sta jo William Lyons in William Walmsley v Blackpolu leta 1922. Leta 1926 sta se preselila v Coventry, ves ta čas pa sta izdelovala razna licenčna vozila. Prvi lastni avtomobil, z oznako S.S na nizki in športni karoseriji sta sestavila leta 1931. Proizvodnja tega modela je obsegala limuzino, coupe in kabriolet. Najslavnejši je bil model Jaguar S.S. 100, izdelan leta 1935, ki je s svojimi zmogljivostmi nakazal bodočo usmeritev te znamke. Po drugi svetovni vojni, leta 1946, so se preimenovali v Jaguar Cars Ltd. in izdelali model xk 120 s šestvaljnim motorjem. Z dirkalno verzijo 120 C so bili na dirkah skoraj nepremagljivi med leti 1951 in 1957.

Znamenito znamko Daimler so kupili leta 1960, od takrat Daimler pomeni še luksuznejše izpeljanke vozil Jaguar. Sledili so modeli XK 140, XK 150, kar je pomenilo 140 oziroma 150 milj na uro končne hitrosti. Leta 1961 so predstavili legendarni E-type z neznansko dolgim pokrovom motorja in kratkim, jajčastim zadkom. Dobil je vzdevek kaviar med avtomobili. Od leta 1971 ga je poganjal novi dvanajstvaljničnik, ki še danes velja za enega najboljših.

E-tipa je nasledil XJ-S, ki ga je leta 1996 nasledil XK8. Prestižne limuzine Xj z

manjšimi popravki in redesigni, a v osnovi zelo podobne oblike obstajajo že od leta 1964 in veljajo za večno lepe avtomobile. Pred propadom je to lepo mačko leta 1989 rešil Ford, ki jo je prevzel pod svoje okrilje.

OBLIKOVANJE

Plemenita mačka, ki je ena izmed redkih, katerih oblike se spogledujejo z večnostjo, je leta 1996 predstavila naslednika svojih velikih coupejev, od katerih je najbolj znan E type, z "najdaljšim avtomobilskim nosom".

Ni težko uganiti, da so pri novem Jaguarju, nasledniku modela XKS, zgedovali po E tipu, ki velja za enega izmed najpopularnejših avtomobilov v zgodovini avtomobilizma.

Novi Jaguar so pričeli razvijati leta 1991 pod šifro X 100. Prvotno so se ideje naslanjale na predhodnika, torej model XJS, kasneje pa so se odločili za naprednejšo obliko, ki išče navdih v omenjenem E tipu.

Pri oblikovanju so sodelovali tudi drugi, Fordovi studiji. Leta 1992 je že bila zamrznjena osnovna oblika bodočega XK8. Tipične zahteve so bile: velika ovalna zračne reža na prednjem delu avtomobila, mehko zaobljena, fluidna linija, ki se začne nizko na prednjem delu, se do potniškega prostora vzdigne in proti zadku ponovno pade (klasična športna linija).

Notranjost Jaguarja XK8 je meni osebno ena najlepših v avtomobilski branži, kajti nostalgična oblika, zapolnjena z lesom in usnjem, vsebuje toliko elegancje, športnosti, bivalnosti in prestiža, da ni mogoče dvomiti, v kakšnem avtomobilu sedite. Ko bi le moja soba izgledala kot notranjost Jaguarja!

V naslednji številki Prepiha sledi predstavitev švedske znamke Volvo, do takrat pa srečno vožnjo. Če ste v vlogi pešcev, si, prosim, kupite kresničko!

ATES computers

Trg svobode 8, Ravne na Koroškem
Tel/fax 0602 23-251, e-mail: duka@sgn.net

SYSTEM PII 266

MB CHAINTECH PII AT/X LX 440
VENTILATOR PENTIUM II CELERON
CPU INTEL PII 266 Mhz CELERON
RAM SIMM 32MB EDO
MEHKI DISK 3.5' 1.44 MB
TRDI DISK 2.5 GB IDE UDMA
GK S3/CIRRUS 2MB PCI
MONITOR 15' 0.28 MPRII TC095
OHIŠJE MINI TOWER
TIPKOVNICA MITSUMI W95 AT/PS2
MIŠKA MITSUMI
PODLOGA ZA MIŠKO
SB BTC 16BIT 3D
ZVOČNIKI 50-80W STEREO
CD ROM 32X IDE 4800Mb/S

- Čeki: 15 x 9.450,00
- Gotovina: 119.900,00

SYSTEM PII 300

MB CHAINTECH PII AT/X LX 440
VENTILATOR PENTIUM II CELERON
CPU INTEL PII 266 Mhz CELERON
RAM DIMM 32MB SDRAM
MEHKI DISK 3.5' 1.44 MB
TRDI DISK 4.3 GB IDE UDMA
GK INTEL 740 AGP 8 MB
MONITOR 15' 0.28 MPRII TC095
OHIŠJE MINI TOWER
TIPKOVNICA MITSUMI W95 AT/PS2
MIŠKA MITSUMI
PODLOGA ZA MIŠKO
SB BTC 16BIT 3D
ZVOČNIKI 50-80W STEREO
CD ROM 40X IDE 6000Mb/S

- Čeki: 15 x 11.080,00
- Gotovina: 139.900,00

PSC PRAPROTNIK d.o.o.

Šaleška 15, 3320 Velenje, Slovenija
Tel./fax prodajalna: 063/861 570

**Brezplačen
preventivni
pregled za vsa vozila ŠKODA**

Pestra ponudba vozil Audi A4 z zelo ugodnimi pogoji nakupa!

Avtocenter Meh

Velenje, Koroška 7 d
tel.: 063-852-955

REKA POJE MI

S kanujem po Dravi

Razpenjeni valovi, rjava, deroča voda in njeno bučanje, ko si išče in utira pot proti morju... Verjetno ste si vsi ogledali film Divja reka (Wild river), tudi sam sem si ga, in čeprav sem človek, ki ljubi prostiranja belih vrhov, me je zamikalo, da bi to okusil tudi na lastni koži, in takrat še nisem vedel...

Bila je sobota, za marsikoga čisto navadna kot vsaka druga, toda zame in za moje kolege je bila nekaj posebnega. Bili smo štirje, štirje, ki smo stali na obrežju Drave in jo nemo gledali. Cilj prevoziti reko Dravo od meje do meje naših dveh sosed se je zdel še tako daleč.

Oba s Francem sva bila v veslanju začetnika. To sva hotela zgolj za dušo, za popestritev življenja in osebno zadovoljstvo. Prvi zavesljaji so bili negotovi in marsikje sva vozila slalom, vendar sva se s časom privadila in do Maribora postala prava »Tjulna«.

Prvi dan sva morala preveslati 67 km dolgo etapo do našega glavnega štajerskega mesta, etapa pa je bila razdeljena na sedem krajših, zaradi elektrarn. Pri teh prehodih nama je pomagal najin dober prijatelj Mali, ki je skupaj s Francevo hčerjo Tadejo že v naprej vse pripravil in se izkazal kot dober tehnični vodja.

Najdaljši del, dolg 15 km, je bil od HE Fala do HE MB Otok. Tišina ni najina vrlina, pa vendar si slišal to pot samo drsenje čolna po vodi, ki jo je s kljunom mirno rezal in ustvarjal majhne valove, ki so se v obliki puščice širili proti obali in plašili njene prebivalce. Tu pa tam se je iz vode pognala riba in nama pomahala s svojim srebrnim in vitkim telesom.

Na Slovensko-Hrvaški meji

Z veslanjem sva zaključila ob osmih zvečer, nato pa smo se vsi skupaj odpeljali k Davorinu in Gusti, pri katerih smo prenočili in si odpočili utrujene ude. Ne vem, kdaj sem zaspal, vem samo to, da sem se prebudil šele ob zvoku ure.

Petnajst čez osem smo bili že v kanuju, to pot trije. Pridružil se nama je Davorin in skupaj smo preživeli devet ur na 47 km dolgi etapi. Tokrat je bilo veslanje zanimivejše, saj ima Drava zaradi kanala HE Zlatoličje nižji vodostaj in marsikje bi jo po širini lahko

Po številnih zavesljajih končno na cilju

prehodil. Ne vem, zakaj, ampak sem se bom še vrnil. Obrežje, ki izgleda tako divje, in tišina pustita v človeku neizbrisen pečat. Manjkale so še samo kače in krokodili, pa bi bil prizor popoln. Konec Ptujskega jezera smo si privoščili krajši počitek in napolnili želodce. Do meje naših nekdanjih "bratov" smo imeli še čisto malo. Spretno smo premagovali brzice in se prav veselo pogovarjali o naših izkušnjah, ko...

...vem samo to, da je kanu začelo odnašati proti podrtemu drevesu in sem se ulegel v čoln, misleč, da bomo šli skozi. Naslednji trenutek pa me je že nesel tok. Poskušal sem se ujeti za veje pa so bile vse nekam gladke - no, nekako se mi je kasneje posrečilo, vendar sem bil v vodi prav nemočen. Telo je bilo kot šiba na vodi, tok ga je skušal odtrgati od rok in odnesti ter si ga vzeti za svojega. Nekako se mi je uspelo spraviti na pobrežje, vendar, kaj sedaj? Bili smo brez vsega. Brez čolna, brez vesel, radio postaje, s katero bi lahko poklicali Malija, da nas pride iskat. Bredli smo po vodi in po nekaj metrih zagledali nekaj rdečega. Privid ali pa naš čoln. Ne, ne, to je naš čoln. S Francem začneva teči in niti bodičasto grmovje niti metrske koprive nama niso predstavljale ovir. Ni zime za Eskime, kot pravijo.

Ko sva prišla do čolna, sva bila srečna, kot bi dobila ne vem kaj. Izpraznila sva ga, pobrala še Davorina in - veselo do cilja. Med potjo smo pobrali še nekaj malenkosti in kljub bolečim rebrom, mokri video kameri, fotoaparatu... prišli do Malija in si po mornarsko segli v roke. Tisto obračanje pa smo kasneje označili kot za trening. Saj veste - mi marinci!

Za konec se bom zahvalil vsem tistim, ki so nama omogočili 110 km dolgo pot od meje do meje. Hvala gospodu, ki nama je posodil kanu, ki je kljub nekaj praskam ostal cel. Hvala Davorinu in Gusti, ki sta nam dala prenočitev, da se nismo tresli v majhnem šotoru in bili mokri od obilnih nočnih padavin. Še posebej pa se bi rad zahvalil prijatelju Maliju, ki naju je zvesto spremljal z avtomobilom in dobro prenašal najine muhe.

Matjaž ŠERKEZI

SDS

**Naše geslo je:
ZA ŽELEZARNO in
PODJETJA,
ZA KRAJ,
ZA NAŠE OTROKE**

Branko KAKER, inž. str., rojen 24. 11. 1956, Javornik 28, zaposlen v NOŽI RAVNE d.o.o. kot vodja kontrole in preskušanja

- Za kandidaturo sem se odločil, ker mi ni vseeno, kaj se v našem kraju dogaja in čutim, da lahko s svojim poštenim delom pomagam spremeniti stvari še na bolje. Za delo je potrebno veliko energije in vztrajnega dela, kar pa mislim, da je ena od mojih odlik, ki je bila dokazana v mojem preteklem delu na sindikalnem področju, delu v krajevni skupnosti (eden od graditeljev kabelskega sistema na Javorniku...) in organiziranju veteranske organizacije i.t.d.

- Moj način dela kot župana naj bi bil delati kot prvi med enakimi. V občini bi poskušal vzpostaviti odnos, ki bi v prvi plan postavil reševanje problemov občine, šele nato strankarske interese. Torej bi poskušal organizirati delo kot dober gospodar, ki pogleda v vsak kot svojega dvorišča in sproti odpravi probleme. To pomeni zgraditi pristen odnos z občani, da bi probleme reševali v skupno zadovoljstvo.

- Prizadeval bi si vzpostaviti pogoje za združevanje dobro mislečih ljudi, ki imajo ideje, razvojne načrte in so pripravljeni skupaj poiskati pot za gospodarski in prostorski razvoj občine. S tem bi izboljšali socialno in zaposlitveno varnost občanov.

- Preko države bi ustvarjal pogoje za ustanovitev socialnih podjetij, ki bi zaposlovala brezposelne invalide in težje zaposljive kadre. Za zmanjšanje nezaposlenosti bi ustvarjal pogoje za razvoj podjetništva in obrti. Dela, ki bodo financirana iz občinskega proračuna, bi oddajal podjetjem s sedežem v občini Ravne na Koroškem, enako velja za uslužnostne dejavnosti.

- Skupaj s podjetji in državnimi institucijami bi zgradil sistem, ki bi mladim omogočil dokončanje šole z opravljanjem pripravništva, ne bi dovolil suženjskega izkoriščevalskega dela. Prizadeval bi si za res brezplačno osnovno šolstvo ali vsaj za cenejšo šolo. Spodbujal bi zaposlovanje žensk z izobraževanjem o njihovih pravicah in intenzivnim ukrepanjem inšpektorjev omogočil, da si bodo upale tudi roditi in tako poskrbeti za obstoj slovenskega naroda. Poskušal bi urediti področje zemljiškega lastništva in razrešiti zastarele probleme.

- Skupaj z mladimi bi iskal rešitev za uresničevanje njihovih problemov. Z državo, lastnico večine stanovanj na Ravnah, bi poskušal ustvariti pogoje za gradnjo novih stanovanj in s tem mladim družinam omogočiti, da si lahko ustvarijo svoj dom, s tem pa ustvariti pogoje za razvoj osnovne celice naše družbe - družine.

- V občini bi ustvarjal pogoje za najbolj donosno panogo, to je turizem. To pa zahteva boljše vzdrževanje gorskih cest in spodbujanje kmečkega turizma. Vendar bom proti nekontroliranemu posegu v naravo ali prodaji našega ozemlja tujcem.

- Za boljše komunalno ureditev občine bi skrbel tudi z javnimi deli. Sem sodi tudi zbiranje in sortiranje papirja in ostalih odpadkov, s čemer bi preprečili nepotrebno sekanje dreves in krčenje biomase v našem okolju. Večja bodo naša prizadevanja za zagotovitev zadostnih količin pitne vode. Zelo veliko dela bo potrebno vložiti na področju cest, ki so v zelo slabem stanju: od ceste na Čeovjve, Javornik in v Trgu ali v samih naseljih, ki so prekopane na nešteto krajih. Cesta proti Kotljam je zelo nevarna, zato bo potrebno najti rešitev za čimprejšnjo ureditev peš poti. Vse našete probleme pa je možno reševati le s skupno dobro voljo občanov in z največjim možnim konsenzom, ki naj bi omogočil skupno varnejše življenje.

- Z ureditvijo univerzalnih prostorov bi omogočil boljše delovanje društvom. Omogočil bi informiranje občanov o delu občine, o vsebini pomembnih dokumentov, da bi občani lažje uveljavljali svoje pravice. Tako jih ne bi nenehno presenečalo, kaj lahko in kaj ne smejo in bi bili odvisni le od dobre volje uradnikov.

- Moje delo bi temeljilo na dobrososedskih odnosih z ostalimi občinami, ki bi skupno tvorile močno regijo. Skupno bi se borili proti močnemu centralizmu sedanjega sistema, ki ima za posledico padanje življenjske ravni občanov.

Branko Kaker

Naročnik: OO SDS Ravne na Koroškem

LDS

LOKALNA DEMOKRACIJA ZA VSE KRAJE V OBČINI DRAVOGRAD

Liberalna demokracija Slovenije

Kandidati na naši volilni listi so mladi in izobraženi ljudje. Vsak od njih se zaveda odgovornosti, ki ga čaka pri delu v občinskem svetu. Svojim volivcem zagotavljamo pokončno in nepodkupljivo držo, predvsem pa poštenost. Zato volite našega kandidata za župana in našo listo kandidatov za občinski svet.

Naročnik: LDS - Liberalna demokracija Slovenije

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

Hočemo znanje. Da bi povezali ustvarjalnost za skupno dobro in postali še bolj odprti za novo.

Hočemo srčnost. Da ne bi pozabili naše zgodovine in da bi naša prihodnost bila brez nestrpnosti, strahu in nezaupanja.

Hočemo povezovanje. Da bo naše gospodarstvo konkurenčno in naše pokrajine ponosno v Evropi.

Hočemo spremembe. Da končno odpremo ta prostor solidarnosti in stabilnosti, da živimo boljše vsi skupaj.

Želimo vaš glas. Da bomo to naredili. Obstaja upanje. Mi smo upanje.

NAŠI KANDIDATI ZA ŽUPANE

ČRNA NA KOROŠKEM

Franc Stakne

1

Lista ZLSD

9

MEŽICA

Pavel Steblovnik

2

Lista ZLSD

7

PREVALJE

Maksimiljan Oserban

4

Lista ZLSD

11

RAVNE NA KOROŠKEM

Maksimiljan Večko

7

Lista ZLSD

6

ZA PONOVEN RAZCVET MEŽIŠKE DOLINE.

S POŠTENJEM V SRCU - ZA SREČO LJUDI!

Novi tisk:

STO LET OSNOVNE ŠOLE SELE - VRHE

Streljaj od glavnega križišča na Selah - na poti med Kotljami in Slovenj Gradcem - je septembra v novi podobi (a značilni stari arhitekturi) zablestela OŠ Sele - Vrhe. Prenova je bila ob 100-letnici te šole vsem krajanom lepo darilo.

OŠ Sele - Vrhe je danes podružnica I. OŠ Slovenj Gradec. V zadnjih petih letih jo je obiskovalo od 38 do 45 učencev. Pouk je bil praviloma organiziran v treh oddelkih (občasno dva "čista", en oddelek pa kombiniran), poleg treh rednih učiteljev pa je na šoli zaposlena še delavka, kuharica in čistilka.

Po teh podatkih sodi šola med manjše, vendar pa se lahko ob svoji 100-letnici pohvali z zbornikom, kot se more le malokatera slovenska šola. Za to so gotovo zaslužni vsi avtorji, še posebej pa eden od urednikov, **Franček Lasbaher**. Prepričan je namreč, "da je zgodovina slovenskega šolstva enakovredno področje splošne slovenske zgodovine". Pri tem ga izdatno podpira pobudnik zbornika, slovenjgraški zgodovinar Jože Potočnik, s katerim pravkar sklepata tudi projekt o zgodovini osnovnega šolstva v Paški in Mislinjski dolini. Drugi razlog za zbornik, ki nudi resnično temeljit zgodovinski pregled, pa so kronike, ki so jih na selški šoli vsa leta skrbno pisali.

Tako je jedro zbornika zgodovina. Od ustanovitve v letu 1898 do osvoboditve Jugoslavije 1945 jo po šolskih kronikah povzame Lasbaher sam. Toda kronika mu je le osnova, saj se tudi v tej predstavitvi pokažejo Lasbaherjevi široki razgledi po šolstvu in sposobnost suverena vrednotenja, v tem primeru predvsem posameznih kronistov in njihovega opravljenega dela, npr.: "Prvi in po mojem mnenju izredno sposoben kronist..."; "Zavidal bi mu jo (lepo slovenščino, op. p) lahko marsikateri današnji osnovnošolci in celo srednješolski učitelj."

O zgodovini po letu 1945 pa nato v nadaljevanju spregovori - spet po kronikah - **Tomislav Klemenčič**, **Jožica Fras**, ravnateljica matične I. OŠ Slovenj Gradec, pa na preteklost (od 1993, odkar vodi šolo) naveže tudi sedanost in prihodnost s šolsko prenovo oz. prehodom na devetletno osnovno šolo. "Zgodovinskih" je nato v zborniku še kar nekaj člankov. Skozi čas se s Selami in Vrhami sprehodi **Peter Pačnik**, učiteljica **Maruša Vošner** (Rader), **Ada Rajk**, **Nanika Čeru**, upravitelj **Franjo Ternovek** in **dr. Ivan Lah** pa nanizajo spomine, ki so ostali.

Uredništvo predstavi kraj, kjer je šola jubilejantka, tudi po geografski plati (avtorica Eva Konečnik), nato pa objavi še nekaj člankov o sodobnih dogajanjih na šolah, kot je selska: o značilnostih kombiniranega pouka piše Fani Nolimal z Zavoda RS za šolstvo, Enajsto študijsko skupino za kombinirani pouk predstavi T. Klemenčič, **Sonja Matves** pa zapiše, kako je biti učiteljica na podružnični šoli. Na koncu je zborniku pridano še poglavje Naša šola- videnja nekdanjih in sedanjih učencev.

Rečemo lahko, da more bralec iz zbornika selsko šolo dobro spoznati, ker pa je bila ta ustanova ves čas tudi središče dogajanja na Selah in Vrhah, se je uredništvo odločilo dodati še nekaj prispevkov o življenju v teh krajih (**Mira Sahornik** predstavi tamkajšnje gasilsko, **Andrej Lah** pa športno društvo), nikakor pa tudi ni moglo mimo Franca Ksaverja Meško, ki je "s 1. novembrom 1921 nastopil kot katehet na tukajšnji šoli" in ostal zvest Selancem vse do svoje smrti leta 1964; in tudi domačini "so Meška kot človeka in duhovnika imeli radi, kot pisatelja pa zelo spoštovali". Tone Turičnik se je tokrat lotil Meškovih zapisov v selski župnijski kroniki, z namenom, da je to "kamenček k mozaiku Meškove podobe in njegovega dela". Najprej je na kratko predstavil Meškovo življenje in delo, nato temeljne značilnostikronike (kot knjige in kot besedila), nato pa, kot pravi sam, po subjektivnem izboru izbral spise, ki kažejo in odražajo podobo Ksaverja Meška v vsakdanjih poklicnih dogodkih, nalogah in njegovem ravnanju.

Z zbornikom 100 let OŠ so tako Sele in vrhe dobile "knjigo knjig" o sebi, delo, ki je nedvomno v čast in ponos šoli in kraju, kot je po Lasbaherjevem prepričanju v čast in ponos šoli in kraju vsak zbornik. Vsak je po Lasbaherjevih besedah vreden strokovnega truda.

Helena Merkač

OKTOBRSKO KULTURNO DOGAJANJE V KOTLJAH

DNEVI V SPOMIN BRATOV KUHAR

Kotuljsko kulturno dogajanje je bilo v oktobru živahnejše kot običajno, saj so ga devet dni zaznamovale prireditve, poznane pod imenom **Kuharjevi dnevi**. Od 17. do 25. oktobra je Kulturno društvo Kotlje organiziralo več kulturnih dogodkov, med katerimi so se zvrstile razstava, predavanje, gledališka igra, glasbeni večer in družabno srečanje.

Kuharjeve dneve so v Kotljah prvič pripravili lani, po besedah predsednice KD Kotlje **Ane - Marije Valentar** pa bodo postali tradicionalna prireditve, na katero bodo ljudi poskušali navaditi.

Nova Kuharjeva spominska soba je hotuljskem župnišču

»Število obiskovalcev je bilo sicer letos podobno kot lani, vendar je bila struktura različna. Na vsako prireditev so prihajali drugi ljudje, kar pomeni, da je bilo za vsako skupino obiskovalcev pripravljeno nekaj drugega,« je povedala Valentarjeva in izrazila upanje, da jim bo vsakič uspelo pripraviti boljši repertoar prireditev.

V letošnjem repertoarju je bila tudi otvoritev Kuharjeve spominske sobe, ki je dobila mesto v tamkajšnjem župnišču.

»Soba je namenjena vsem štirim Kuharjevim bratom. Zaenkrat je v njej skromna zbirka, vendar jo bomo dopolnjevali. Že nekateri od tistih, ki so prišli na otvoritev, so se spomnili, da lahko k njej kaj dodajo,« je pojasnila Valentarjeva.

Posebej so se v letos posvetili zadnjemu Prežihu, Avgustu Kuharju - Prežihovem Gustnu, o katerem so na Rimskem vrelcu spregovorili Marjan Kolar, Janko Torej, Mitja Šipek in Mirko Osojnik. Govorniki so se strinjali, da je bil Gustl eden najbolj vsestranskih osebnosti, kar so jih imeli možnost spoznati, zapuščina številnih koroških fužinarjev in strokovnih publikacij pa njihove ugotovitve dodatno potrjuje.

Gustlnu so dali pomembno vlogo tudi v okviru Kuharjevih dnevov, ki so jih poleg spominskega večera zaokrožili s predavanjem o vlogi moralne zavesti, razstavo slovenskih kapelic, glasbeno šolo, sklenili pa z osrednjo prireditvijo ob krajevnem prazniku.

Petra Lesjak

Piše: Avguštin Raščan

NEUGASLJIVO UPANJE V STAROSTI, BOLEZNI IN SMRTI

Človek ne bo v svojem življenju nikoli prejel niti dal dovolj ljubezni, resnice, prostosti, dobrote in veselja. Vedno se steguje po novem 'jutri'. Ne zadovolji se z nobeno končno mejo. Tu je skrita najmočnejša gonilna sila vsakega življenja in napredka: živeti skušamo za popolnejšo prihodnost. Osupljivo je, da obstoji upanje, upanje v človečnejše človeštvo, v popolno državo, ali preprosto v boljšo prihodnost. Osupljivo je, kajti zadnje, kar nas res vse neizpodbitno čaka, je vendar črna jama smrti. In kljub temu vsako človekovo življenje, tudi tistega, ki ne veruje v posmrtno življenje, nosi upanje in vera v napredek. Življenje je pač močnejše kot smrt. Ne toliko naše mišljenje, bolj naše ravnanje kaže to neomajno gotovost upanja.

Hkrati pa nas v enaki meri obvladuje neizprosna gotovost, da bomo **morali umreti**. Življenje samo nam že prinaša predokus smrti v bolečih razočaranjih, ohlajeni ljubezni, samoti, bolezni. Vse to so znamenja in tudi že začetek smrti, kot so pajčevine v juliju prva znamenja jeseni. Ko pride življenjski večer, nas življenje vse bolj upogiblje k zemlji. Naša prožnost se manjša. Tudi duhovne zmožnosti popuščajo. Človek ne spada več tako kot prej med druge. Stiki postajajo vse težji. Ne da bi bili prav okusili življenje, vidimo, da se bliža konec. Da, prav v trenutku, ko se naučimo življenje pravilno spoznavati, pregledovati in uživati, začnemo čutiti, da se nam izmika. To je življenjski večer, ki postavlja pred človeka težavno nalogo: od njega terja neko dozorelost. Star človek se mora prav zavoljo svoje starosti otresti vsakršnega fanatizma in zagrizenosti. V vsem naj spoznava to, kar je globoko in povezujoče, kar je pomirjajoče, to kar je najbolj človeško. Okrog sebe naj širi ljubezen. V njem naj bo veselje in zadovoljstvo. Takšen dobrototni pogled na svet mu daje moč in upanje. Človek, ki to zmore, postane zares velik človek, ki sicer ne dela velikega vtisa, toda kjer živi, je mir.

Drugi napad na naše življenje je **bolezen**. Dostikrat se zaradi nje čutimo kot izločeni iz življenja. Zdi se, kot bi človeku uhajalo iz rok vse, kar mu je izpolnjevalo življenje: stik z ljudmi in s stvarmi. Da, celo stik z Bogom; svojo podobo Boga smo vendar izoblikovali v zdravih dneh. Zdaj se zdi, da je Bog odsoten. Človek je v boleznih osamljen. Po drugi strani pa na nov način pozitivno vrednoti stvari, ljudi in Boga, prav zato, ker je bil potisnjen na rob življenja. Vendar pride za vsakega človeka kdaj tista bolezen, ki mu prinese povsem novo slutnjo: ta bolezen bi zame mogla pomeniti smrt.

Smrt je neznosna skrivnost, na katero se noben človek nikdar ne bo navadil. Smrt ne sodi k človeku. Zemeljski človek, ki smo ga poznali se ne giblje več, ne govori več, ni ga več. Kratek čas še ostane podoba njegovega telesa, prazna oblika, ki se ne bo več dolgo obdržala. Človek se vrne k zemlji kot jesenski list, kot žival. Smrt je temeljita. Ne umrejo samo roke, noge, trup in glava. Ne, celoten človek zapade smrti. Umreti pomeni konec celotnega človeka, kakršnega smo poznali. Naše srce čuti do smrti spoštovanje. Človek pred njo onemi. Umreti je skrivnost. Čeprav je človek le mrtvo truplo, mu ljudje kljub vsemu izkazujemo spoštovanje. Stojimo pred temi črnimi vrati s spoštovanjem kot pred skrivnostjo, ki nas presega. Globoko v sebi čutimo to vsi ljudje.

Ali od človeka res nič ne ostane? Ali res popolnoma izgine? Ali sta ljubezen in njegova življenjska izkušnja res popolnoma pretrgani? Ali je človeku namenjeno, da konča kot žival?

Na ta vprašanja odgovarja učitelj Jezus takole: "Motite se, ker ne poznate ne Pisma ne Božje moči... O vstajenju mrtvih pa, ali niste brali, kaj vam je rekel Bog, ki pravi: 'Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov.' Ni pa Bog mrtvih, ampak živih." (Mt 22,29b.31.32). Jezus pokaže, da je Bog sklenil zvezo z osebnim človekom, ki ima ime. Zdelo se mu je vredno, da se je vezal na osebno imenovane, neponovljive ljudi in z njimi sklenil prijateljstvo. Ali bo torej Večnoživi Bog ta enkratna človeška življenja potemtakem pustil utoniti v nič? Ne, ni jih namreč poklical kot muhe enodnevnice, kot tiste, ki bodo izginili. Saj je Bog živih, ne mrtvih!

Verjeti v Izraelovega Boga in v Jezusa pomeni verovati v osebno poklicanost vsakega človeka k

večnemu življenju. Četudi si ne moremo predstavljati, da bi bilo Bogu toliko do nas, da nas ima za tako pomembne prijatelje, nam vera v moč Tistega, ki mu nobena stvar ni nemogoča, govori, da smo namenjeni življenju. 'Vstali bodo!', tako Jezus. In tu moramo obmolkniti. Kako je to, ne vemo. Tudi ne moremo reči, v kakšnem razmerju je to vstajenje do našega prostorskega sveta. Nihče si tega ne more natanko predstavljati, in dobro je, da ne moremo izmeriti veličine Božje obljube. Dobro je, če se potemtakem naučimo živeti v trdnem upanju v vstajenje in hkrati v nevednosti o tem, kakšno v nadrobnostih je. Držimo se besed svetega pisma o umrlih: 'Zaspali so. Oživele bodo. Prišli so v bivališče Gospodovo. Čakajo. Začenjajo živeti pri Bogu.' Za tako gledanje je potrebna vera. Ali nismo na začetku dejali, da je v nas neuničljivo upanje? Ali je to upanje že tudi vera? Ali pa se tudi mi motimo, ker 'ne poznamo ne Pisma ne Božje moči'? Kdo bi vedel.

KOROTAN TRGOVSKA DRUŽBA D.D. RAVNE NA KOROŠKEM

2390 Ravne na Koroškem
Čečovje 6
tel.: 0602/22 711, 21 476
fax: 0602/22 296

Trgovska družba KOROTAN se v vseh prodajalnah, od Črne do Kotelj, v svojem prizadevanju za kupce ponaša z bogato ponudbo, odlično kvaliteto, zmernimi in konkurenčnimi cenami.

V mesecu praznikov - decembru, se bomo še posebej trudili za vas.

Obisk v KOROTAN-u je priložnost za dober nakup!

Likovnik ali umetnik?

Problem vrednotenja množičnega in ljubiteljskega likovnega ustvarjanja

Pred dobrim mesecem dni se je z razstavo del v cerkvi sv. Vida v Dravogradu zaključil tradicionalni slikarski "ex-tempore", ki je kot v preteklih letih ob domačih likovnikih v prijaznem ustvarjalnem vzdušju združil tudi goste iz različnih krajev Slovenije. Za nekaj dni je zaselkom pod Ojstrico nad Dravogradom vdahnil simpatičen likovni utrip, ki se mimo posvečenih soban elitnih institucij razvema v objemu zelenih hribov, ob cesti, na travniku in na obronkih gozdov - med ljudmi in za ljudi. Neobremenjena ustvarjalnost likovnih zanesenjakov zato ne potrebuje dolgovernih kritičnih ocen (te so pridržane slikarskim mentorjem in predavateljem na nedeljskih likovnih tečajih), temveč le prizanesljivo dobronamernost javnosti in njeno naklonjeno občudovanje življenjske energije posameznikov, ki so ob službi in ob neusmiljeni tekmi z vsakdanjim tempom sodobnega življenja pripravljeni nekaj ur tedensko žrtvovati za kontemplativno vsrkavanje vtisov iz narave ter spopadanje s svetom oblik in barv, ki bolj ali manj nadzorovano vstajajo iz beline slikarskega platna ali akvarelnega papirja.

Premnoge likovne kolonije in simpoziji, ki so se kot gobe po dežju razmnožile po deželi, so kljub številnim podobnim manifestacijam po svetu prava slovenska posebnost. Skoraj vsaka vas se ponaša s prireditvijo, na katero redno ali občasno povabijo ustvarjalce različnih profilov in umetniške kvalitete - bodisi z namenom, da s kulturno vsebino popestrijo turistično ponudbo svojega okolja, bodisi iz čisto komercialnih pobud. A le maloštevilnim med njimi je uspelo preseči sicer prijetno, a kreativno manj pomembno družabno plat skupinskega dela umetnikov, in jim vdahnuti profilirano strokovno dimenzijo. Mednje gotovo ne sodijo likovna druženja ljubiteljev, kakršni sta dravograjsko srečanje in tradicionalna slovenjgraška prireditve vsako leto v juniju, a obe brez dvoma izpolnjujeta poslanstvo kulturnega dogodka za najširše množice. Nesporazum ponavadi nastopi šele tedaj, ko se povprečna likovna dela ob zaključku pojavijo na prodajni razstavi in s tem vstopijo na likovno tržišče.

Za razvoj amaterske kulture že desetletja skrbi od države dotirana Zveza kulturnih društev, nekdanja Zveza kulturnih organizacij Slovenije, in prav je tako. Moč narodove kulture gotovo ne zrealijo samo dosežki peščice vrhunskih profesionalnih ustvarjalcev, temveč tudi najširša dejavnost entuziastov in ljubiteljev. Čeprav je popoldanski "hobby" pač stvar posameznikove odločitve in finančnih zmožnosti, je kulturniško udejstvovanje bržkone aktivnost, ki zasluži podporo. Pevski zbor ali gledališka skupina vseh stroškov svojih programov sami ne bi zmogli. Tudi likovne skupine bi s članarinami in prispevki le s težavo promovirali svojo društveno dejavnost.

Dotacija vsem tem zato ni niti malo sporna. Zadevščina postane nenavadna šele v trenutku, ko se nedeljski slikarji naenkrat počutijo kot umetniki in skušajo svojo "umetnost" prodati. Ste že kdaj slišali, da bi amaterski igralec za sodelovanje v letni produkciji svoje gledališke klape zahteval nesramno velik honorar? Ali pa drugi tenor v lokalnem pevskem zborčku, ki dolge večere pili program za srečanje pevskih skupin Od Pliberka do Traberka? Njihov produkt je, resnici na ljubo, neoprijemljive duhovne narave in zategadelj nekoliko težje tržno določljiv, a to še ne pomeni, da je utrujena in v silnem naporu narojena podoba, ki spolzi iz rok

samozavestnega likovnika predmet, na katerega je samoumevno moč nalepiti etiketo s ceno. In to ne kakršnokoli!

Ker v tej deželi žalibog ne premoremo normalnega trga umetnin, si vrednost svojih izdelkov samozvani "umetniki" odmerijo kar sami, zgledujoč se po profesionalnih "kolegih": pač glede na format in uporabljeno likovno tehniko. Pri tem vsi po vrsti zatrjujejo, da slikajo zgolj za svoje zadovoljstvo in kratek čas, a se, prepričani vase in samozvano mojstrstvo, z vso energijo agresivno trudijo za lastno promocijo. Njihovo obupno plažo kričečih barv in osladnih domačijskih motivov lahko srečamo takorekoč na vsakem koraku, celo na prodajnih policah navadnih špecerijskih prodajaln, kjer za nemale denarce izzivajo že itak z ubožno likovno kulturo obdarjene Slovence. In reč se, jasno, dobro prodaja.

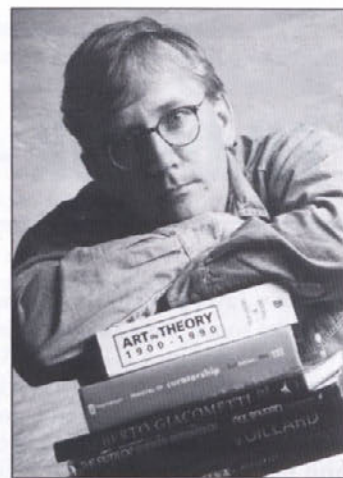
A tukaj, razen vzgoje občinstva, ni moč kaj postoriti - nakupovanje malo vredne robe sodi v domeno svobodnega odločanja vsakega posameznika. Zato pa je komercialnim ponudnikom prečenjenih podpoprečnih izdelkov moč vsaj zasilno pristrichi peruti drugače: subvencije v društvene blagajne tovrstnih nadebudnežev je potrebno razporejati zelo pazljivo in jih v nekaterih primerih celo odtegniti.

Vendar so med ljubiteljskimi slikarji takšni, tudi na Koroškem, ki skromni likovni izobrazbi in ne pretiranemu znanju navkljub, nevpadljivo, počasi in vztrajno napredujejo v svojem evidentno iskrenem slikarskem snovanju. Ponavadi jih krasi sproščena ustvarjalna vnema, ki se brez pretiranih, visokoletečih ambicij in nesmiselnega koketiranja z bolj domišljenimi izrazi človeške občutljivosti, ki jim, kadar so resnično vznemirljivi, pravimo tudi umetnost, zgolj prepušča vizualnim vtisom iz okolja. In to je vrlina, ki jo pri teh likovnikih najbolj cenim. Njihova glavna orožja so ponavadi le izostreno oko, vajeno opazovanje, večča roka, ki se z leti prakse izmojstri, ter tenkočutni smisel za barvno učinkovanje izbranega motiva - vse skupaj povsem dovolj za ustvarjanje estetskega ugodja in razkrivanje lepote malih, vsakdanjih stvari, ki jih pod vtisom vse bolj agresivnih podob z ekranov elektronskih medijev domala sploh ne zaznamo več.

Tovrstna likovna praksa pa seveda nima nobene zveze z umetnostjo. Natančno obvladovanje obrtnih postopkov še ne zagotavlja uspešne slikarske poti, če se za čopičem ne skriva dovolj občutljiva umetniška osebnost.

Umetnost pač ni večje prerinovanje motivov iz narave, niti ni virtuosno obvladovanje slikarske tehnike, temveč v prvi vrsti sugestivna izpovednost in morda tudi sposobnost, da splošno sprejete stvari vidiš drugače, v drugačnem kontekstu in z drugačnimi, morda tudi na glavo postavljenimi pomeni, ki nas popeljejo v razumevanje skritih plasti našega življenja.

Množično gibanje likovnih entuziastov je zelo pomembno na nekem drugem nivoju družbenega življenja, ki bi mu lahko rekli projekt ozaveščanja s kulturo. Vsakdo, ki je že kdaj držal čopič v roki, je namreč neprimerno bolj dojemljiv za pravo umetnost in nenazadnje tudi za lepoto sveta, katere zaznavanje je predpogoj za srečnejše življenje vseh ljudi.

Piše: Marko Košan

Z enega pogorišča na drugo

EN OTROK - ENA SKRB, VEČ OTROK - VEČ SKRBI...

Visoko v Javorju - 1100 m nad morjem - je jesensko sonce skozi razpotegnjene oblake svetlilo domačijo CIGALETOVIH. Prostorno dvorišče, na njem traktorji in mehanizacija, velik hlev, mlada gospodarja, otroci (na počitnicah) - vse kaže, da je pri njih najhujše mimo, in da je življenje tu gori končno našlo bolj umirjene poti ...

Tokrat smo se oglasili pri ANGELI CIGALE, da bi nam povedala, kaj vse in koliko hudega se je napletlo v njenem življenju. K temu ji je iz spominov kar sama privrela še zgodba njene mladosti, ki jo je tako kruto zaznamovala druga svetovna vojna. In še ...

Tako hudo je bilo! V kakšnem uboštvo sem morala šest otrok "gor spraviti"! Pri sedmem je bilo lažje, ker sem imela toliko stvari zanj, kot pri vseh šestih skupaj. Življenje je bilo lažje, pa starejši otroci so mi pomagali.

Vse so nosili drug za drugim, do zadnje krpe. Plenice sem imela po deset za enega otroka! Še pri tistih sem morala "šparati", da je kaj ostalo za naslednjega, ki je bil na vrsti. Tu in tam sem dokupila plenico, da sem imela za zdravniški pregled. Pozneje so mi iz Velenja neki dobri ljudje začeli pošiljati stvari za otroke; dobili smo obleko, obutev in so mi precej pomagali.

"Igric" naši otroci niso poznali. Zdaj so jih dobili. So bile več vredne, kot kupi "igrice", ki jih zdaj imajo otroci. Ena majhna "pužika" je prinesla toliko veselja v hišo! Pri zadnji hčerki so mi že starejši otroci pomagali, da sem imela vsega dovolj, če ne preveč.

Pa delati sem morala! Ko sem prišla z majhnim otrokom iz bolnice in sem bila doma tri dni, sem morala zagrabit za delo. Naj je bila setev, žetev, jesensko delo, košnja, delo na njivi, moj prvi korak je bil na njivo, na travnik... Tam sem bila prva in odšla zadnja. Pa v gozd sem morala, kjer je bilo sekanje in spravlanje lesa. Takrat smo še hlode "širfali" (ročno lupili hlode s posebnim orodjem, ki so mu rekli "širfer"). Tega zdaj ni potrebno delati, ker to strojno opravijo na vsaki žagi. Pa vleka lesa je bila huda. Pri vsakem hlodu sem morala biti zraven, dokler otroci niso toliko dorasli, da so lahko pomagali.

Ko sem prišla domov, sem včasih v kuhinji kar obstala, ker nisem vedela, kam naj se obrnem; k najmlajšemu otroku, k bolni mami, naj najprej zakurim, grem v hlev...? Mama so bili težek srčni bolnik, tako da večkrat niso mogli niti sami do postelje. Imeli so hude napade srčnih slabosti. Dolgo dolgo nisem imela nobene svoje noči; ko je zvečer zaspal zadnji otrok, so poklicali mama, da sem jih šla "poarcnejat", nato je

spet zajokal najmlajši... in to se je vleklo cela leta.

Res bridko je bilo to moje življenje. Edino zdravje me je držalo pokonci, da sem vse to zmogla. Lahko rečem, da mi je zdaj še najbolje. V miru živim, doma gospodarita sin in snaha. Nimam več takih bremen. Delam pa še že, ampak ko se lotim enega dela, delam samo tisto. Letos smo imeli izredno bogato letino sadja. Pobrala sem ga toliko, da sem naprešala okrog 1000 litrov mošta, pa še veliko sadja sem zmlela in spravila v sod za žganje. Tudi tega bom sama skuhala. Da bi le še bila zdrava, da bi lahko delala. Samo tega si želim.

Eno življenje, dve domačiji

Moj mož je bil Savinjecan. Kako sva se našla? Večkrat je delal kaj v Črni, pa v Javorju, pa sva se spoznavala in prišla skupaj. Sta lahko dva ne vem kako narazen, eden v deseti deželi, drugi tu, pa se najdeta, če sta si namenjena. Ko bi še živel, bi se vedno bolj razumela. Veliko je delal drugod. Imel je traktor in vozil tudi za druge, zadnja leta pa je vedno več ostajal doma in delal na kmetiji. Imel je kar nekaj delovnih nezgod in je bil invalid. Junija leta 1982 pa je nenadoma umrl za srčnim infarkt. Takrat sem ostala sama s še štirimi nepreskrbljenimi otroki in seveda kmetijo, ki je zahtevala veliko dela. Naše posestvo je veliko 45 ha in je bolj ali manj hribovito. In ostala mi je vsa gradnja. Moža sem zelo pogrešala.

Po njegovi smrti smo se lotili gradnje. Delali so tudi otroci in z mano trpeli pri takem delu. Najprej smo postavili hlev, postopoma, vsako leto nekaj. Po tem bi se morali lotiti hiše, pa je bilo vsako leto slabše, tako da je še zdaj potrebno marsikaj urediti.

Res je tu moja domačija in se je mož priženil, a otroštvo sem preživela drugod; doma sem bila pri Petriču v Jazbini. Če bi nas tam pustili pri miru! Takrat smo imeli vse izredno lepo urejeno, vse popuвано, v hlevu, v hiši, nikoli nič navlečeno, nikjer niso kar tako ležale kake gare, vse je imelo svoj prostor. Ati so bili za tako, pridni pa redoljubni. Pa je prišla vojna in kmalu segla tudi do nas. Takrat sem imela devet let in s starši, bratom in tremi sestrami smo mirno živeli daleč od sveta v Jazbini pod Uršljo goro.

Vojna in strah

Leta 1942 smo prvič slišali za partizane; požgali so nekaj kmetij in obupno smo se jih začeli bati. Strah je bil tako močan, da smo velikokrat noč preležali v gozdu, da se nam ne bi zgodilo, da bi nas sredi noči presenetil ogenj...

Jeseni leta 1942 pa sta prvič k nam "po mlinski stezi" prišla dva partizana. Povedala sta, da so partizani slovenski fantje, da ne požigajo tam, kjer ni izdaje. Atiju so takrat zagotovili, da ne nameravajo požgati, naj ne hodimo v les spat in naj bomo brez skrbi. Od takrat pa so bili kar naprej pri nas, ponoči, podnevi... Ati so nas, otroke, "v roke vzeli", češ nimate kaj govoriti, nič ne veste, govoril bom jaz, če bo treba. In tako je ostalo ves čas.

Med prvimi je prišla na večer k nam skupina petih ali šestih fantov. Eni tuji so bili, ne domačini. Močni dedi. Sijala je polna luna in na njivi je bilo žito zrelo. Pa so se lotili žetve - in zjutraj je bila njiva požeta. Kako so gledali sosede, Podgorci, ko je bilo pri nas požeto, oni pa so imeli namen priti pomagat žet, ker je bila to res čudno velika njiva.

Partizani so bili redno pri nas. Kmalu se je naše domačije prijelo ime Pri treh miškah. Ko smo bili otroci, so vse tri sestre spale v eni postelji. Prišli so partizani k hiši. Bale so se jih, zato so vse tri zbežale v posteljo, se pokrile z odejo, izpod nje pa so radovedno kukale le črne očke. Pa je Matjaž rekel, da so kakor miške in zato je ostalo ime: Pri treh miškah.

Potem pa je prišel tisti nepozabni večer 7. novembra 1943!

Domačija v ognju

K nam je prišla cela četa partizanov z Dušanom Kvedrom in drugimi, ki so nameravali izvesti miting. Bilo je res veliko partizanov in vsi so se nekako pripravljali na slavo.

Mi pa smo na ta večer dobili kar tri "pošte", naj se partizani umaknejo, ker prihajajo iz Črne cele čete Nemcev, ki nameravajo narediti več zased. Toda eden izmed vodij, K., je odločil: "Ne! Mi bomo danes imeli miting, jutri pa bomo odnesli zastavo v Javorje!" In se niso premaknili.

Zjutraj ob štirih so ati vstali in rekli mami, naj jih poskusi odpraviti, naj gredo od hiše, da ne bo nesreče. In so šli v mlin, ki je bil spodaj v grabnu.

So pa mama rekli: "Pobi, umaknite se, dobili smo take "pošte", da jim lahko verjamemo!" Pa je spet rekel K. in s puško "dol užgal" po tleh: "A hočeš, da boš šla z nami?!"

So rekli mama: "Pob, jaz sem prej videla partizana, kot si ga ti! Umaknite se, da nas ne boste spravili v nesrečo!"

Nič si ni dal dopovedati...

Zjutraj ob sedmih pa poč! Najprej so psa ubili - smo imeli takega čudnega boksarja - po tem pa so padle zažigalne bombe na marof, ki je takoj zagorel.

Družina Cigale, 1998

Mi vsi smo planili v klet z nekaj partizani vred. Zgoraj se je v eni kamri starejša sestra, Micka, spravljal v cerkev in je pozneje prihajala po stopnicah navzdol, da bi se zatekla v klet. Vrata v vežo so bila odprta, in ko je bila tam, je eden izmed napadalcev vanjo sprožil cel rafal... Tedaj so jo hitro odnesli ven in jo za hišo položili na ravnico, jaz sem jo močila po ustnicah, ni več govorila...

Brat je hitel v hlev, v njem odprl okno, skozi katerega so poskakali partizani in se rešili na prosto in se speljali po nekih pečinah. Brata so Nemci seveda videli, ga prijeli in pošteno pretepli. V hlevu so ostali partizanski nahrbtniki, in ko je do njih prišel ogenj, je začelo pokati, da je bila groza še večja. Sestra Nežka je po vsej sili hotela k atiju v mlin - saj smo bili vsi zmešani - jaz sem ji branila. Pod vrtom je bila škarpa, pod njo pa dva Nemca. Nežka se mi je zdrila iz rok in stekla, jaz pa do tistih dveh pod škarpo. Že sta merila s puškami v Nežko, jaz pa sem ju prosila - malo nemško, malo po slovensko - naj ne streljata, da je moja sestra. Ona pa je tekla naprej proti mlinu, pa so nanjo streljali drugi in jo hudo ranili v pljuča in v roko. Tako ranjena je prišla v Čemerje do župnika Vitrnika, ki jo je pozneje spravil v bolnico. Na poti je skoraj izkrvavela.

Zapori, taborišča

Pokanje je ponehalo, ostalo je pogorišče in iz njega se je kadilo. Sosedje so prišli in pomagali odnesti hudo ranjeno Micko, sestra Fanika je imela kar nekaj "špliterjev" po glavi, mama so bili ranjeni, jaz sem imela "špliter" v grlu (18-letna sem si ga morala dati operirati, ker mi je povzročil gnojno vnetje).

Tisto noč smo prenočili pri Hlevščeku, pri mamini sestri, potem pa smo se morali razporediti: sestro Micko smo pokopali... Takoj so prišli gestapovci in odpeljali atija in mamo na zaslišanje v Črno. Zasliševal je tudi neki Krajnc, napol Slovenec. Ta je dal atiju in mami vedeti, da lahko pobegneta.

pobrali in odnesli s seboj. V teh listinah so bili partizani vpisani po imenih, vendar so bila to partizanska imena, ati pa bi morali povedati prava. Vpisani so bili fantje iz cele Mežiške doline in tudi od drugod. Atija so prisiljevali, da bi povedal prava imena, vendar niti enega niso izdali. Tako so bili pretepeni, da ni bilo koščka cele kože na njih. Tako trden človek so bili!

Dobra dva meseca pred požigom je k nam prišel K. I. in prinesel radio. Spomnim se, da je po njem iz Londona govoril tudi Kuhar (brat Prežihovega Voranca) in partizani so večkrat poslušali radio. Ati so morali biti zraven, da so jim prevajali. In kaj je bilo kmalu po tem? K. I. se je pri Piku dal ujeti, ker ni bil pravi partizan in...

Ko so atija v celovških zaporih zasliševali, je prišlo tudi vprašanje o poslušanju radia pri njih. Povedali so, da vedo, da so k nam hodili partizani radio poslušati in jim je ati prevajal. Ati so rekli, da pri nas nikoli ni bilo radia, da tako ni elektrike, da radia še nikoli videl ni... Tedaj pa je zasliševalec poklical v sosednjo sobo in skozi vrata je stopil K. I., atija potrpljal po rami in rekel:

"No, Lojz, midva se pa ja dobro poznavata, pa pri tebi smo bili, pa radio sem prinesel. Moraš se me spomniti!"

So pa rekli ati: "Jaz še tebe v življenju nisem videl! In te tudi ne poznam!"

Spet je pela bikovka...

Takrat so atija po treh mesecih težkih zasliševanj obsodili na smrt. A prišlo je do pomilostitve - še danes ne vem, kako - in so jih odpeljali v Dachau, mamo v Ravensbrugh, Nežko pa v neko mladinsko taborišče v Hamburg. Kako je bilo tam in kako mami in Nežki drugod, bi bilo predolgo pripovedovati. Le to: nekoč so med drugimi v Dachau pripeljali soseda Pestotnika, pa se z atijem kar nekaj časa nista prepoznala, tako sta bila spremenjena od vsega hudega. Ves ta čas, skoraj dve leti, sem bila jaz pri Kovaču v Javorju, ker je bila tam moja botra. Ampak otrok brez staršev je revež, naj bo tu ali tam. Zelo hudo mi je bilo.

Nov dom na drugem pogorišču

Po vojni, junija 1945, so se vrnili domov: ati, mama in sestra Nežka. Kam pa zdaj? Petrčevo je bilo požgano, doma ni bilo. Eno leto smo bili pri sosedu, pri Pestotniku. Po enem letu smo "od agrarne" dobili zemljo in domačijo, kjer smo zdaj, v zameno za tisto v Jazbini. Toda ta kmetija je bila leta 1939 požgana in zapuščena.

Jaz sem prav takrat začela hoditi v šolo in smo otroci šli gledat, ker so rekli, da pri Kompreju gori. Kdo bi si takrat mislil, da bom še nekoč tu lastnica! Hiša je bila taka, da če si stal v kleti, si videl streho. Samo rušt so dali gor pa streho pokrili, stalo je zidovje, pa velb ponekod. Ko so moji starši prišli tja gor, so bili kot otrok, ko pride na svet, ko nima nič: brez žeblja, brez kladiva, ne žlice, ne lonca, nič! Kako sta trpela mama in ati, da sta hišo toliko uredila, da smo bili pod streho! Hudo je bilo. Saj bi lahko dobili tudi kje drugje, ampak ati so rekli:

"V Javorju sem bil rojen, pa bom tudi v Javorju živel!" Niso poštudirali, koliko truda jih bo to stalo. Saj so bili tudi na Petrčevem na istem, le da tja ni bilo ceste, po kateri bi dovažali material.

Tako so začeli iz nič. Šest let še v naši lasti ni bilo. Zato nismo smeli sekati lesa. Sploh ne vem, kako smo mogli delati hišo. Pač nekaj smo sekali. Edini v Javorju smo imeli žago za rezanje lesa, "dumfarca" smo ji rekli. Počasi smo prišli do lesa za pode, za okna in vrata. Vse se je delalo na roke. Ati so bili tako izmučeni, tako so trpeli! Kar pa se tiče žebljeva, pa kakega orodja, nam je pomagal Kovačič iz Žerjava, da smo prišli do najnujnejšega. Počasi, počasi se nam je življenje izboljševalo.

Oba starša sta zelo trpela. Kljub temu sta dolgo živela, vsak je dočakal 82 let. Le bolna sta bila zadnja leta od vsega, kar sta prestala. In kako sta znala ceniti življenje! Mogoče tudi zato, ker je bilo za njima toliko trdega in hudega. Zmeraj sta se lepo razumela, se spoštovala. Saj to je edino pomembno v življenju, če se ljudje razumejo med seboj. Potem gre življenje naprej, če ne, ne gre, ne zmores.

Tako je bilo. Upam, da je vse najhujše za menoj. Samo da sem še kolikor toliko zdrava, da lahko delam. Otroci so v glavnem pri kruhu. Ampak - en otrok - ena skrb, več otrok - več skrbi. Vsak otrok ima svoj križ in en del teh križev še zmeraj nosim tudi jaz. Mama je pač mama.

Tudi mi smo ANGELI CIGALE zaželeli obilo zdravja in zraven še dobre volje, s katero si je vedno lajšala težek vsakdan. Naj ji bo v pomoč tudi vnaprej. In še nekaj; rahlo upamo, da ne bo vsaka letina sadja tako obilna, da ne bo pobirala in spravljalna na tone sadja, za ta leta bi jih bilo dovolj tudi nekaj sto kil!

REPUBLIKA SLOVENIJA UPRAVNA ENOTA RAVNE NA KOROŠKEM

Čečovje 12 a, 62390 RAVNE NA KOROŠKEM
Tel. 0602 23-821, Fax. 0602 22-822

IZ DELA UPRAVNE ENOTE RAVNE NA KOROŠKEM

NOVOSTI

OSEBNE IZKAZNICE

Zakon o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 75/97) in Pravilnik o izvrševanju zakona o osebni izkaznici (Uradni list, št. 43/98) med drugim predpisujeta, da morajo biti podatki o občanih v rojstni matični knjigi in v registru prebivalstva usklajeni, kar v praksi pomeni, da je potrebno pred izdajo nove osebne izkaznice **preveriti tudi podatke o osebnem imenu** občana. Da ne bi prihajalo do prevelikih zastojev ob vložitvi vlog za nove osebne izkaznice, že nekaj časa te podatke dosledno preverjamo za vse občane, zaradi česar se je bistveno povečal tudi obseg dela na oddelku za upravne notranje zadeve.

Pri že opravljenih preverkah podatkov smo ugotovili, da je največ napak prav pri osebnih imenih (npr. Franz, Frančišek). To pa predvsem iz razloga, ker so se vse evidence v preteklosti vodile ročno in pogosto tudi le po napovedih strank.

Podatki o osebnem imenu v rojstni matični knjigi, ki so osnova za vse druge evidence, so pogosto drugače vpisani, kot pa jih vodimo v drugih evidencah, npr. v računalniško vodenem registru prebivalstva, ki pa je dejansko podlaga za izpis dokumentov. Zato smo ob ugotovitvi neskladja teh podatkov dolžni to neskladje odpraviti, kar pa v večini primerov brez sodelovanja strank, žal ni možno.

Zato prosimo vse občane, ki bodo prejeli vabilo, da naj se zglasijo na Upravni enoti Ravne na Koroškem zaradi uskladitve podatkov o osebnem imenu, to sprejmejo z razumevanjem in se čimprej oglasijo, da bi lahko odpravili dosedanje pomanjkljivosti.

ENERGETIKA

RS, Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, Agencija za učinkovito rabo energije izvaja akcijo subvencioniranja vgradnje energetske učinkovite zasteklitve in kakovostnih, energetske učinkovitih oken, in sicer:

1. zamenjava obstoječe zasteklitve z energetske učinkovito zasteklitvijo (k manjši od 1.4 W/m² K) in vgradnja energetske učinkovitih oken pri novogradnjah: spodbuda do 3.000 SIT/m² zasteklitve oz. največ 30.000 SIT na gospodinjstvo.

2. zamenjava obstoječih oken z energetske učinkovitimi: spodbuda do 5.500 SIT/m² okna, oz. največ 66.000 SIT na gospodinjstvo.

Sredstva za subvencije so omejena na 11.5 mio SIT, zato bodo subvencije dodeljevali po vrstnem redu prispelih popolnih vlog. Posameznik je upravičen samo do enkratne subvencije za ukrep izveden do zaključka akcije. Zaključek akcije, ki traja do porabe sredstev, bo javno objavljen.

Občani, ki želijo prejeti razpisno dokumentacijo s pogoji za dodelitev subvencije, naj pošljejo **izpolnjeno prijavnico** (dobijo jo pri g. Krautbergerju na Upravni enoti Ravne na Koroškem oz. pri g. Andreju Žlebniku v Energetiki Ravne) na naslov: Gradbeni inštitut ZRMK, Dimičeva 12, Ljubljana, s pripisom "Denarne spodbude za okna" oz. lahko zahtevane podatke posredujejo po faxu 061 348 375.

KATEGORIZACIJA NASTANITVENIH OBRATOV

7. junija 1997 je začel veljati Pravilnik o merilih in načinu kategorizacije nastanitvenih obratov in marin (Uradni list RS, št. 29/97, spremembe in dopolnitve, št. 51/98), ki določa merila in način kategorizacije nastanitvenih obratov in se uporablja za:

- nastanitvene gostinske obrate: hotel, motel, apartma, penzion, kamp, gostilna s sobami (gostišče) in prenočišče;
- kmetije in stanovanjske prostore sobodajalcev in
- marine.

Kategorizacija je razvrščanje nastanitvenih obratov po vrsti in kakovosti opremljenosti in storitev v različne kakovostne skupine - kategorije. Kategorija nastanitvenih obratov se označuje z zvezdicami oz. z jabolki za turistične kmetije.

Nastanitveni obrat se lahko v skladu z določbami sprejetega pravilnika poteguje tudi za podelitev znaka kakovosti in specializacije kot neobveznih simbolov za označevanje kakovosti obrata.

P o s t o p e k za izdajo odločbe o kategoriji nastanitvenega obrata vodi Upravna enota Ravne na Koroškem. Postopek se prične na zahtevo stranke.

V l o g a stranke mora vsebovati:

- prijavni list s podatki o nastanitvenem obratu,
- kategorizacijski list,
- odločbo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje gostinske dejavnosti,
- priglasitveni list (samostojni podjetnik) ali sklep o registraciji družbe,
- upravno takso.

V prijavnem listu stranka označi podatke glede opremljenosti in storitev, ki jih nastanitveni obrat izpolnjuje oziroma zagotavlja in označi kategorijo, s katero želi poslovati.

Upravni organ z odločbo ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za poslovanje nastanitvenega obrata s predlagano kategorijo.

Kategorija obrata velja tri leta, znak kakovosti velja dve leti, znak specializacije pa tri leta.

Obstoječi nastanitveni obrati se morajo najkasneje do 31.12.1998 prilagoditi določbam tega pravilnika, ki se nanašajo na minimalno opremo, naprave in storitve.

Zato Upravna enota Ravne na Koroškem prosi vse lastnike nastanitvenih obratov, da takoj vložijo zahtevek za izdajo odločbe o kategoriji nastanitvenega obrata.

Podrobnejše informacije lahko dobite na Upravni enoti Ravne na Koroškem, Oddelku za gospodarske dejavnosti, kmetijstvo ter ekonomske odnose in razvoj, pri ge. Irmu REBULA, tel. 0602 23-821, int. 117.

UPRAVNE ENOTE RAVNE NA KOROŠKEM

KRATKA INFORMACIJA

PODROČJE VARSTVA VOJNIH INVALIDOV, VOJNIH VETERANOV IN ŽRTEV VOJNEGA NASILJA

S to informacijo želimo občane seznaniti s stanjem na področju reševanja zadev po tako imenovanih "vojnih" zakonih.

Zakon o vojnih invalidih, Zakon o žrtvah vojnega nasilja in Zakon o vojnih veteranih (Uradni list RS, št. 63/95) so začeli veljati 1.1. 1996. Za uveljavitev pravic po teh zakonih je doslej prispelo 1287 vlog:

1. 608 vlog je prispelo za priznanje statusa in pravic po Zakonu o žrtvah vojnega nasilja (309 taboriščnikov, zapornikov, internirancev... in 299 prisilnih mobilizirancev).

Skupno je rešenih 580 vlog, od tega jih je 81 še v reviziji na ministrstvu. Nerešenih je ostalo 28 vlog, v glavnem so to zahtevki pregnancev. Glede reševanja teh vlog pa čakamo na dopolnitev Zakona o žrtvah vojnega nasilja, ki je v postopku sprejemanja.

2. Za priznanje statusa in pravic po Zakonu o vojnih veteranih pa je prispelo 672 vlog (546 NOB, 126 pa iz vojaške agresije na RS '91).

Vloge so rešene in veteranom so bile izdane izkaznice.

Trgovsko podjetje d.d.

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602 41 127, 41 426, Fax: 0602 43 756

Vas vabi v svoje poslovalnice v
Mislinji, Šmartnem in Slovenj Gradcu

POSLOVALNICA ELEGANCE,
Meškova ulica 2, Slovenj Gradec

- največja izbira preprog vseh dimenzij
- metraža
- pozamenterija
- prešite odeje

- UGODNE CENE

- MOŽNOST NAKUPA NA VEČ OBROKOV

- PESTRA IZBIRA

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

ZADRUGA V ŠENTILJU

Vas in fara Šent Ilj pod Turjakom je bila nekdanje središče vsega dogajanja v ožji in širši okolici. Tu je bila občina in prebivalci, največ kmetje, so bili čudoviti javni delavci na vseh področjih.

Babnikova pihalna godba se je tu rodila leta 1905. Po prvi svetovni vojni je bil ustanovljen fantovski odsek in prosvetno društvo z zelo aktivno dramsko skupino. Vodja je bil **Franc Tovšak - Kral**, ki je bil hkrati scenarist, izdelovalec kulis, režiser in vzoren kmetovalec.

V tem času je s svojim delovanjem k razvoju kmečkega življenja pripomogel ljubitelj kmetov, politik Janez Evangelist KREK (1885 do 1917). Po njegovih idejah je bila v Šentilju ustanovljena kmetijska zadruga. Kmalu so se pridružili kmetje iz širše okolice, iz Dovž, Šent Vida, Mislinje, Doliča in celo iz Paškega Kozjaka. Privatni trgovci v okolici so bili besni, saj so člani in drugi v zadrugi lahko kupovali veliko ceneje. Račune in knjige je vodila **Kralova Lizika**. Kmetje so tik pred drugo svetovno vojno zgradili še kulturni dom.

Po vojni so kmetje spet ustanovili kmetijsko zadrugo po Krekovem vzorcu in kmalu so se pokazali dobri rezultati. Ljudje so zadrugo vzeli za svojo in se navdušeno zbirali na zborih zadrugnikov. Pod vodstvom kmetov je uspešno deloval odkup pridelkov, najeti mlini pri Jažu, trgovina v Rozmanovih lokalih in tako dalje. Skratka, spomini na tako kmečko organizacijo so nepozabni. Pa tudi na ljudi, katerih danes ni več.

Z izredno zagnanostjo in složnostjo smo nabrali sredstva za zadrugni dom. Najbolj vnet graditelj je bil kmet **Vinko Krušič**, tedanji predsednik zadruga. Sam je nadzoroval gradnjo. V zgrajeni dom smo vselili trgovino, hranilnico, odkupne prostore, pisarne. V dvorani nad trgovino so bile seje in kmetijska predavanja.

Zadrugo je vodil odbor v sestavi: Vinko Krušič, predsednik, in člani: Ivan Tovšak - Čas, Jože Krajnc - Ameršek, Ivan Sovič - Konečnik, Alojzija Plazovnik - Martincla, Jože Turičnik - Strmčnik, Andrija Krenker - Krenker, Ivan Ramšak - Vavkan. Nekaj časa je sodeloval še začasni upravnik, ki je učil vodstvo zadruga pravic in poslovanja, Gabrovec iz Sl. Konjic. Šef odkupov in lesnega odseka je bil Franc Engler, knjigovodkinja Ela Tovšak, mlinarja Maks Kral in Ignac Špegu. Pozneje se je ustanovila še zadruga elektrarna v Jaževih mlinih, ki je dajala osvetlitev kraju in jo je upravljal Ivan Krušič.

Takšna organizacija po zamisli Kreka pa ni bila vseč takratnim oblastem. Ustanovili so zadrugo v Slovenj Gradcu, kamor so morale vse zadruga pod neposredno vodstvo direktorjev in njihovih ožjih somišljenikov. Zadruga se je spremenila v navadno trgovsko organizacijo. Najdalje se je še upirala samostojna zadruga v Podgorju, a je nazadnje morala tudi ona kloniti oblastem.

Vseeno pa je trgovina v Šentilju dobro poslovala in vršili so se redni zbori zadrugnikov, tudi za širšo okolico. Kmetje so se vsaj srečali ob kozarcu vina in malici. Govora o dobičku in kam se je stekal, pa ni bilo nikoli.

Danes je Šentilj osiromašen in pust. Hranilnico so sedanji voditelji premestili v Mislinjo, češ - kmetice ne morejo več po denar po stopnicah za pridelke (Tovšak pa je še 80 let star hodil po njih vsak dan v službo). Trgovino (namesto, da bi jo razširili in povečali ponudbo, saj je ta kraj na prometnem kraju) so prepolovili v korist bifeja, v katerega kmetje ne zahajajo. Zborov zadrugnikov ni več, saj se s tem voditelji zadruga izognejo neprijetnim vprašanjem prebivalcev, ki bi se ob takem stanju gotovo pojavljala.

V tej vasi so nekoč uspešno poslovale kar tri trgovine, danes pa še ena komaj životari. Kje so potomci tistih kmetov, ki so nekoč tako navdušeno skrbeli za razvoj kraja, kje delegati pri KZ, zadolženi za ta kraj? Povsem so ljudem neznani. Ali bi se ne dalo obnoviti družabnega življenja in dati vasi Šentilj tisti sloves in življenjski utrip, kot so to zmogli njihovi predniki.

Morda se bo rodil kakšen novi Krek, ki bo današnjim kmetom pokazal pot v novo, pravičnejšo in koristno zadrugništvo. Da se da z ljudmi delati in ustvarjati, če imajo prave voditelje, ki jim zaupajo, pričajo lepo obnovljene cerkve in pripadajoča poslopja. Cerkevno življenje pa je edino v Šent Ilju, ki še poživlja puščobo današnjega potrošniškega časa.

O nekdanjih naših ljudeh in dogodkih pa bi bila zanimiva kronika; morda se bo našel kdo, ki bo imel čas, sposobnost in, kar je danes najvažnejše, denar. Po nekaterih krajih so to že storili.

K. J., nekdanji predsednik KZ iz prosvetnega društva Šent Ilja

Predstavljamo koroške športnike

LUCIJA BIVŠEK

Na prste ene roke bi lahko prešteli tiste igralkke, ki še aktivno igrajo odbojko in so nastopale skupaj z Lucijo Bivšek v obdobju sredi osemdesetih let v vrstah Fužinarja. Takrat ko je ravenska ženska ekipa še nastopala v drugi jugoslovanski ligi in navduševala ljubitelje odbojke v dvorani OŠ Prežihovega Voranca, se je praktično zares pričela dolgoletna kariera mlade odbojkarice, ki se je v vlogi podajalke, še kot mladinka vključila v prvo ekipo. Danes Lucija še vedno aktivno igra odbojko. Po kardvanajstletni zvestobi Fužinarju, kjer je pričela v pionirski vrsti, pod budnim očesom trenerja Franja Ježa, je zamenjala številne klube in se nazadnje znašla v zamejskem slovenskem klubu Aich/Dobu pri Pliberku.

Kot se to pogosto dogaja, da svojega otroka na športno pot usmerijo starši, je bil to primer tudi z **Lucijo Bivšek**. Oče Franc je bil vsa leta povezan z odbojko in z veliko vnemo deloval, najprej v Mežici in nato kar dobrih 15 let kot odbornik in trener pri Fužinarju, vrsto let je bil tudi odbojgarski sodnik. Ob podpori soproge Jerice je navdušil hčerko za to atraktivno igro. 12-letno deklico jo je pripeljal v ravenski klub in po letu dni je Lucija že zaigrala v drugi ekipi Fužinarja, ki je takrat nastopala v slovenski ligi, ekipo pa je treniral prav njen oče Franc. Po dveh sezonah se je že znašla med igralkami prve ekipe, med varovankami trenerja Adija Urnauta, kot igralka z dvojno licenco.

Prav dobro se Lucija spominja svojega debija v ekipi, ki je v sezoni 1985/86 nastopala v II. zvezni ligi. Bilo je to v Tuzli in čeprav je ves čas tekme presedela na rezervni klopi, je bilo to zanjo, ki je dopolnila šele 13 let, veliko doživetje. V sezoni 1986/87 je ekipa osvojila odlično 2. mesto v II. zvezni ligi. Seveda je Lucija bolj malo igrala, kajti konkurenca na mestu podajalke je bila zanjo kot novinka premočna. Tu so bile kandidatnje izkušene Alenka Bavče, sestre Pavšer in Mateja Polanc, v ekipi pa so takrat igrale še Silva Popič, Anita Goltnik, Zdenka Gostenčnik, Živa Oderlap, Jelka Bavče, Simona Šteharinik, Nives Kasper, Tatjana Ažnik, Natalija Pustoslemšek, Simona Hovnik in Alenka Tušek.

Pri Fužinarju je Lucija Bivšek nastopala vse do 1991 leta, ko se je odpravila na študije v Ljubljano. V času študija na Fakulteti za šport je eno leto nastopala v Celju, kjer sta takrat igrali tudi sestre Gašper iz Mislinje. Nato jo je trener Srečko Skok zvalil v Gornji Grad, kjer so imeli takrat odlično ekipo, okrepljeno z dvema igralkama iz Rusije. Z uvrstitvijo na 4. mesto v enotni prvi slovenski ligi so se drugo sezono, odkar je Bivškova nastopala za gornjegrajsko vrsto, tudi uvrstile v pokal Evropske zveze (CEV). Po enoletni pavzi je nato kot absolventka zaigrala za Študentsko organizacijo univerze v Ljubljani in s ponosom se spominja nastopa na Univerziadi v ameriškem Buffalu, kjer je slovenska reprezentanca osvojila 7. mesto. Takrat so poleg Lucije v izbrani vrsti zaigrale še koroške odbojkarice Natalija Pustoslemšek iz Mežice in sestre Andreja in Bojana Gašper iz Mislinje. "Seveda sem nastopala tudi v vseh mlajših selekcijah,

Lucija Bivšek

od deklic do mladink, nekaj tekem pa sem odigrala tudi v članski reprezentanci Slovenije.

Lani sem prestopila k celovski Hypo Banki, potem ko sem dobre pol sezone prebila v ekipi Prevalj. V Celovcu smo se lepo ujele, zlasti z igralko prvega tempa, Rusinjo Nadjo Trubačovo, ki tudi govori slovensko. Uvrstile smo se na kvalifikacijski turnir za nastop v evropski ligi pokalnih zmagovalcev. Dosegle smo res lep uspeh.

Letos so me zvalili v avstrijski Dob, kjer igra tudi Ravenčanka Mojca Kristan. Poleg tega, da igram v ekipi v

vlogi podajalke, kaj drugega s svojimi 169 cm višine tudi ne morem, sem prevzela tudi vlogo trenerke. Kar ni naključje, saj sem že na "faksu" vabila mlajše generacije odbojkaric in tudi diplomirala iz odbojke pri dr. Zadražniku," pravi Lucija Bivšek, ki s svojimi 25-letji še ne namerava dati slovo odbojki. Morda bo s svojimi bogatimi izkušnjami pripomogla, da bodo Dobljani tudi žensko ekipo pripeljali v prvo avstrijsko državno ligo, kjer že vrsto let uspešno nastopajo njihovi odbojkarji.

Lucija Bivšek je bila rojena 2. 2. 1973, stanuje v Mežici, Mrvovo 13.

Ivo Mlakar

radio alfa
0602 41 630 0602 42 330
107.8 FM
oglasni glasba informacije

Po velikem uspehu Ravenčanov nad Ukrajinci in presenetljivem porazu v Mariboru

DVA OBRAZA ODOJBARJEV FUŽINARJA

Morda smo bili v zmoti, toda zagotovo ni bilo veliko tistih pravih optimistov, ki so bili po prvi kvalifikacijski tekmi odbojkarjev Fužinarja z **Dorožnikom** iz Ukrajine in porazu Ravenčanov na domačem parketu s 3:2, docela prepričani, da bo fantom trenerja Ježa v povratni tekmi uspelo. Pa se je vendarle zgodilo. V drugi tekmi, ki je bila znova odigrana pred nabito polno dvorano OŠ Prežihovega Voranca na Ravnah, so domači odbojkarji dokazali svojo zrelost in preskočili oviro, ki je bila tokrat sestavljena iz "dvometrašev" iz Odese. Z zmago 3:1 v nizih in skupno zmago 5:4 so se naši odbojkarji uvrstili v drugi krog teh kvalifikacij, kjer jih za vstop v evropsko ligo prvakov čaka nemški Friedrichshafen, močna ekipa, v kateri igra tudi bivši fužinarjev odbojkar Gregor Jerončič.

Ravenčani imajo nedvomno kakovostno ekipo, to se je pokazalo na obeh tekmah z Ukrajinci. Mnogi menijo, da jih bo v domačem prvenstvu le težko zaustaviti na poti k novemu naslovu državnega prvaka. Nasploh ima Fužinar v svoji sredi vrhunske igralce, reprezentante, ki so se na obeh mednarodnih tekmah izkazali s fanatično borbenostjo, in prav igralci, ki so prišli od drugod, so s svojim znanjem in pristopom k igri dokazali, da vendarle niso razvajene "zvezde" in da na Ravne niso prišli igrati zgolj za denar. Tu imamo v mislih predvsem reprezentanta **Jasmina Čuturiča**, ki je prišel iz Salonita Anhovo ter **Miša Pušnika**, ki je v preteklih letih nastopal za mariborske odbojkarje.

Podobno velja za **Matjaža Hafnerja**, ki je že v minuli sezoni nastopal za "železarje" ter **Andrewa Sulatyckega**, Kanadčana, ki je pred letošnjo sezono prispel na Ravne. Seveda ima novi trener **Franjo Jež** na voljo tudi kopico odličnih domačih odbojkarjev, med katerimi konkurirajo za prvo šesterko zlasti reprezentanta **David Slatinšek** in **Jure Kokot**, ki pa je trenutno poškodovan, ter kapetan **Bojan Mlakar**, **Marko Drevenšek**, **Aleš Legan**, **Vlado Kotnik**, **Rok Iglar** in **Goran Jelen**.

Po uspehu v prvem kolu kvalifikacij se Fužinarju torej obeta tekmovalje v evropski ligi državnih prvakov. Uvrstitev med elitne evropske klube bi bila po minulemu zgodovinskem uspehu, ko so ravenski odbojkarji osvojili dvojno "krono", prvenstvo in pokal, dodatno darilo koroškim ljubiteljem te atraktivne igre v letu, ko na Ravnah slavimo 70. obletnico igranja odbojke v kraju. Ali bo igralcem Fužinarja zares uspelo? "Evropska liga je za nas vsekakor velik izziv. Nemški prvak, v katerem igra tudi Jerončič, je brez dvoma kakovostno moštvo. Trenutno še nismo dovolj seznanjeni s sposobnostjo njihovih igralcev, toda v teh dneh si bomo priskrbeli kaseto in dobili druge podatke o ekipi. Vsekakor nas čaka težko delo, toda mislim, da Nemci vendarle niso boljši od Ukrajincev, katere smo izločili. Prva tekma bo 5. decembra na Ravnah, povratna pa 12. ali 13. decembra pri njih," pravi trener Fužinarja Franjo Jež.

Toda po navdušenju, ki je zavladovalo po zmagi nad nad Dorožnikom, po številnih pohvalah igralcem in strokovnemu vodstvu kluba, so nas navijače in ljubitelje odbojke oboji kaj kmalu postavili na trdna tla. V državnem prvenstvu fantje vendarle še niso prikazali vsega, kar se od ekipe s tako slavimi imeni pričakuje. Še več, po treh uvodnih zmagah so odbojkarji Fužinarja razočarali na tekmi 4. kroga v Mariboru, kjer so položili orožje proti izjemno motiviranemu in borbenemu tekmeču, odbojkarjem Stavbarja IGM. Tokrat so Ravenčani dobili pravo lekcijo, kako je treba igrati za barve kluba, doživeli so pravi polom, visok in nenadejan poraz s 3:0 v nizih.

Torej so prvaki vendarle ranljivi, in so bile govornice nekaterih funkcionarjev kluba o sprehodu skozi prvo državno ligo neumestne in prepotentne. Odbojkarji Fužinarja so pripotovali v Maribor prepričani o zmagi, a se jim račun ni izšel. Tudi to, da sta v moštvo manjkala oboleti David Slatinšek in poškodovani Jure Kokot, je le delno opravičilo za slabo igro. Moštvo, v katerem igra kopicca reprezentantov, se je tokrat pokazalo v povsem drugačni luči kot predtem v srečanjih z Ukrajinci. Precej se je poznala tudi slabša pripravljenost Jasmina Čuturiča, ki služi vojaški rok, to pa bi trener Jež vendarle moral uvideti in namesto njega poslati v igro kakšnega bolj pripravljenega odbojkarja. Velik delež k zmagi Mariborčanov pa je prispevala tudi njihova srčna igra, kakršne pri Fužinarju ni bilo opaziti. En poraz vendarle še ni tragičen. Bolje, da je prišel zdaj, ko je še čas, da se kaj popravi. Če bodo pri Fužinarju znali preboleti polom v dvorani Tabor, ki je za njih dobra šola, potem se lahko v nadaljevanju nadejamo novih uspehov. Če ne, bo "sprehod skozi ligo" le še utopija.

Ivo Mlakar

SOLIDEN NASTOP KARATEISTOV NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Reprezentanti Zveze tradicionalnega karateja Slovenije, med katerimi je dosti Korošcev, so se pretekli mesec udeležili devetega svetovnega prvenstva v tradicionalnem karateju, ki je letos potekalo v Varšavi. V konkurenci 42 svetovnih reprezentanc, med katerimi so bile najuspešnejše japonska, poljska in italijanska reprezentanca, so se solidno odrezali. V disciplini kata sinhronizirano (Mravljak, B. Breznik in Morn) so zasedli 11. mesto, v karate biatlonu (R. Breznik) 14. mesto, enbu disciplini (Reiter, Lipavc) pa 15. mesto.

Kot je pojasnil predsednik Zveze tradicionalnega karateja Slovenije **Roman Breznik**, so upali tudi na uvrstitve med prvih osem tekmovalcev. Slednje je onemogočila slabša pripravljenost tekmovalcev, ki je bila posledica denarne krize, v kateri se trenutno nahaja zveza.

(PL)

Foto: arhiv Zveze tradicionalnega karateja

EDLVAJS II Siražnica - Holmec

BREG 13
MEZICA,
0602 31 132

EDLVAJS

Glosirana črna kronika

Čelada pod kapo

Slovenija je tranzitna država, lahko bi rekli tudi - država na prepihu. To se odraža seveda tudi v sporočilih in poročilih policijskih postaj in uprav.

Prebiramo lahko ob tihotapljenju orožja in zlasti narkotikov, poglavje zase pa so tudi begunci in njihovi ilegalni prestopi mej.

Izkoriščanje stisk

Verjetno ni človeka, ki bi bežal od doma, če ga res ne bi preganjalo nekaj hudega. Begunci so ljudje z izjemno stisko, ljudje, ki vidijo varno zavetje v neki drugi, v njihovi domišljiji bolj demokratični državi. Še zlasti, če jih tam pričakujejo sorodniki in ljudje njihove narodnosti. In bežijo.

So pa - žal - tudi ljudje, ki so pripravljene izkoristiti sleherno človeško stisko za svoj zaslužek. In tedaj so neizprosni: pod krinko solidarnosti oskubijo nesrečnike so kože. Med takšne sodita bržčas tudi dva naša državljana iz Črnomlja. Pa poglejmo dogodek, ki seveda ni osamljen primer.

Nesrečniki

Avstrijski varnostni organi so 8. 10. 98 ob 14. 30 na mednarodnem mejnem prehodu Radelj vrnili v Slovenijo 22 državljanov ZRJ s Kosova. Med njimi je bilo 11 otrok, (najmlajši je imel leto in pol). Policisti so ugotovili, da so begunci vstopili v Slovenijo ilegalno okoli 21. 30 dne 6. 10. 98. , v bližini mejnega prehoda Središče ob Dravi. V Avstrijo pa so vstopili dan kasneje, okoli 15. 30, v bližini kraja Zgornja Kapla. Avstrijski varnostni organi so jih izsledili in prijeli istega dne nekaj po 16. uri v bližini kraja Arnež v Avstriji. Za ilegalno pot s Kosova v Avstrijo in naprej v Nemčijo, ki je bila njihov končni cilj, naj bi bili organizatorjem že plačali reci in piši kar 42. 000 nemških mark.

Tujci so bili pri nas privedli k sodniku za prekrške, kjer so zaprosili za politični azil in so jih prepeljali v prehodni dom za tujce v Ljubljani.

In še to: avstrijski varnostni organi so prijeli tudi državljana

Slovenije, doma z območja Črnomlja, ki sta tujce prevažala v kombiniranem vozilu. Policisti ju bodo ovadili na pristojno državno tožilstvo, zaradi suma kaznivega dejanja prepovedanega prehoda preko državne meje.

Promet

Sicer pa je za obdobje minulega meseca dni za koroško črno kroniko značilno nepričakovano veliko prometnih nezgod. Kaže, kakor da prometni udeleženci novega prometnega zakona ne jemali dovolj resno. Še zlasti to velja za vinjenost za volanom, ki še kar naprej ostaja »koroška nacionalna

Posebnost«. Žal ni šlo tudi brez tistega najhujšega - torej brez smrtnih žrtev.

Nepripravljen hitrost

Zelo huda prometna nezgoda se je pripetila 24. 10. okoli 17. 35 zunaj naselja Ožbalt ob Dravi. Voznik osebnega vozila M. H. iz občine Radlje ob Dravi je vozil iz Radelj proti Mariboru. Blizu naselja Ožbalt ga je zaradi nepripravljenosti na mokrem cestišču zaneslo na nasprotni voznik pas. Tedaj je iz smeri Maribora, pravilno po svoji strani cestišča, pripeljal voznik osebnega avtomobila M. A. z Raven na Koroškem. Prišlo je do silovitega trčenja. Voznik M. A. se je pri tem tako hudo poškodoval, da je na kraju nezgode umrl. Hudo se je poškodovala tudi njegova sopotnica A. A. Voznik, ki naj bi bil nezgodo povzročil, pa se je le lažje poškodoval.

Na tirih

Drugo smrtno žrtev v minulem mesecu pa niso terjale koroške ceste, marveč železniški tiri. Strojevodja R. P. iz Maribora je 2. 10. ob 17. 30 vozil potniški vlak s Prevalj proti Ravnam na Koroškem. Blizu naselja Pod Gonjami je opazil, da po progi proti Ravnam na Koroškem hodi ženska. Pričel je takoj zavirati in jo opozarjati z zvočnim signalom. Ko je pripeljal v njeno neposredno bližino, je ženska sicer sestopila z železniških tirov, vendar jo je s sprednjim levim odbijačem vlaka kljub vsemu

zadel. Zaradi hudih telesnih poškodb je poškodovana zvečer istega dne umrla v slovenjegraški bolnišnici. Policisti so dan kasneje ugotovili, da je bila pokojna A. P. z Raven na Koroškem.

Ukleščen

Huda prometna nezgoda se je pripetila tudi 3. 10. 98 okoli polnoči. Voznica osebnega avtomobila M. R. iz občine Slovenj Gradec je vozila po krajevni cesti skozi naselje Pameče pri Slovenj Gradcu. V desnem preglednem ovinku je zaradi neprilagojene hitrosti izgubila oblast nad vozilom in zapeljala s ceste ter trčila v drevo. Avtomobil se je zatem prevrnil na bok. Ob trčenju je bila voznica lažje poškodovana, njen sopotnik P. R. , prav tako iz občine Slovenj Gradec, pa je bil hudo poškodovan in je ostal ukleščen v avtomobilu, odkoder so ga pnevmatskimi škarjami, rešili ravenški gasilci.

Izza tovornjaka

Hudo se je poškodoval tudi pešec I. Z. iz Ribnice na Pohorju. 15. 10. je namreč zunaj naseljenega kraja Brezno, na avtobusnem postajališču neprevidno stopil na cesto, izza tovornega vozila, iz katerega je malo poprej izstopil. Vanj je trčil voznik osebnega avtomobila S. P. iz Maribora in ga hudo poškodoval.

Notorik

In zdaj k dogodkom, ki bi se - zaradi prisotnosti alkohola, končale tudi manj srečno. Pravi notorik je bil tako voznik osebnega avtomobila B. O. iz Velenja. Dne 28. 9. okoli 18. ure so ga policisti Postaje prometne policije Slovenj Gradec ustavili v Starem trgu pri Slovenj Gradcu in z elektronskim alkoktestom ugotovili prisotnost 3. 19 promile alkohola.

Policisti so mu seveda začasno odvzeli vozniško dovoljenje in prepovedali nadaljnjo vožnjo. Vrh vsega so mu, zaradi poteka veljavnosti registracije, začasno odvzeli še prometno dovoljenje in registrski tablici vozila. Vendar pa alkoholiziranega voznika to ni ustavilo. Okoli polnoči istega dne so ga namreč policisti ponovno ustavili v Velenju. Ob tem so ugotovili, da ima na vozilu nameščeni registrski tablici, ki ju je odtujil, na parkirišču pred gostiščem v Podgorju z

osebnega avtomobila, last M. K. iz Pameč pri Slovenj Gradcu.

Še eden

V ponedeljek, 26. 10. so nekaj po 18. uri policisti Postaje prometne policije zunaj naselja Ožbalt ustavili voznika osebnega avtomobila F. P. iz Lovrenca na Pohorju. Zaradi očitnih znakov alkoholiziranosti so ga preizkusili z alkoktestom, ki je pokazal 2. 68 promile alkohola v izdihanem zraku. Policisti so tudi temu vozniku prepovedali nadaljnjo vožnjo, vendar so ga že okoli pol osme večerne ure z avtomobilom ponovno srečali na cesti in ga pridržali do iztreznitve.

Zgrešil vhod

25. 10. ob 15. 10 je voznik osebnega avtomobila S. P. iz Dravograda vozil po regionalni cesti iz Slovenj Gradca proti Ravnam na Koroškem. Zunaj naselja Vrhe ga je v ostrem desnem ovinku zaneslo z vozišča, kjer je z bočno stranjo vozila trčil v garažo ob cesti. Pri tem se telesno ni poškodoval, gmotna škoda pa znaša skupaj okoli 350. 000 tolarjev.

Zakaj je voznik S. P. zgrešil vrata v garažo, pa pove podatek, da je imel v izdihanem zraku kar 2. 28 promile alkohola.

Smola pa taka

Posebne vrste »smolo« je imel voznik osebnega avtomobila A. K. iz občine Radlje ob Dravi. 27. 9. je namreč nič hudega sluteč vozil osebni avtomobil iz Radelj ob Dravi proti mejnemu prehodu Radelj. Zaradi prekratke varnostne razdalje se je nenadoma v zadnji del njegovega avtomobila zaletel voznik osebnega avtomobila M. V.

Policisti so zoper oba voznika odredili preizkus alkoholiziranosti in pri vozniku (tistem, ki je »bil zaleten« - op. pisca) A. K. ugotovili 1. 6 promile alkohola v izdihanem zraku.

Lovski

Ostajamo še naprej pri smolah. Pričujoči sta lovski, a vendar resnični in žal dokaj pogosti. Pri skupnem lovu v Podgorju pri Slovenj Gradcu se je dne 10. 10. okoli 9. ure lažje telesno poškodoval A. H. , lovec iz Slovenj Gradca. Do nezgode je prišlo pri streljanju z lovsko puško (šibrovko) na fazane. Dve

izmed izstreljenih šiber sta se namreč odbili od vej in sta lovca zadela v stegenici nog.

Dan navrh pa so imeli prav tako okoli 9. ure skupinski lov še na Svetem Vidu v občini Vuzenica. Tam se je lažje poškodovalec A. K. iz Vuzenice.

Okoliščine nezgode so povsem identične s prejšnjo nezgodo, le da je ena izmed odbitih krogel iz šibrovke lovca zadela v vrat.

Nož na vratu

K nezgodam se bom še vrnil, vendar bi najprej ostal še pri dveh dogodkih, ki sta si prav tako podobna, kot prejšnja, dasiravno v njima ne nastopajo lovci in na srečo tudi puške ne.

V vinjenem stanju je dne 22. 10. 98 dopoldne N. N. iz občine Ravne na Koroškem doma ogrožal varnost svoje žene. Med drugim ji je na vrat nastavil manjši kuhinjski nož, jo z rokami davil za vrat in ji grozil s smrtno. Žena je pobegnila od doma in zaprosila policijo za posredovanje. N. N. je kljub prihodu policistov nadaljeval z ustnimi grožnjami in so ga morali policisti pridržati do izstreznitve. Dan kasneje pa je prav tako v dopoldanskem času doma v Radljah ob Dravi ženi grozil B. J. Obljubljal ji je, da jo bo pretepel, ubil in zažgal hišo.

S podobnimi dejanji ji je bil grozil že dva dni pred tem. Zato so policisti lahko upravičeno pričakovali, da bo z grožnjami nadaljeval in so ga pridržali. Še istega dne so ga privedli k sodniku za prekrške, ki mu je izrekel zaporno kazen 20. dni. Zaradi enakih kršitev je bil namreč že dvakrat denarno kaznovan. Takoj po izreku kazni so ga prepeljali v mariborske zapore.

Jeklenica

In zdaj še k delovnim nezgodam, brez katerih ne mine nobeno obdobje črne kronike na Koroškem. Tako se je 24. 10. okoli 9. 40 v železarni na Ravnah na Koroškem pri delu huje poškodovalec B. M. iz Kotelj. Med pripenjanjem je 400 kilogramov težka jeklena prečna vez zdrsnila z jeklene vrvi in zadela delavca v nogo in ga huje telesno poškodovalec.

Opojni sod

Hudo se je poškodovalec tudi D. P. z Legna pri Slovenj Gradcu. 20.

10. je nekaj pred štirinajsto uro v kletnih prostorih stanovanjske hiše z varilnim aparatom varil 200 litrski kovinski sod. Ker je v njem bilo še nekaj odpadnega olja in oljnih hlapov, je med varjenjem prišlo do eksplozije. Ob tem je dno sode priletelo v nogo D. P. in ga hudo poškodovalec.

Ogenj oral

Š. M., doma v Stražišču v občini Ravne na Koroškem, je 15. 10. ob 16. 30 ustavil traktor v neposredni bližini gospodarskega poslopja. Nanj je priključil cisterno, ga pustil v teku in odšel v gospodarsko poslopje. Ko se je čez približno 10 minut vrnil, je opazil, da je traktor zajel ogenj. Kljub temu, da je z gasilnim aparatom uspel ogenj pogasiti, je traktor v celoti pogorel, kot so ugotovili policisti zaradi kratkega stika na električnih kabljih, in škoda znaša okoli 750. 000 tolarjev.

Goreče satnice

Gorelo je tudi 7. 10. ob 16. 30 v delavnici G. P. v Dravogradu. G. P. je na peči topil vosek za popravilo čebeljih satnic. Vosek se je zaradi pregretja vnel, ogenj pa se je razširil na leseni opaž nad pečjo. Pri gašenju ognja je G. P. dobil opekline po rokah, gmotna škoda pa znaša okoli 20. 000 tolarjev.

Ni zvonil

Nadaljujem s tako imenovanim drobnim kriminalom ali tatvinami in protipravnim prisvajanjem premoženja, kot radi rečejo in zapišejo policisti. Ne da bi pozvonil je dne 17. 10. 98 med 02. 00 in 06. 30 iz odklenjene stanovanjske hiše v Završah odnesel žensko torbico, last A. V. Iz nje je odtujil več kot 100. 000 tolarjev, torbico pa je odvrzel. Policisti za neznancem poizvedujejo.

Ni bival

Prav tako policisti še iščejo neznanca, ki je v noči na 18. 10. na Celjski cesti v Slovenj Gradcu iz bivalnega avtomobila (avtomobila) odtujil manjši črno-beli televizor, radio tranzistor, budilko in 30 zavojčkov cigaret znamke SET. Lastnico S. V. je tako oškodovalec za dobrih 10. 000 tolarjev.

V isti noči pa je (isti?) neznanec iz osebnega avtomobila, last A.

Č. iz Slovenj Gradca, ukradel policio z zvočniki znamke Pioneer in tretjo zavorno luč. Tako je lastnika oškodovalec za več kot 30. 000 tolarjev.

Prtljažnik na dlani

Skozi odklenjen prtlačnik osebnega avtomobila, last A. K. iz Slovenj Gradca, pa je 12. ali 13. zjutraj splezal neznanec in iz avtomobila ukradel avtoradio znamke Blaupunk, originalno uro, vgrajeno v armaturno ploščo ter zadnji plastični odbijač avtomobila. Lastnico je oškodovalec za dobrih 80. 000 tolarjev.

»Kupil« denar

Na oddelku za pohištvo v veleblagovnici Tima v Radljah ob Dravi si je 2. 10. med 15. uro in 15. 30 neznanec »kupec« postregel kar sam. »Kupil« je namreč denar - 144. 640 tolarjev gotovine dnevnega izkupička. Tudi tega »kupca« policisti še iščejo.

Čekiral se je

Sredi noči dne 29. 9. 98 je neznanec vlomil v prodajalno Kmetijsko gozdarske zadruga Ledina v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Iz pisalne mize v pisarni poslovođe je odnesel več že izpoljenih bančnih čekov, v skupni vrednosti dobrega milijona tolarjev.

Žganjar

V kraju Spodnji Dolič je v dneh med 4. 10. in 10. 10. neznanec storilec vlomil v vikend J. F. iz Velenja. Njegov plen je bil zares bogat ali, bolje rečeno, »opojen«. Odnesele namreč ni ničesar, popil je le dobra 2 decilitra žganja. Pač pa je s svojim dejanjem (fizičnim vlomom) naredil škodo za okoli 40. 000 tolarjev.

Kaj pa konj!

Kratko policijsko sporočilo: »Dne 10. 10. 98. ob 20. 00 uri so policisti PP Dravograd ustavili I. Š., doma z Raven na Koroškem, ki je upravljal s konjsko vprego. Na vpregi, ki ni bila ustrezno opremljena za vožnjo ponoči, so se poleg upravljavca peljale še tri osebe. Ker I. Š. kazal očitne znake alkoholiziranosti, so policisti odredili preizkus z elektronskim alkotestom. Pokazal je kar 3. 11 grama na kilogram

alkohola v organizmu. Policisti so vodnika vprego izločili iz prometa, predali pa ga bodo tudi sodniku za prekrške.«

»Vse lepo in prav. Toda, po mojem so policisti tokrat naredili bistveno napako.« se, kot iz nič, s svojim mnenjem nenadoma pojavi Rene, prijatelj mojega prijatelja Mirana, »bifedžije« z Raven na Koroškem. »Za primerno opremo vprego je zares lahko kriv njen vodnik, upravljavec ali voznik. Toda za vijuhanje po cesti je lahko kriv tudi konj. Iz policijskega zapisnika namreč sploh ni razvidno, ali je morda očitne znake vinjenosti kazal tudi »štirinožni motor vprego« - torej konj in policisti ga tudi niso preizkusili z elektronskim alkotestom. Jaz sam se namreč dobro spominjam primera iz moje rodne Francije. V moji rojstni vasi je bil konj, ki sploh ni hotel vleči ali delati, če pred tem ni dobil velik kos kruha namočenega v vino. In to v kakovostno vino, ne morda v kakšno, čmigo, kot radi rečejo naši vinski bratje Štajerci. Če je taisti konj imel rad tudi značilno francosko kosilo - dunajski zrezek s pomfrijem in fižolovo solato z bučnim oljem, pa se ne spominjam več najbolje.«

Pod kapo

V glosiranem delu črne kronike še naprej ostajam pri alkoholu. Policisti PP Radlje ob Dravi so dne 17. 10. 98. ob 21. 30 v naselju Vuzenica ustavili voznika neregistriranega motornega kolesa M. P. iz občine Vuzenica, ki med vožnjo ni nosil zaščitne čelade. Med drugim so odredili tudi preizkus alkoholiziranosti in ugotovili prisotnost 2. 9 grama na kilogram alkohola v izdihanem zraku. Seveda motorista niso pustili dalje, vendar so ga še isti večer ponovno z motociklom odkrili na cesti. Romal je v policijski »bunker«. Komentar: glede na količino ugotovljenega alkohola bi se vuzeniški motorist pri sodniku za prekrške mirne duše lahko zagovarjal, da čelada ni potreboval, saj ga je imel »ornog pod kapo«, kapa pa je pravzaprav tudi zaščitno pokrivalo. Ali bo sodnik to upošteval, pa je odvisno le od tega, če nosi kapo in ne baretko.

NEODVISNI IN STRANKARSKI KANDIDATI

KAKŠNA JE RAZLIKA MED NJIMI?

V čem je nestranski kandidat boljši ali slabši od strankarsko opredeljenega?

NESTRANKARSKI, ki se razglašča za neodvisnega ali celo za nevtralnega, se v politiki odloča sam - na osnovi osebnih prepričanj (svetovnega nazora), družinskih ali podjetniških interesov - neodvisno od strankinih. (Običajno intimni, javnosti neznani.)

In kaj so strankarski interesi? Ti se razlikujejo od naštetih pri neodvisnem v tem, da so že zapisani v strankinih programih.

In kaj je osnovni - skupni interes neodvisnih nestranskih in (strankarsko) opredeljenih kandidatov? Priti na oblast, do vpliva, do možnosti odločanja o skupnih narodovih (državnih in občinskih) zadevah; skupnih porabah in delitvah proračunskih sredstev; sredstev za vse skupne, javne zadeve, ki jih državljanji, občani imamo in skupno uporabljamo v vsakodnevem življenju: komunalna infrastruktura (ceste, vodovodi, elektrika, telefoni...), družbene dejavnosti (šolstvo, kultura, sociala, šport...).

Odločanje o tem je politika!

Politika kraja (krajevne skupnosti, občine...) je, kje bomo najprej naredili asfalt, kakšno prireditev bomo sofinancirali, koliko bomo namenili šolam, ekologiji, društvom, ...krajanom.

Za strankarsko opredeljene že poznamo njihovo politično (svetovno nazorsko) usmeritev (čeprav se tudi oni sami odločajo o prioritetah svojih in strankinih interesov). Seveda je opredeljen vezan v sistem aktivnosti strankinih organov in večkrat pritegnjen v politične - navsezadnje čisto zivljenske probleme.

Zakaj se torej pojavlja toliko nestranskih kandidatov?

Razmerje med opredeljenimi in neopredeljenimi je v odvisnosti od priljubljenosti ali "imagea" političnih strank. Te so skozi javne medije pridobile pač tak imidž, kot ga danes imajo - slab, skorumpiran, "nujno zlo demokracije".

Ljudje jih ne marajo - pravijo, kako se strankarski samo pripravijo, zmerjajo tudi tepejo v parlamentu. Vse to v vsakdanjem življenju počnejo tudi "neodvisni", le medijev nimajo za petami in ljudstvo jih s te neprijetne človeške plati ne pozna (ko pa so v rubrikah kronik, so pa tako že v naprej kriminalci ali žrtve).

"Nestranskarstvo" je torej velik blef - pesek v oči. Primer: Za levo-sredinsko opredeljene vsaj vemo, da so proti "cerkvi v šole", desni (pomladni) zadnje čase redno hodijo k škofu, javno pa se o tem ne izjasnijo - niti ne njihovi "lokalci". Za nestranskarke pa ne vemo, ali bodo zato, da bodo "farji lahko vlekli naše otroke v šolah za ušesa, če ne bodo hoteli moliti".

A česa se je bolj bati - tega, kar poznamo, ali obratno?

Drugače: Koga bomo volili? - Tistega, ki mu zaupamo!

Tistega, za katerega menimo, da bo dajal prednost res skupnim in ne "neodvisnim" (osebnim) interesom. Tistega, ki bo sposoben realizirati čimveč cest... Zato, da bomo vsi (večina) dočakali asfalt do svoje hiše, da bomo vsi lahko dobili ugodne kredite za svoje poslovne interese, itd. - pod enakimi pogoji, brez privilegijev posameznikov na račun davkoplačevalcev.

Nobenih garancij za obnašanje posameznikov nimamo, kako bodo res delovali glede na to, kar nam obljublajo. Imamo pa izkušnje - vsaj za tiste, ki niso prvič v politiki, in po teh izkušnjah (dejanjih v preteklosti) jim tudi najbolj objektivno lahko zaupamo - ali pač ne?

Dušan Petrovič

DRUŠTVO PROTI MUČENJU ŽIVALI - ČLANI TUDI DIJAKI SLOVENJGRAŠKE ZDRAVSTVENE ŠOLE

V začetku oktobra so se na Srednji zdravstveni šoli v Slovenj Gradcu zbrali dijaki, ki bi se bili pripravljali včlaniti v Društvo proti mučenju živali. Glavna tema sestanka je bila sprejetje nove zakonodaje, ki bi ščitila živali. V letu 1994 je bil narejen osnutek zakona o varstvu živali pred mučenjem, ki pa žal ni bil sprejet (spor med Evo Leo Muller in Zmagom Jelinčičem) in ni prišel v parlament. Osnutek vsebuje v bistvu edina uporabna merila, kaj mučenje živali sploh je.

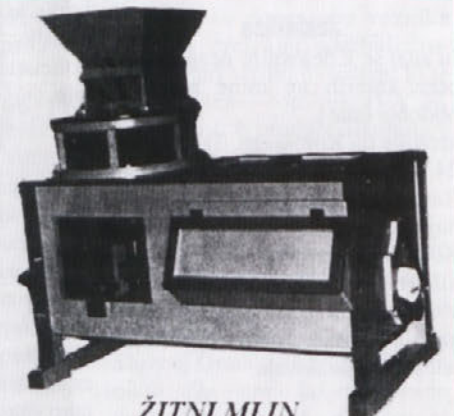

Na sestanku, ki ga je vodila ga. Aleksandra Stermec - Perovec, predsednica društva, je bilo zajeto bistvo o realizaciji zakonodaje v dobro živali. Slovenija je poleg Estonije edina država z neurejeno zakonodajo, a želi pristopiti v Evropsko unijo. Če bi bil ta predlog zakona, ki predvideva relativno visoke kazni, sprejet, bi to lahko bil za državo novi vir dohodka, ki naj bi ga porabila za gradnjo in vzdrževanje regijskih azilov za zavržene živali. Naloga člana društva ni, da bi brezdomnim živalim sam nudil oskrbo, temveč da jim najhitreje poišče primerne skrbnika. Navsezadnje je vsak posameznik, ki ima žival v lasti ali oskrbi, dolžan živali zagotavljati ustrezne bivalne pogoje tako, da niso prizadete njene gibalne in zaposlitvene potrebe.

To društvo ni financirano, vsaka pomoč pa je dobrodošla. Denarne prispevke lahko društvu nakažete na ŽR št. 51840-620-58-05-1450115-602442. Najdenčki vam bodo hvaležni!

Mirjana Kavcl in Mojca Breg, 2. a SSZŠ

ŽITNI MLIN ZA DOMAČI KRUH

ŽITNI MLIN
" ZA DOMAČI KRUH "

Informacije tel. 063 701-419

OBVOZNIČNA RAVNE

VPRAŠANJE:

Konec oktobra smo z naslova Ravne – Ob Suhi prejeli dopis z naslednjo vsebino:

Ker se v tem prostoru že dolgo govori o ravnski obvoznici, bi bilo glede na aktualnost te pereče teme dobro, če bi v naslednji številki časopisa Prepih napisali o tem kakšno besedo; ali je že v realizaciji, kje bo obvoznica potekala... Nas, prebivalce centralnih mestnih naselij, vedno bolj motijo hrup in vibracije, ki jih povzroča glavna cesta, ki žal poteka skozi staro mestno jedro.

Komentar stanovanjskih skupnosti – centralnih četrti:

Tunnel pod Čečovjem bi bil dobra rešitev mestnega prometa, ne pa tranzitnega, ker bi na okolico še vedno neugodno vplival (hrup...).

Upam, da boste namenili kakšno besedo naših občinarjev oziroma odgovornih za to, ki naj ta problem čimprej rešijo. Že vnaprej hvala za odgovor.

ODGOVOR:

Za komentar k dopisu smo poprosili župana občine Ravne-Prevalje, gospoda Maksa Večka, ki je dal naslednji odgovor:

Spomladi letos je na Ravnah potekala urbanistična delavnica, ki je bila med drugim v veliki meri namenjena tudi reševanju prometa v mestu Ravne oziroma v starem mestnem jedru. Rezultati delavnice so nakazali, da bi bila najboljša rešitev razbremenilna cesta (ki je ne moremo enačiti z obvoznico) skozi tunnel pod Čečovjem. Ravno ta rešitev močno omejuje hrup, ki je zdaj zagotovo velik problem za prebivalce v mestnem jedru. Že zdaj zaradi tega skozi mesto ne smejo voziti težki kamioni, ki so strogo usmerjeni na cesto proti Dravogradu.

Razbremenilno cesto s tunelom bomo vnesli v dolgoročni plan občine Ravne na Koroškem, poleg tega pa predvidevamo tudi dolgoročno rezervacijo koridorja za obvoznico proti Kotljam po dolini Kotuljke. Štetje prometa je pokazalo, da poteka največ prometa v smeri proti Dravogradu, zato obvoznica še ni prišla v državno prioriteto. Obe cesti, tako proti Dravogradu kot proti Kotljam, sta državni in ju v večji meri država tudi financira. Občina bo zato to problematiko reševala skupaj z državo in v tem trenutku še ni mogoče dati odgovora na vprašanje, kdaj bo prišlo do realizacije projekta.

ODZIV d.o.o.

Na produ 45/a, 2391 Prevalje, PE Janeče 3, Ravne na koroškem 2390
Telefon: 0602-287-200, Telefax: 0602-22-222, E-mail: ODZIV@siol.net

SE VAM NE ZDI, DA JE ČAS ZA ZAMENJAVO VAŠEGA TELEFONA?

Nudimo Vam najsodobnejšo telekomunikacijsko opremo

SIEMENS

V KORAK S ČASOM

- žični aparati
- brezžični aparati
- ISDN oprema
- telefonske centrale
- GSM

KUPON

5% popust
ob nakupu
za gotovino

ODZIV

Pooblaščen
Siemensov partner

SPREJEM NOVINEV V ZDRAVSTVENO ŠOLO - ŽE USTALJENA PRAKSA

Tudi letos smo na Srednji strokovni zdravstveni šoli poskrbeli za novince. Pripravili smo jim lep sprejem, kajti vedno znova smo veseli novih prijateljev. Seveda pa so morali novinci oziroma tako imenovani »fazančki« skozi veliko preizkušnjo. Dijaki četrtil letnikov smo se prav posebej potrudili. Pripravili smo dosti zanimivih in zelo smešnih nalog, s katerimi naj bi novinci dokazali, da so res kos tej šoli.

Vsi - tako dijaki kot tudi profesorji - smo se zbrali na bližnjem travniku poleg zdravstvenega doma - skratka, organizirali smo čisto pravo prireditev. Poskrbeli smo tako za ozvočenje kot tudi za sijajno publiko, ki je novince vseskozi spodbujala. Ozračje je bilo zares zanimivo. Medtem ko so se na obrazih dijakov četrtil letnikov pojavljali prikupni nasmeški, so fazančki in fazanke preplašeno zrlji v tla.

In vse skupaj se je začelo. Fazančki so se morali najprej spoprijeti s koruzo. Iz posodice so morali nekaj metrov daleč v ustih prenašati koruzo v steklenico. Da pa vsa stvar le ne bi bila tako preprosta, smo med koruzo premešali dosti soli. Sledil je kviz, pri katerem je napačen odgovor pomenil pljusk z vodo.

Izbrali smo tudi mistra in misico med fazančki. Poleg zunanjšega videza je štiričlanska komisija tako fantov kot punc ocenjevala tudi najbolj simpatično zaužitje banan in jabolk. Ubogi fazančki so morali tudi skupaj s profesorjem vleči vrv. Zanimiva je bila igra z opekami, kjer so se prav tako pošteno namučili. Da pa ne bi bili lačni, so se morali v posebni igri med seboj hraniti s polento. Naj omenim, da so imeli oči zavezane z ruto - tako da je bila vsa stvar bolj podobna obisku pri kozmetičarki kot hranjenju.

Skratka, vse skupaj je bilo zares zanimivo. Nasmejali smo se vsi, tako dijaki kot tudi profesorji. Kaj lahko rečemo za novince? Sijajni so in zaslužijo vse čestitke. Da pa smo jih dijaki višjih letnikov zares sprejeli medse, se kaže predvsem v naši solidarnosti in v prijateljstvu, ki smo ga navezali z njimi. S tem, ko so postali obiskovalci naše šole, so postali tudi naši prijatelji.

Andreja Pandel, 4. a razred

MALI OGLASI

◆ V najem dajem poslovni objekt v izmeri 80 m² v okolici Prevalj, z možnostjo obrtne ali skladiščne dejavnosti. Za dodatne informacije pokličite na telefon 0602/21-104.

◆ Žitni mlin, nov, melje za domači kruh, prodam. Tel.: 063/701-419

BORZNI KOMENTAR

Trgovanje na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v preteklem mesecu je bilo v primerjavi s poletnimi meseci skromno.

Dnevni promet se je gibal v razponu od 220 do 820 milijonov tolarjev. V nižjem prometu pa lahko iščemo tudi razlog, da je Slovenski borzni indeks nihal v mejah od 1600 do 1750 indeksnih točk.

Tudi v zadnjem mesecu so se cene večine delnic gibale po taktu delnic Leka, s katerimi je bilo trgovanje najbolj živahno. Cena pa je bila odvisna od razpoložena tujih investitorjev oziroma od razmer na mednarodnih finančnih trgih in se je gibala v razponu od 35.000 do 41.000 tolarjev. Prihodnost te delnice je težko napovedati. Sicer so poleg tujih investitorjev vpliv na cene imeli tudi informacije v zvezi s hrvaško Plivo, ki naj bi kupovala Lekove delnice.

Zanimiva naložba so bile tudi delnice Luke Koper, ki so sprva padle za dobrih 9 %, nato pa so kmalu po objavi devetmesečnih rezultatov ponovno nadaljevale rast. Poslovni prihodki Luke Koper so namreč za 25 % večji v primerjavi z istim obdobjem lani, celotna količina pretvora pa za 18 %. Poleg tega so postali tudi 5 % lastnik Intereurope, pa kar na ceno še ni preveč vplivalo.

Po daljšem času je začela naraščati tudi cena delnic Intereurope. Njihov polletni čisti dobiček je znašal 680 milijonov tolarjev, kar je nad ravno iz predhodnega leta. Delničarji Aerodroma so na skupščini delničarjev potrdili predloge uprave. Tako bruto dividenda na delnico znaša 75 tolarjev. V tekočem letu načrtujejo tudi 1.3 milijarde tolarjev investicij v letališko infrastrukturo.

Vidnejšo rast so dosegle še delnice Mercatorja, saj so zrastle za več kot 15 %. Novembra bodo delničarji odločali tudi o načinu pokrivanja izgube iz leta 1997, v prvem polletju letošnjega leta pa so že ustvarili preko 600 milijonov čistega dobička. Tudi redne delnice Kovinotehne so pridobile 9 %, njihova cena je bila vmes še višja, predvsem ob govoricah o neopredeljenem prevzemniku, posli so se sklepali tudi preko 510 tolarjev, vendar je cena po objavi polletnih rezultatov padla, saj izkazuje izgubo.

Ob skromnem prometu se ceni delnic BTC-ja in Term Čatež nista bistveno spremenili. Cena prvih niha na ravni 10.800 tolarjev, cena druge pa okoli 11.100 tolarjev. Polletni rezultat v Termah Čatež so bili v okviru lanskih, čisti dobiček v prvih šestih mesecih pa je znašal 200 milijonov tolarjev.

Kljub temu, da je na prostem trgu vse več delnic, pa je trgovanje skromno. Povprečno dnevno število poslov je približno 450, vendar so tudi ti skoncentrirani le na nekaj delnic. Med njimi so tudi delnice Gorenja, katerih cena se v zadnjem ni bistveno spremenila in znaša 1.722 tolarjev. Pred kratkim so objavili tudi polletne računovodske izkaze. Njihov čisti dobiček v tekočem letu znaša 682 milijonov tolarjev, kar je pod ravnijsko lanskega leta. Na borzni parket so prišle tudi delnice treh skladov pooblaščenih investicijske družbe Atene, njihova cena se je oblikovala pri 330 tolarjih.

Rast Slovenskega borznega indeksa kaže na povečan optimizem borznih posrednikov, ki se orientirajo glede na mednarodne gospodarske razmere. Vendar prihodnost še vedno ostaja nejasna, zato moramo biti pri morebitnih nakupih previdni.

Ilirika Borznoposredniška hiša d.d.
Janez Novak

HOROSKOP NOVEMBER 1998

OVEN: Vaše energetske zaloge se spet obnavljajo - sonce je medtem že odpotovalo iz opozicije, kjer vam je postavljalo na pot zapletene okoliščine in ljudi, ki so vas s svojo frfotavostjo še dodatno obremenjevali. Izjemno marljivi boste, zlasti v službi, vaši naporji pa bodo usmerjeni v dolgoročne cilje, ki jih niti zdaj niti kasneje ne boste obežali na veliki zvon, pač pa boste v tem, da samo vi natančno veste, kaj hočete, zelo uživali.

BIK: November boste preživeli v glavnem razigrano in ustvarjalno, tudi vaše ljubezenske puščice bi utegnile koga prav topla zadeti. Pač pa vam bodo samozavest in podjetnost kar pogosto kalila srečanja z ljudmi, ki si želijo nad vami dominirati. Izogniti se jim sicer ne boste mogli, lahko pa se oprete na zanesljive prijatelje in pokažete kak doslej skrit poklicni adut.

DVOJČEK: Doma vas čaka kopica opravkov, doslej ste jih zanemarjali ali natančneje, sploh opazili niste, da je začelo iz vodovodnih pip neustavljivo kapljati... Izkoristite trenutni navdih potrepeljivosti in zavijte rokave, da bo naposled mir pri hiši. Za vašo prijetno zasvojenost s knjigami, časopisjem in drugimi viri informacij bo ob tem še dovolj časa in tudi vaš poklicni ali družbeni ugled ne bosta zato nič manjša.

RAK: Spet ste v središču pozornosti in tudi sami si želite razigrane družbe. Če imate otroke, jim boste zdaj odmerjali še več pozornosti in si morda omislili še kakšnega hišnega ljubljence, predvsem pa je zdaj čas za spletnje ljubezenskih vezi. Komunikativnosti in očarljivosti vam ne manjka, tudi časa ne, saj vam grede zdaj vse obveznosti, vključno z učenjem, hitro od rok.

LEV: Nekoliko konfliktno obdobje, še posebej, če boste na vseh koncih poudarjali lastno pomembnost in tudi doma prevzemali glavno besedo. Svoje najbližje boste najbolj očarali, če vam bo uspelo izboljšati družinski proračun - zvezde vas pri tem podpirajo. Vedno znova pa vam prihajajo na pot ljudje, s katerimi ste si hitro v laseh. Od burnih soočenj ne bo nobenih koristi, zato se jim raje modro izognite.

DEVICA: Tudi navzven boste pokazali več agresivnosti in tekmovalnosti kot običajno. Še vedno vas preganja občutek, da se vam dogaja krivica in da ste zapostavljeni. Hladnokrvno premislite, ali je res tako. Morda pa cilji, ki jih - po vaše - niste dosegli, sploh niso tako pomembni in ne prinašajo toliko, kot se vam zdi. Bodite neposredni in odkriti, da vam nihče ne bo mogel naprtiti ovinkarjenja.

TEHTNICA: Če se ne boste sami obvladali, se lahko zgodi, da se bo vaš proračun kar nepričakovano zmanjšal - novembrski popoldnevi vas lahko zapeljejo k prekomernemu zapravljanju, čeprav so zvezde, nasprotno, naklonjene tudi pridobivanju materialnih dobrin. Odločitev je torej vaša. Kolebali boste tudi med zglednim delom v službi in razposajeno družabnostjo.

ŠKORPION: Znova vaših pet minut - novembra boste dominantna osebnost zodiaka, obdarjena tudi s prijazno karizmo in močno podporo vplivnih prijateljev. Spretno boste urejali domače odnose in si privoščili vse, kar si boste zaželeli. Nikar pa ne špekulirajte z ljubeznijo in ne izzivajte ljubosumnja - vaša samozavestna razigranost lahko pri partnerju zapusti globoke čustvene praske.

STRELEC: Znova se bo v vas prebudil nemirni duh in ustaljeni običaji, pa naj bodo službeni ali domači, vas bodo začeli utesnjevati. Lahko, da si boste celo za krajši čas privoščili skrivnostno "izginotje", duhovno sprostitve, da bi se potem spet lažje spoprijeli z utemeljevanjem vaše kariere in z izpolnjevanjem domačih obveznosti - do obojega čutite zdaj veliko odgovornost.

KOZOROG: Manj boste zaposleni sami s seboj in bolj s prijateljsko družbo. Prijetne urice s prijatelji boste preživeli tudi v primeru, če jih boste povežali z delom oziroma študijem. Samotarjenje se vam torej ta čas ne prilega najbolje. Edino področje, ki ga hočete še naprej obvladovati povsem sami, so finance - še vedno intenzivno preizkušate nove načine, kako jih pomnožiti.

VODNAR: Področje materialne ekspanzije je ta čas zvezdno dobro podprto, lahko pa se zgodi, da bi se morali dobitkom nepričakovano odreči. Nič pa ne more ogroziti vaše samozavesti in vaših izvornih načinov samopotrjevanja. Še največ pa si lahko obetate od skrivnostnih prijateljskih vezi, ki jim čas ne more do živenga in še vedno tlijo, ne da bi kdo razen vas za to vedel.

RIBI: Spet izjemno obdobje za študijske podvige in njihove oprijemljive rezultate - pomagali vam bodo za stopničko navzgor in k večji samozavesti - zdaj jo še posebej potrebujete, saj se vam zdi, da živite v družbi agresivnih in vase zagledanih ljudi. Seveda, tudi takšni so v vaši neposredni okolici, a ste zdaj bolj občutljivi za njihove vplive, ker se tudi sami uveljavljate. Kasneje jih še opazili ne boste.

akcija
od 16. do 27. novembra
**NOTRANJA VRATNA
KRILA**

- brezplačen prevoz za nakup v vrednosti nad 100.000 SIT
- organiziran servis in montaža
- posojilo do 36 mesecev
- garancijski rok 2 leti
- strokovno svetovanje
- izmere na objektu

do 13 % popusta

JELOVICA

Ravne na Koroškem
Čečovje 5, tel./ fax: 0602 20 175

šport
LOJCA

VSE ZA UŽITKE NA SNEGU:

- športna oprema vrhunskih proizvajalcev
- smuči, vezi, smučarski čevlji, očala...
- bunde, hlače, smučarsko perilo...
- vse vrste drobnih dodatkov...

**IN NAJBOLJ POMEMBNO:
ZELO UGODNE CENE**

PREPRIČAJTE SE!

KO-MO d.o.o., Trgovsko storitveno
in proizvodno podjetje
Na Šancah 2, 2390 Ravne na Koroškem
Tel.: 0602 22 368
Ob Šumcu 9, Mežica
Tel.: 0602 35 472

Oskarba

DRAVOGRAD

TRGOVINA NA VELIKO IN MALO d.d.

Poslovalnica 301 DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
tel.: 0602/ 83-060

Poslovalnica 304 DRAVOGRAD
Mariborska cesta 35
Tel.: 0602/ 83-550

Diskont DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
Tel.: 0602/ 83-060

Bife DRAVOGRAD
Trg 4. julija 46
Tel.: 0602/ 83-060

Poslovalnica 302
SLOVENJ GRADEC
Meškova ulica 17
Tel.: 0602/ 41-048

Market TOPLICA
Topolišica 85/b
tel.: 063/892-033

**OD TOD
- Za Vas
Vsak Dan
- POVSOD**

UPRAVA, Trg 4. julija 46
2370 DRAVOGRAD
TEL.: 0602 83 641, 83 652, 84 453
FAX: 0602 83 997
Skladišče: Kidričeva 8, Slovenj Gradec
TEL.: 0602 42 551, 42 553
FAX: 0602 42 214, 42 264
Skladišče: Celjska c. 33 Slovenj Gradec
TEL.: 0602 41 157, 41 267
FAX: 0602 42 404

Ni potrebno biti šejk, najboljši izvir kvalitet

Studijska knjižnica
DZ 05
PREPIH
1998

KOROŠKA OSREDNJA KNJIZNICA
RAVNE

070(497.12)

3003331,11

COB:SS 8

Samo kdor navrta zares donosen vir, si je zagotovil pravi vir. Z Aral SuperTronic, Hightronic in Basic-

Za vse nadaljnje informacije pokličite
Telefon 061/123 36 23
Telefaks 061/123 36 05

Tronic vam nudimo celo tri »donosne bisere«, ki vam zagotovijo najboljše počutje vašega avtomobila.

Vse super.